

3/1/65

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14
నంపుటము ౧౪

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మేనెల 10-వ తేది స్థామవారము
శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర నిజ చైత్రమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩.

No 33
నంచిక 33

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారితే వలకు వలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది పంచభాష చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.

ఆకాశంకము
లుగరు!

చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్టాకులో నున్నది!!

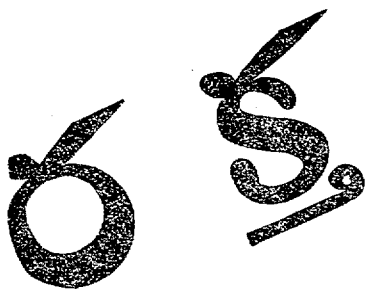
తృప్తికరముగా
నుండును!!!

మావద్ద సాదా బంగారుఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కంపులు పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, వంకీలు, ఒడ్డాణములకు కావలసిన మోపులు
పలుకకముల చేతిగాజులు, గోలునులు, శేసరీలు, ముక్కుపుడుకలు, నాగరలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, పెండెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి
సిద్ధముగానున్నవి. సీమవెండికి, సవరంబంగారుకు, మేలైన పువ్వురాగములకు, కంపులకు, పూచీ నిచ్చెదము. నగలవిషయములో విసహాయము కావలసినను చేసెదము.
1842 తృప్తికరముగాలేనిచో వైకము వాపసిచ్చెదము. ఒకదఫా మానమృకమును చూడగోరెదము.

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

బలహీనము, నరముల బలహీనము

హా ఖ

1228

Deschiens' Syrup

సిరప్తుడు ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణనడియ, 30,000 వైద్యులు ఒప్పకొనియున్నాడు. డెస్చియన్, పారిస్
అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిహ్నును.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

స్థిలుగర్దరులు, గాల్వనైజుడు ముడుతలు
గలిగినట్టియు, సాచారకము పీట్టు

సీమెంటు, గృహనిర్మాణమునకుకావలసిన అన్ని రకములవస్తువులు మావద్ద యిన్నయి అమితము ఖర లందరి
మేము తయారుచేయువారివద్దనుండి విక్రీయింపగా తెప్పించుకొనుటకు నిలుగలదు. గాన ఇతరదినముతిదార్పుగట
కంటెను మేము తక్కువధరలకు యివ్వగలము. దయచేసి వివరములకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

శ్రీ కృష్ణ ఎంజనీరింగు కంపెనీ, 325, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

కౌ ను థి యే ట రు 2253

8-5-26 శనివారమునుండి 11-5-26 మంగళ వారమువరకు
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు. ఉ॥ 6-15 గం, సా॥ 9-30 ని॥
ప్రతి శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని
ప్ర త్యే క మా ట ని గ ల దు
మీ హృదయమును పరిశీలనయందు ఉంచును
“ఇన్ ది నేమ్ ఆఫ్ ది లా”
గొప్పప్రేమపూర్వకమైన నాటకము, 6 రీల్సుగలది.
అనేక ఇతర ఫిల్ములుకూడ చూపబడును

అబ్రకభస్మము

శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా
800 పుటములు వేయబడినది. దయచిటిస్ అనే బహు మూత్ర
వ్యాధిని బోగొట్టిఅందుందు తీవ్రపదార్థమును మాయముచేయును.
నేడిని, దగ్గును, తుయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును
అనుపానవి శేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును.
సహస్రపుటాభ్రకమున కంటె హెచ్చుపూనిచ్చును.
ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.
2125 వెల తులం 1 కి ర్పు 5-0-0 లం. 2
మేనేజరు, అర్చర సాయనం, 264
ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

మనస్సునకు ఆహ్లాదము నిచ్చునది ఏది?

చూచుటకు ఇంకెవరిది! ఉపయోగించుటకైనది!
మనోహరమైన ఆత్మరు!
అయితే?

1. దీర్ఘ కాలమువరకు వాసన విడువకయుండుట
2. వస్త్రములపైనను, శరీరమునకు మరకపడకుండుట
3. వాసనచూచినప్పుడు ముక్కునకు వెగటుగ నుండుట
4. వెలపగనము, ఫలమధికము.

ఈ పై గుణములన్నియు అనేక ఆత్మరులందుండును. అయితే ఇవన్నియు డాక్టరు డ్రాల్లు తన ఆత్మరునందే గలదు.

ఒకసారి వాచినవారు ఎప్పటికిని వదలరు.

సోదా ఏజెంట్:-

వ. వి. ఆర్. వ. అడికప్పచెట్టి

52 బంపరవీధి, మద్రాసు.

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎంకోట్రక్కు లయిటింగు స్క్రీము స్థాపించుచున్నాము

50000 షేర్లు షేరు వకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు అమ్మితిమి, షేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీనుకొనవలెను. ఎంకోట్రక్కు లయిటింగు

స్క్రీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును.

క్రొత్త షేర్లు వేయించుటకు, అన్ని జిల్లాల్లోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, సింగపూరు వగయి

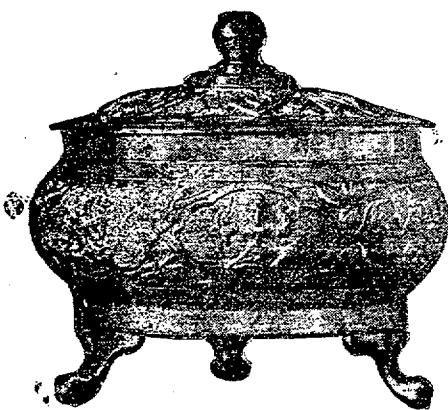
రాలలోను ఏజెంట్లుగావలయును. ఏజెంట్లు పంచికమిషను యివ్వబడును.

షేర్లకుగాని, ఏజెంట్లపదవికిగాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్. జి. రాజాగారికి వ్రాయవలయును,

హెడ్క్వార్టర్లు గుంటూరు,

నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు,

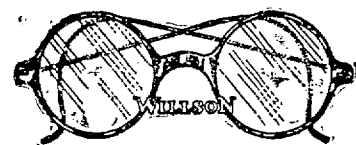
M. A. (Hons), L. L. B, Edin Bar-at-Law. మేనేజింగు డైరెక్టరు.

శ్రీలక్ష్మీ వర్క్సు సోల్ ఏజెంట్లు మంచిపనితరము! సరసమయిన మజూరి సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట

వారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొక్కరన్న దీనిని గమనింపవలయును అన్నివిధములయిన బంగారుసామానులు. గాజులు, గొలుసులు, కాసులపేర్లు, వడ్డాణములు, నాగవత్తులు, వుంగరములు వగైరా నగలున్న చెంబులు, లోటాలు, కప్పులు, వెండిసామానులు, కుంకుమభరిత మొదలు నీర్లుపోతుకొనే పెద్దఅండాలువరకు సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరికతనుబట్టి అందముగాను కుద్రముగాను తయారుచేసి యివ్వబడును.

తంబిలాసం. పోరయిటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి.
"సత్యవర్క్సు" } నెం. 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు వీధి, మద్రాసు.

విల్సన్ గాగుల్సు

సూర్యుని ఉష్ణమును ఆటంకపరచునట్టి

అసలు విల్సన్ గాగుల్సునే కొనుడు.

ప్రేమునందు విల్సన్ పేరుఉన్న వాయని గమనించి తీసిన, చౌకయైన అదేమాదిరి గాగుల్సును మోసపోయికొనరు.

మల్లర్ మాక్స్ అండు కో., ఇన్క్.-

ఇండియాకు ఏజెంట్లు, ప్రతినిధినిగా నుండువారు.

మెసర్సు విల్సన్ అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 2 మద్రాసు.

ఫాస్టిస్టుపక్షాదర్యములు

మహాలిని స్వీయచరిత్ర

డాక్టరు ఆండరు రీజెంట్ గారు మహాలినితో ప్రత్యేకముగ మాట్లాడి 'సండే టైము' కి క్రిందివిధముగ వ్రాసెను:-

మహాలిని యొప్పుడును తన ఆఫీసులోనే పనిజేసికొనుచుండును. ఆ ఆఫీసు ఒక పెద్దమేడ మొనటి అంతస్తులోనుండెను. అది ఒక పెద్దగది. దానికి రెండు కిటికీలు ముందు ఆవరణముగలవు. ఆగోడలమీద చిత్రములు గలవు. ఇందుగ్గా ఒక పెద్దబల్లమీద యితర దేశములనుండి ఫాస్టిస్టుపక్షమువారు బంపిన బహుమానములు బెట్టబడి యుండెను. డాక్టరుమున కెదురుగా గదిలో కుడివైపు మూలకిటికినద్ద అంగుక్షునిబల్ల గలదు.

ఆబల్ల వెనుక నిలుచుచు మహాలిని మాకు స్వాగతమొసంగెను. ఆయన పుస్తకము కాగితాలు ద్రిష్టమండెను. మేము బోవునప్పటికి ఆ పుస్తకమును మూసి కరస్పర్శము గావించి మమ్ములను కూర్చోనుమనెను. ఆయన చూపు యేపుగ నుండెను. పై పెదవి త్రిప్పుడువలన గభీరాకృతిగల్గెను. ఆయన ముఖమున దేశద్రోహిచిహ్నములు స్పష్టముగ గాన్పించుటలేదా? ఆయన పోలియనువలె అంతక తమడుగ గాన్పించినను దయాకార్య స్వభావముగలవాడనియు సరసుడనియు మహాలినిమిత్రులు జెప్పెదరు.

మమ్ముల నాయన ప్రయాణమును గూర్చి కులప్రశ్న లడిగి కావలసిన ప్రశ్న లడుగవచ్చునెను. సంభాషణయంతయు ఇటాలియనుభాషలో జరిగెను. సీరియస్ వనోలినీ అన్ని భాషలు వచ్చినవాడైనను తన మాతృభాషలోనే మాట్లాడగోరును. ఆయన అటుల మాట్లాడుట చేతనే మనస్సులో నున్న దంతయు తెలుసుకొన వలెయ్యెను.

స్వవిషయములు

'రాజకీయేతర సామాన్యవిషయములగుర్చినన్న పృచ్ఛ జేయనిచ్చెదరా?'

'అడగండి. వానికి ప్రత్యుత్తర మియ్యగలనేమా ఆలోచించెదను.

'మీ చిన్నతనములో నెప్పుడైన ఒకనాటికి ఇటలీదేశమును నడువగల అధికారము వహించునని భావముగల్గెనా?'

'స్వవిషయమును గూర్చిన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మియ్య నిష్టము లేనివాడనైనను యిందులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదను. పెద్దవాడైన తరువాతయేదో నోక హోదావచ్చినతరువాత చిన్నతనమునందు జేసిన పనులు జ్ఞప్తికి రెచ్చుకొని నున యీ భవిష్యదాధిక్యమునకు చిహ్నము లందుండెను. కొనుట మానవస్వభావము. నేనుమాత్ర మాతేలికత్వమువలన బడను. నాబాల్యము ఇతరులబాల్యమువలెనే కడచెను. అయితే నేను చిన్నతనమునుండిగూడ పంతముబూని గట్టిగపనిజేయువాడను. రాజకీయవివాదములందభిరుచిగలదు. నామనస్సున కవి ప్రత్యేకాకర్షకముగ నుండెను. స్వీయాదర్యములకు తగినటుల సంఘసంస్థాపనమునుగావించుటకు పనిత్రాసుటయే మానవుడుజేయవలసిన ఉత్తమకార్యమని నాభావన.

దుర్దినములు

సీనియరు ఏమాత్రము దాపరికములేకుండ స్వవిషయముల దెల్పినమీదట నట్టికే మరికొన్నివిషయముల నడుగప్రాతన్నాముగల్గెను.

'మీ రేవిధముగ నెందుకు సోవల్ టైపులేతిరి? మరల సోవల్ జిము నెందుకువదలిజేసితిరి?'

'వాచిన్నతనమునుండియును నాబుద్ధిసోవల్ జిముమీదనే యుండెను. నాతండ్రిసాదృశ్యమును, ప్రజలయెడల నాకుగల యఖండప్రేమయు, రోమాగ్నా వాతావరణమును అన్నియు నిందుతోడోద్భవించెను. కానియిరుదయై నెండ్లక్రిందటిసోవల్ జిమునకును నేటిదానికిని భేదముగలదు. అయ్యది ఇటలీలో పూర్వ చారణప్రచారముసారముగ నుండి ఉత్సాహముతో చిత్రకుద్ధితో నుదారతతో సందర్భే అవలంబింపబడెను. నేను సోవల్ జిముగనుంటినికాని నేనాపక్షములోనుండియెప్పుడును ప్రధానులు పార్లమెంటులోజేయు ఆక్రమముల గూర్చియు, అధికారవర్ధముమీదను, ప్రేమేషనీతో జేరుటనుగూర్చియు పోట్లాడుచునేయుంటిని. ఆపక్షము మొదటివిశుద్ధస్థితినిగాంచుటకేనేను చాల రుచిజేసితినిగాని 1918 నాటికి అదంతయు నిష్ప్రయోజనమని కనుగొంటిని. నాకు సోవల్ టైపుపక్షముతో తగాదావచ్చుట కదియుకారణము. మరియొకటి అవసరమైనది. బోక్సముగ లుగజేసి కొనుటకు సంబంధించినది: ఆపక్షము

మునం గు గు ఖ్యు లై న వా రు గాం త స్వభావులగుటచేత ఇటాలియనుల కైకమత్వము సమకూరునటుల జేయుటకును ఇటాలి ప్రపంచమునందు ఇతరదేశములతో సమానస్థానము నాక్రమించుటకును యుద్ధము ముఖ్యముగ సవసరమని తెలిసికొనజాలకపోయిరి. అందుచేత 1914 లో నేను సోషలిస్టు పార్టీ నుండి వేరై పోతిని. అందుచేతనే దర్జిదుడైన దేశమువిడిచి పోవలసివచ్చెను. అక్కడ నా జీవితములో దుర్దినములని చెప్పవలయును."

.....!

"మీరు చెప్పినది నిజమే. నేను ఇహలోకభాగ్యముల విషయమై నిర్లక్ష్యభావముతో నుండుటచేతనే నాకు చాలతో డాటుగనుండెను. ధన మొకసాధనముగాని పరమార్థముగాదు. అందువలన జీవితసౌఖ్యము లనుభవించవచ్చును. ఇటలీ గొప్పతనమునుగాంచి సోభాగ్యగరిమను బొందవలెనని నావిజయాదర్శముగ నుండెను. అందుచేతనే నెంతటి కష్టముల పాలైనను యెన్నిత్యాగముల జేసినను నిరుత్సాహపడకుండ అత్యుత్సాహముతో బసజేయగల్గితిని.

ఫాసిస్టుపక్షము విజయముగాంచి రోముపట్టణమును వశపరచుకొననని ఐదేండ్లక్రింద గణించియుంటినిని చెప్పజాలను. కాని ఒక్కసత్యముమాత్రము జెప్పగలను. నామధ్యలో నేడే నొక అదృశ్యమగత్యైక్యాత్రముండినదవును నేనుబట్టినది మంచి మార్గమనియు జయముచేకూరుననియు గట్టిగ జెప్పచుండెను.

గురుత్వ మెక్కడది?

మీ రింత ఉన్నతచారిత్రులగుటకు ఎవరిగురుత్వము పని జేసెను? నీట్లు, జేమ్సు, సారెట్ గారలలో నెవరు మీకు గురువు?

"సారెట్ నా గురువు. నేను 20 యేండ్లవాడనై యుండగా నీట్లునుండ్రమునాపై బారి ప్రభావస్వత్వప్రతిభాం నిజస్వభావముతో డే య్యెను. నా రాజకీయ జీవితమునందు విలియం. జేమ్సు పరకార్యచింతాస్వభావము చాలతోడ్పడెను. ఏదైన ఒకకార్యమును సిద్ధాంతములబట్టిగాక దానిఫలితములబట్టి నిర్ణయింపవలెను. కార్యాచరణవిశ్వాసమును, బొందిలో ప్రాణమున్నంతకాలము పోట్లాడి గెలువవలెనను నుత్సాహమును జేమ్సుగారివద్దనుండి సంపాదించితిని. ఇట్టి ఆదర్శములు గల్గియుండుటచేతనే ఫాసిజము చాలవరకు జయమును గాంచెను. గత ఆరువత్సరములలోను ఫాసిజము చేసినపని చరిత్రయందు ప్రసిద్ధిని గాంచెను. ఈఫలితములనుబట్టి ఫాసిస్టు సిద్ధాంతము లేపదభటలమీద నడుచుచుండెనో యితరులు గనుగొనవచ్చును. నాకుమాత్రము కార్యాచరణమే ముఖ్యమైనది. నేను జాత్యుపసారెలకే యెంతయు కృతజ్ఞుడనని మరల మరల జెప్పగోరెదను. ఫాసిస్టుపాక్షీకులకు శిక్షణమునుకొని, అధికారమును నిశ్చయములను గలుగజేసినది. విప్లవమార్గములను ప్రథమమున నే దో వి ధ ము గ గ ని పెట్టిన సింధికాలిజము అధికారి సారెట్ యని చెప్పవలయును."

స్వవిషయములగుర్చి యిటులజెప్పినపిదప నీనియరు ప్రస్తుతరాజకీయసమస్యలగుర్చి మాట్లాడెను.

ఫాసిజము ఫలితములు

"ఫాసిజము సిద్ధాంతములు చాలరుచ్యములుగ నున్నవి అని మేము మసాలినిగారితోసన "మీరుజేసినపనివలన ఫలితమేమి? స్వాతంత్ర్యమునుటయేమి? ప్రజలు తృప్తితో నున్నారా?" అని అడిగితిమి.

"మీరుట్లును జూడుడు. ఎక్కడజూచినను అనవరత కార్యాచరణమును పరిశ్రమాభివృద్ధియు గాన్పించును. ఇటలీలో పనిలేనివారులేరు. ప్రజలు కావలసినదేమో సంపాదించుకొని చక్కగ జీవితముల గడిపెదరు. మాదేశమునందు శాంతి, శిక్షణము, భద్రములేలచున్నవి. ప్రజల కింతకన్న నేమిగావలెను? ప్రతికూలప్రచారమును జనసామాన్యమేమియు లక్ష్యముజేయజాలరు. ప్రజలుపనిజేసినపంపించుకొని నుఖముగా జీవమునజేయగోరెదరు. ఎవ్వరికిని నామమాత్రస్వాతంత్ర్య ముక్కరి లేదు. వారికి శాంతిక్రమములు గావలయును."

"జనసామాన్యమునకు ఫాసిజమున్నను ప్రభుత్వమున్నను యిన్నమైనయెడల ప్రతికూల పత్రికలనుజూచి భయపడుటయేమి? పత్రికలకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నేల నీయరాదు?"

"నిజమే. ప్రతికూలపత్రికలకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చినను ఫాసిస్టుప్రభుత్వమున కపాయమేమియునుండదు. పత్రికలను స్వాతంత్ర్యమును కల్గించినది. ప్రభుత్వమును రక్షించుకొనుటకుగాక విదేశములందు గౌరవమును కాపాడుకొనుటకై యున్నది. ప్రతిప్రభుత్వమును తనకున్న కక్షివలన దేశముయొక్క గౌరవమును రక్షించుకొనవచ్చును. అందువలన దేశభక్తుల ఖపిక, నైతిక వాంఛితముల రక్షించుట యగును."

"క్రీమెన్స్కీతో సంబంధము మాటయేమి? అదియెంతవరకు విజయముగాంచెను"

"నేను క్రీమెన్స్కీమీదను గూఢసంఘములమీదను చర్య దీసికొనుటకు కారణము రాజకీయముగాక నైతికమైయుండెను. గూఢసంఘము లన్న నాకెప్పుడును యిష్టములేదు. సంఘసర్వీణ స్వత్వములకు వాఙ్మతేనట్టి దేశములో వారు జెప్పుకారణములు నాకర్థముగాలేదు. వారు తాము జేయుపనుల నేలకప్పిలుచువలెను? రాజకీయ జీవితమునందు విభుదముగ స్వచ్ఛముగ నుండువలెను. రాజకీయములందు మగ్గుమైయుండగోరువారు తమ యాదర్శమేదో స్పష్టముగ దెలుపవలెను. రాజకీయములందు చిత్రశుద్ధియే మూలముగ నుండవలెను."

ఫాసిజము భవిష్యత్తు

"ఇటలీలో ఫాసిస్టుపరిపాలనము నిలచినదనియు అంతకు ముందున్న లిబరలుపాలనమువలెనే అరళతబ్బ ముండుననియు తమ మిత్రులు జెప్పుచున్నారు. ఆవిషయమై మీ ఆభిప్రాయమేమి?"

"ఈమధ్యమా రాజకీయ సంస్థలందు కొన్ని సంస్కరణములు జేసినపిదప ఫాసిస్టుపాలనము కక్షిమంతమై విజృంభించెను. లేదని నిర్ణయింపక భవిష్యత్తునందేమియుగనో జెప్పసాహించకనే, ఫాసిజము చాలసంతోషములందుననియు ఆకాలమున ఇటలీభౌతికముగను నైతికముగను నుత్పత్త్యును బొంది ప్రసిద్ధిబడయునని నేను జెప్పగలను."

"ఇతరదేశములు ఫాసిజము ననుకరించునని నమ్మెదరా? మీమిత్రులు కొందరు యికముందు కమ్యూనిస్టు రాజ్యములును, ఫాసిస్టు రాజ్యములుమాత్రమే నిలచియుండునని చెప్పగా వింటిని."

"ఫాసిజము ఇటలీలో నుచ్చించినదే. అక్కడిదేయని నేననేకసార్లు జెప్పియుంటిని. అయితే డే మొక్రాటికు పార్లమెంటరీపద్ధతి నశించుటవలన అన్నిదేశములందును ఫాసిజము వంటి ఉద్యమములు బుట్టవచ్చును. ఇయ్యది అధికారమును వహించిగాని లేక ప్రభుత్వముతో కేరకుండ బైటనుండి కనిపెట్టిగాని ప్రతికూలపక్షము అవలంబించు వెట్టిచేట్టలను అణచవచ్చును."

అన్యదేశ సంబంధము

"మీరు మి ఉపన్యాసములో నొకచోట చెప్పినటుల ప్రపంచములలో దాదాపు 5 కోట్లమంది ఇటాలియనులు గలరు అందు 4 కోట్ల 20 లక్షలమంది ఆయరుకైన ద్వీపకల్పములోనే యుందురు. అందుచేత యితరదేశములకు వలసపోవుట తప్పని సరియగును. మిగిలినజనమును ఇటలీ యొక్కడకిబంపును?"

"మా దేశమునుండి బోవువారికి ఉత్తర అమెరికాదేశము పూర్తిగ మూసివేయబడినపిదప లాటిను అమెరికావైపున్న, సమశీతోష్ణ ప్రదేశముగ అట్లాంటికును యెక్వడోగ బోయెదరు. ఈ ప్రదేశములు విస్తీర్ణములై ఫలవంతములుగనుండి ఆక్రమణావసర ముండుటచేతను, ఇటాలియనులకును దక్షిణ అమెరికా ప్రజలకును జాతిభావలయందు సన్నిహితత్వ ముండుటచేతను ఈదేశముతో కలయికవలన మంచిఫలితములు గలుగునని ఆశగలరు."

"ఇటలీఆస్ట్రీయాసమస్యలగుర్చి చాల అనుకొనెదరు. ఈ విషయమై ఇటలీ ఆభిప్రాయము లెట్టివి?"

"జర్మనీ ఆస్ట్రీయాను స్వాధీనముజేసికొనుటకు ఇటలీ యెప్పటికిని ఒప్పుకొన దని చెప్పుట వలన లాభమేమి? ఆనిరోధము మాటయెట్లున్నను మేము ఆర్థికాభివృద్ధికాలతోడ్పడియుండుటచేత ఆస్ట్రీయా యెటుల నభివృద్ధిగాంచునాయని కనిపెట్టియేయుండుము."

"ప్రభూ, ఒక్క ప్రశ్నమాత్ర మడిగియుగించెదను. ఇంత విడంబరముగ నడిగినందుకు తమింపవలెను. ఫాసిస్టు ఇటలీకిని సోషియలు రష్యాకు గల సంబంధమెట్టియో సత్యమును జెప్పెదరా? అనుకూలముగనుండుదానికన్న నెక్కువగనండి రోముకును మాస్కోకును రహస్యముగ సంధి జరిగెననియు ప్రతికూలపక్షమువారు న్యథముగ జెప్పుచుండురే."

"అదంతయు అబద్ధము. ఈ దుష్టాపవాదము నాకు తెలియును. ఇదంతయు నేమీలేదు. సత్యమేమనగా ఇటలీకిని రష్యాకును సామాన్య అనుకూలసంబంధములు గలవు. రెండు దేశముల ఆర్థికస్థితులును ఒకరికొకరితో డాటుగ నున్నవి. అందువలన సంధిసంతకము జేసికొనినప్పటినుండియును వాణిజ్యాభివృద్ధికితో డాటుగ నుండెను. రెండు దేశములకును వేర్వేరు రాజకీయ విధానములుండుటవలన రెండు దేశములకును శాంతిసంబంధము లుండునాయని శంకింప నక్కరలేదు. ప్రతిదేశమును తనయిష్టమువచ్చిన ప్రభుత్వమును నిర

యించుకొనవచ్చును తత్త్వముమీద దేశముల అంగీకారముతో ననవరము లేకుండ పనిజేయుచున్నను ఇటలీ మాత్రము గౌరవించుచుండెను.

కృతజ్ఞత

పావుగంటనే పనుకొనినది సంభాషణ ఆవ్యవధిని మించెను. నీనియరు మాస్కోని అత్యుదారతను గనుకరచెను.

"మీయెడ నాకృతజ్ఞత నెట్లు దెలుపవలెనో తెలియకున్నది. అయినను ఒకసందేశము బాధించుచున్నది. ఇతరులతో మీరు మాట్లాడుట లేదని చెప్పినవారు నాతో ఇంత నేపు చక్కగా స్వవిషయములగుర్చిగూడ మాట్లాడుటకుసన్నుతించిరన్న సంగీకరింతురా?"

ఇదేమి సాధారణమైనది. ప్రభువుగా రొకఫోటోగ్రాఫు దీసికొని దానిపై నిటుల వ్రాసెను: డి. మసాలిని ఆండ్రీయా రివెజాగారితో సరసముగ మాట్లాడెను. రోం.

ఆయన అంకెలు లేచి పేకువోండిచ్చి గంట గొట్టెను తలుపు తెరవజేసెను. ఒక దీర్ఘకాయుడు యువకుడు వచ్చెను నాలుగైదుగులు ముందు వచ్చి మడమలు తాటించి దక్షిణ హస్తమును చూచును. రోమును ఆచారము ప్రకారము ప్రభువు గారికి నమస్కారము లిచ్చును. ఆ వచ్చిన మార్చెను పాలూనీ. తాను ఫాసిస్టు దేవ్యుడేననియు, ఫాసిస్టు సైన్యాధిపతి ననియు జెప్పెను.

ఇన్ సార్వెన్సి ఆఫ్ చలవాడి వీరాసామి చెట్టి

వి. పి. నెం 330/1925

మొదటి డివిడెండు ప్రకటన

ఇదివరలో తమహక్కులను రూపించనట్టి ఋణదాతలు వారిహక్కులను 10-5-1926 తేదిలోగా రూపించకపోయినచో ఈ డివిడెండు జూబి తానుండి వారిపేరులు తొలగి చబడునని యిందు మూలముగా తెలియచేయడ మైనది.

ఎఫ్. చ్. విల్సన్

అఫీషియల్ ఆఫ్సెని, హైకో, ట్రుమద్రాసు. 5-5-1926

ప్రకటన

అనుభూతజాతకతరంగిణి

ఇది యొక చక్కని జ్యోతిషగ్రంథము. ఇందు శ్రీశంకరులవారు, శ్రీరాములవారు, శ్రీమదప్పయ్య దీక్షితులవారు, శ్రీవిశ్వరాయ మహారాజీవారు, శ్రీసప్తమ ఎడ్వర్డు చక్రవర్తిగారు నెపోలియను బోనపార్టుగారు, శ్రీరామానుజులవారు, శ్రీజపాను చక్రవర్తులను శ్రీ ముట్టూసోట్టూగారు అను మహామహుల జీవితచారిత్రలనువ్రాసి, వారియొక్క జాతకచక్రములువేసి, ఆ జాతకములయొక్క ద్వాదశభావఫలములను చర్చించి, అక్కడక్కడశ్లోకముల నుదాహరణనిచ్చుచు వ్రాయుటయైనది. జ్యోతిషపరిచయము లేనివారికి గూడ నాష్టావకరముగనుండును. జ్యోతిషమధ్యసింహువారికిని; ఈవిద్యయందభిమానముగలవారికిని జాతకముల అనుభవము చూచుకొనుటకు చక్కనిగ్రంథము. ఇట్టి దాఖలా గ్రంథమెక్కడను లేదు. దీనివల రు 1-0-0 పోస్టేజి వగైరాలు కొనువారే భరించుకొనవలెను.

ఇవటూరి మూర్తిరాజశర్మ

గవర్నరు పేట-రెజనాడ

అక్షరహాంసలు

ఆపూర్వతెలి భజనకీర్తనలు అపురూప పద్యరత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోనేటి గాక 8 అణాలు.

చిరునామా:-గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రైల్వే హుజూరు క్యాంపుకిపరు, కాకినాడ.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతకసంఖ్య లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 1.0.0 పై ప్రతి ప్రశ్నకు రు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలనువ్రాయు. రూ. 2-0-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము. ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, (చిత్తూరుజిల్లా)

శ్రీ శారదానికేతనము గుంటూరు

వేసంగి శైలవ్రు అయిపోయినతరువాత జూను 21 వ తేదికి తిరిగి పాఠశాల ప్రారంభింపబడును

శ్రీ శారదా నికేతనములో చదువుకొను బాలికల కీక్రింది పుస్తకములను సంస్కృతములోను తెలుగులోను పఠనీయగ్రంథములుగా వచ్చేసంవత్సరమునకు యేర్పాటు చేయబడినవి.

5 తరగతి (అనగా శారదా నికేతనములో గడచిన మూడువత్సరములనుండి విద్యనభ్యసించి నాలుగవ సంవత్సరము విద్యనభ్యసించి బోధనారంభము)

సంస్కృతము:

1. మేఘసందేశము.
2. భగవద్గీత
3. భర్తృహరి-నీతికథకము
4. కాకుంజలనాటకము
5. కాదంబరసారము
6. లఘుకామిడి
7. ధాతుముక్తావళి

(4 వరగతి) నాలుగవసంవత్సరపు విద్యనభ్యసించువార్లకు

సంస్కృతము:

1. కుమారసంభవము మరెకొన్ని సర్గలు
2. మేఘసందేశము
3. శ్రీమద్రామానుజము-సుందరకాండ
4. భోజనరీతిము
5. తృతీయపాతపుస్తకము
6. లఘుకామిడి
7. ధాతుముక్తావళి

(3 తరగతి) మూడవసంవత్సరపు విద్యనభ్యసించు వార్లకు

సంస్కృతము:

1. కుమారసంభవము
2. ద్వితీయపాతపుస్తకము
3. విక్రమార్క చరిత్రము
4. ఆమరము-3 సర్గలు
5. శబ్దమంజరి
6. ధాతుముక్తావళి

(2 వ తరగతి) రెండవ సంవత్సరపు విద్యనభ్యసించువార్లకు

సంస్కృతము:

1. రఘువంశము.
2. బాలబోధిని-ద్వితీయభాగము.
3. ఆమరము-3 సర్గలు.
4. శబ్దమంజరి.
5. ధాతుముక్తావళి

1 వ తరగతి (ప్రథమసంవత్సరపు విద్యనభ్యసించువార్లకు

సంస్కృతము:

1. బాలరామానుజము.
2. ఆమరము-3 సర్గలు.
3. శబ్దమంజరి.
4. బాలబోధిని ప్రథమభాగము.

(5 వ తరగతి) తెలుగు.

1. వసుచరిత్రము.
2. వర్తనశాల.
3. ఆంధ్రపాదవము.
4. దశకుమారచరిత్రము.
5. హేమలత.
6. బాలవ్యాకరణము.

(4 తరగతి) తెలుగు

1. రాఘవపాండవీయము.
2. కృష్ణపత్నము.
3. కాదంబరి.
4. రాజశేఖరచరిత్రము.
5. బాలవ్యాకరణము.

(3 తరగతి) తెలుగు.

1. పారిజాతాపహరణము
2. తెనుగుతోట.
3. నీతిచంద్రిక.
4. ప్రహ్లాదచరిత్రము.
5. బాలవ్యాకరణము.

(2 తరగతి) తెలుగు

1. మనుచరిత్రము.
2. భారతసారము.

3 గణేంద్రమోక్షము.

4 పరిమితవ్యాకరణము

(1 తరగతి) తెలుగు

1. నలోపాఖ్యానము
2. రామానుజసారము
3. దక్షిణీకల్యాణము
4. పరిమితవ్యాకరణము

సంస్కృత తెలుగుభాషలతో పాటు, హిందీ అంగ్ల భాషలును బోధింపబడును. దేశచరిత్ర, భూగోళము, గణితము మొదలైనవి బోధింపబడుటను చిత్రకళ, సంగీతము, పేము పని, రాటము, సంగీతపని మొదలగు చేతిపనులు నేర్పబడును. ఇక్కడ బాలికలచే చిత్రీకరణచేసిన చిత్రములు పలు ప్రవర్తనములకు పంపబడినవి బహుమానములను పైతము పొందినచిత్రములుగలవు. కుట్టుపనులు, జరిమొదలగువానితో చంకిపనులు అనేకరకములుగా తయారుచేయబడుచున్నవి. పేముపనులు బాళికలచే తయారు కాబడినవి, గుంటూరు పట్టణమున దాదాపు ప్రతియింటను నున్నవి చెప్పవచ్చును. పేముపనులు కుట్టుపనులు విరివిగా విక్రయముకాబడుచున్నవి తెలియజేయుట కెంతయుసంతసించుచున్నాము.

శ్రీ శారదానికేతన గురుకులములో అనగా మొదటితరగతిలో చేర్చుకొనుటకు బాలికలు 4వ క్లాసువరకు చదివి యుండవలెను. తెలుగు సంస్కృతము యిక్కడి ప్రభువత్తరగతిలోనే ప్రారంభింపబడి, 5 వత్సరముల కొద్దపు పూర్తియగునరకి తెలుగులోను, సంస్కృతములోను కూడా పంచకావ్యములు పూర్తిచేయబడును కావ్య, బాలికకు బాగుగా తెలుగువ్రాయును, పఠించును సమగ్రత కలిగియుండవలెను. ఈ సంవత్సరము క్రొత్తగా బాలికలను చేర్చింపదలచువారు మేసెల ఆఖరులోగా కార్యదర్శిగారి పేర దరఖాస్తులు పంపవలెను.

వచ్చే సంవత్సరమునుండి బాలికలకు ఆయుర్వేద విద్య గృహతంత్రము ఆరోగ్యవిషయములు బోధింపబడును.

ఈ సంవత్సరము వాక్యకపరిక్షలలో సంస్కృతపరిక్షను చేసిన కొలచన కృష్ణసోమయాజి ఎమ్. ఏ. యల్. టి గారికిని తెలుగు పరిక్షను చేసిన శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారికిని సంగీతపరిక్షనుచేసిన శ్రీయంత చివలూరి లక్ష్మయ్యపంతులుగారికిని చిత్రకళలో పరిక్ష చేసిన శంకర రామనాథముగారికిని తదితరులకును మనఃపూర్వకపంధనము లభించు చున్నాము.

అవ్వారి హనుమయ్య

మానేజరు

శ్రీ వేంకటేశ్వరాయుర్వేద కళాశాలా తృతీయ వార్షికోత్సవావసరే శ్రీమద్భ్యు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, వైస్ చాన్సలర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యనభ్యసించువార్లకు మహాశయేభ్యః సానందం సమర్పితం పద్యపంచకం

శ్లో|| జయతి సుధిన మాయుర్వేదపాఠశాలయైఽస్మిన్
మహాత్మిమా ఉదాహరణగ్రాసనే రాజతేయత్
వృత్త ఇహ నవవిద్యాశాఖ యాఽభ్యుత్తతాయై
రచిత శుభకృతికాన్య రామలింగార్యనర్తయ.

శ్లో|| నహ్యేకస్యాం భవతిసుతరా మజ్జ్వలాయాం కళాయాం
దేశతేమా బహువిధకళాలలితత్వంబినైవ
తతాప్రాయుర్మిగమకళయా జీయతాం తేమలభ్యై

జీవన్ భద్రాభ్యాయ మహా యతః ప్రాప్తుయా దేవమర్త్యః

శ్లో|| జ్ఞానాయ తం భవతి సకలం శ్రేయ ఆత్మోపయోగం
స్వాస్థ్యం దేహీ సమధిక మిహాపేక్ష తే జ్ఞానజాతం
తత్సాధ్యదాయుర్నిగమవిజయత్, సోఽపివిత్తాది సాధ్యః
జ్ఞానానిత్యం; కురు సముచితం, రామలింగార్యసాహ్వాం.

శ్లో|| ప్రభవతా భవతాభిని రాజతాం

భరతఖండ కళావళి రుత్తితా

తదపి చాభిదధీమహి కాతుకం

స్మృతి మియా త్సమయేషు భిక్షకృతా.

శ్లో|| శ్రీమరాధారతమండలి మనుజసంచార ప్రభాతారుణం
త్రైలింగ్యామృత సింధు సంమధన సన్యధాసదండాదితం
అంగ్లేయామృత బిందుసేచనచాణ శ్రీరామలింగాహ్వాం
శ్రీధన్వంతరితేన మేవ మవతార్ పియూషపాణిస్సదా.

శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదకలశాలా

ధర్మవైద్యకలశాలాసంఘః.

ఆరీకాంటీనుబోర్డు

కమిటీసలహాలకు ప్రభుత్వపు టుత్తరపులు

నిమూ 7 — కమిటీవారి సలహామీదట భారత ప్రభుత్వ ప్రెసికళాఖవారు ఒకవిధానమును అనుసరింపబూనిరి. ఈ శ్రీనేతృల ఉపసంఘ నివేదిక బయల్పడినది. రద్దుచేయవలసినది యను సలహాగాక కమిటీవారికి రెండుమార్గములు మాత్రము కనుపించినవి. బోర్డును అమలులోనుండుటయో లేక రేజీమెంటు కంట్రాక్టురుపద్ధతిన అమలులో పెట్టుటయో, ఈరెంటియందును వారు కడపటిదానినే నూచించిరి. ఉపసంఘమువారి నిజమైననూచన ఏదియనబోర్డును, 12 మాసములలోగాని 18 మాసములలోగాని రద్దుచేయుటయే. నవ్వుముద్దగించునటుల ప్రయత్నిండుట, మొత్తముమీద భారతమంతటినో సంప్రదించినచెమక ప్రభుత్వమునకు మూడవమార్గము కనుపించినది. ఏదియన నావికానైవ్యము, కాల్బలము, వాయుబలములు భారతదేశములోని పరిస్థితుల గ్రహింపవలసినదనియు, కాన్సీను ఏర్పాటుల పరిస్థితులనుగ్రహించి వారు ఇతరదేశసంస్థల యాజమాన్యమును తీసికొనినట్లే విడిచిగూడ తీసికొనుటకు వీలగునేమో ఆలోచింతురు. కాంతిసమయము శేంధ్రసంస్థ నేర్పాటుచేయుటవలన కాంటీను సర్వీసు తృప్తికరముగా పనిచేయగలవని ఉపసంఘమువారే ఆమోదించిరి. ఈవిషయమునుగూర్చియే ఈబోర్డు నిర్ణయింపబడినది. ప్రభుత్వమునకు ఆట్టిదానిని రద్దుచేయుటకు చాల కష్టముగా నుండును. కాన ఆట్టిఆశ వారువిడువకు. ఉపసంఘమువారు చూపిన కారణములవలన బోర్డు బాగుగ పనిచేయలేదు. కాని శేంధ్రసంఘమును ఏర్పాటుచేసి ఫలితములకు ఇంకను చూడవలసియున్నది. బోర్డును రద్దుచేయుటకు ఒక సంవత్సరముపట్టునని ఉపసంఘమువారే చెప్పియున్నారు. సంవత్సరకాలములో రద్దుచేయుటకు ఏర్పాటు జరుగుచున్నను క్రొత్తపద్ధతి నవలంబించుటకును కాలమున్నది ఈమధ్య జరిగిన రాయబారములవలన బ్రిటిషురాజ్యములో నావిక, కాల్బల, వాయునైవ్యముల సంస్థల యాజమాన్యము వహించిన బోర్డువారు తమ స్వంతఖర్చులమీద తమ యుద్ధోగ్యుల నొకరిని పరిస్థితుల పరిశోధించుటకు పంపుటకు అంగీకరించిరి. రానున్న ఉద్యోగి కార్పొరేషను డిప్యూటీజనరల్ మానేజరు పూలీగారు ఇప్పుడీదేశముదే యున్నారు. ఫలితములురానున్న ఆరునెలలలో తేలగలవు. ఫలితములు ఎట్లున్నను అట్టిఅనుభవజ్ఞుని సలహావలన భారతదేశమునకు చాలమంచిదని భావివిధానమునకు ఉపయోగకరమని ప్రభుత్వము తలచుచున్నది. కంట్రాల్లరు ఉద్యోగమునకు ఎవరిని నియమింపవలసినగయు తెలియగలదు. ప్రభుత్వముమాత్రము ఎ. సి. మక్రేగారిని ఆస్థానమున నియమించితిమి. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసు అందు సదరక్షమరాటా

రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇం కార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

రాయపురము విల్లివాకము స్టేషనుల మధ్యబోధుచున్న ఈ దిగువ తెలుపబడిన లోకల్ బండ్లు 10-5-1926 తేది నుండి రద్దుచేయబడును.

నెం 129 ప్యాసంజరు ప్రస్తుతము రాయపురమునుండి ఉదయం 5 గం-5 ని బయలుదేరి విల్లివాకము 5 గం-35 ని, చేరునది.

నెం 124 ప్యాసంజరు ప్రస్తుతము విల్లివాకమునుండి ఉదయం 6 గం బయలుదేరి రాయపురము 6 గం-20 ని. చేరునది

బీజ్ బండ్:—నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి కెడినది. స్వప్నమందుగాని మాత్రముతో, గాని వీర్యము స్థితిమగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయదు. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవనమొనంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతాననాథులుగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడుట 20 మాత్రలు సి|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం.

1159-1027 13, బైరాగిమఠంబీధి మద్రాసు.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మహాజన సభ

8 వ తేదీని నిడదవోలు తాణా ఆఫీసులో సమావేశమైనది

సభకు వేసంగి యగుటచేతను గత రోజుననే అమిత వర్షము కురియుటచేతను చాలమంది రాకపోయిరి. వచ్చినవారు రేచూరము 200 మందివర కుండురు.

శ్రీయుతులు పేరిచర్ల సుబ్బరాజు, డాక్టరు వేలూర రాఘవరావు, జోగ్గూరు అప్పలరామమూర్తి బి. ఏ. చేగొండి రామజోగయ్య నెక్కంటి రామకృష్ణయ్య వస్తుల సాగరం (యం. యల్. సి.) మద్దాల రామమూర్తి, వడ్డి అయ్యన్న, ముళ్లపూడి తిమ్మరాజు, చిట్టూరి అయ్యతరామయ్య జీడిగుంట బుచ్చేశ్వరరావు, మాదిరాజు అప్పారావు, (బి. ఎ. బి. యల్.) యాదూరి వెంకటేశ్వరుడు, యి వ టూ రి మల్లికార్జునరావు, యీ. సోమకుందరం, ఆచంట కామరాజు, వంకన రామచంద్ర చౌదరి, తమ్మిశెట్టి పీఠన్న, డాక్టరు బొమ్మకంటి రామమూర్తి శర్మ, డాక్టరు జీడిగుంట కామరాజు, డాక్టరు జాక రాంపల్లి రామచంద్రుడు, హయాత్తుల్ సాహెబు, అబ్దుల్ రహీము గాలబు సాహెబు, డాక్టరు నసీరు అహమ్మద్, కొమ్ము సూర్యనారాయణ, ఉడయగిరి పీఠాజు, సోంభొట్ల సూర్యనారాయణ, యామని సుబ్బయ్యశాస్త్రి గారపాటి వెంకన్న చౌదరి బుజ్జవరపు బ్రహ్మన్న, నిడదవోలు దక్షిణామూర్తి, యీ వెంకట్రావు, మానాప్రగడ హనుమంతరావు, తాడిమేటి కుటుంబ శాస్త్రి, శనివారపు సుబ్బారావుగార్లు గలరు.

శ్రీయుత చిట్టూరి అయ్యతరామయ్య చౌదరిగారిని సభకు అధ్యక్షునిగ నిడదవోలు తాణేదారుగారు ఉపపాదించి సభ్యులందరు యేకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి.

అంతట శ్రీ అయ్యతరామయ్య చౌదరిగారు అధ్యక్ష పీఠము నలంకరించి సభా కార్యక్రమమును సూర్య సభ్యులకు వెల్లడించిరి. జిల్లా ముఖ్య పట్టణము సూర్య ఏలూరాలో నిడదవోలులో అను చర్యలో ముందుగా నిడదవోలు పక్షమున మాట్లాడుమనువారిని మాట్లాడవలసినదిగ కోరిరి. శ్రీయుతులు రాంపల్లి రామచంద్రుడు, డాక్టరు వేలూర రాఘవరావు, డాక్టరు నజీరు అహమ్మద్, తాడిమేటి కుటుంబ శాస్త్రి, నిడదవోలు వెంకట్రావు, మద్దాల రామమూర్తి, ఈ డూరి వెంకటేశ్వరుడు, డాక్టరు బొమ్మకంటి రామమూర్తి, వంకన రామచంద్ర చౌదరి, పేరిచర్ల సుబ్బరాజు, పస్తుల సాగరం మున్నగు వారెందరో మాట్లాడిరి. ఏలూరుపక్షముగ మాట్లాడవలసినదిగ అధ్యక్షులు కోరిరి. ఒక్కరును లేరైరి.

మహాజనసభలో గావింపబడిన తీర్మానములు

(1) 1918 సం॥ రం॥ కాకినాడలో జరిగిన సంయుక్తగోదావరిజిల్లా సభలో కావింపబడిన తీర్మానమునకును పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా పక్షమున మదరాసు శాసనసభలోనున్న ఎక్కువమంది ప్రతినిధుల, అభిప్రాయములకున్న జిల్లాలోని స్థానికసంఘము చేసిన తీర్మానములకున్న అధికారులకు ప్రజా ప్రతినిధులు దిక్కులేమనద్యారాను, మెమోరియల్ ద్వారాను వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయములకున్న అనేక బహిరంగ సభలలోను వారాపత్రికల ద్వారాను ప్రజలు వెల్లడిపరచిన అభిప్రాయములకున్న యంతేగాక అనేకమంది జిల్లా అధికారులు రివెన్యూబోర్డు మొదలగు ముఖ్యముగా యందునిమిత్తము స్పెషల్ డ్యూటీమీదను ఏర్పాటు కాబడిన టాడ్డు ఐ. సి. యస్ దొరగారి నివేదకములోని అభిప్రాయములకున్న భిన్నముగా గవర్నమెంటు ఏలూరును జిల్లా ముఖ్యపట్టణముగ నిరవధించుట మిక్కిలి అక్రమమని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—శ్రీయుత ముళ్లపూడి తిమ్మరాజు చౌదరిగారు.

ఆమోదకులు:—మద్దాల రామమూర్తిగారు.

(2) జిల్లా ప్రజల కందరకున్న సకల ప్రయాణశాకర్యములు కలిగిన ఆరోగ్యకరమైన కేంద్రస్థాన మగుటచేతను పట్టణాభివృద్ధికి స్వాభావిక సావకాశములు మెచ్చుగా కలిగియుండుటచేతను నిడదవోలే జిల్లాముఖ్యపట్టణముగా చేయుట మిక్కిలి సమంజసమని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—రాంపల్లి రామచంద్రుడుగారు

ఆమోదకులు:—యామని సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు.

3. ది 1-6-1925 నుంచి నిడదవోలులో వుంచబడిన జిల్లా రిజిస్ట్రారువారిచేరి ఏలూరునకు మార్పు విషయములో గవర్నమెంటువారిచర్య ప్రజాశాకర్యములకు అనర్థదాయకమని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచు తత్ప్రయత్నములను వెంటనే విరమింపుమని యీసభవారు గవర్నమెంటు వారిని కోరుచున్నారు.

ప్రపోజరు—హయాత్తుల్ ఖాను సాహెబుగారు ఆమోదకులు—యాదూరి వెంకట శివుడుగారు. ఈదిగువ నుదహరించిన వ్యక్తులను తమతో యితరులను చేర్చుకొను అధికారముతో జోకసాయిసంఘముగా నేర్పరచి జిల్లాలో నీ ప్రయత్న సాఫల్యమునకు అవసరముగ సభలు మున్నగు ఆందోళన వగైరాలను చేయుటకున్న గవర్నరుగారికి జిల్లా ప్రముఖులతో గూడిన రాయబారమును ఏర్పాటుచేసి పంపుటకున్న యందులకవసరముగ ధనమును సమకూర్చి వారికి యుక్తమని తోచినరీతిని వ్యయపరచుటకును వారి కధికార మివ్వడమైనది.

ఉపపాదకులు—నిడదవోలు వెంకట్రావుగారు ఆమోదకులు—డాక్టరు వేలూర రాఘవరావుగారు సభ్యులపేర్లు

- 1. శ్రీయుత చిట్టూరి అయ్యతరామయ్య చౌదరి
2. శ్రీయుత డాక్టరు బొమ్మకంటి రామమూర్తిశర్మ
3. రాంపల్లి రామచంద్రుడు
4. చేగొండి రామజోగయ్య
5. జీడిగుంట బుచ్చేశ్వరరావు
6. మాదిరాజు అప్పారావు
7. పస్తుల సాగరం
8. బుజ్జవరపు బ్రహ్మన్నచౌదరి
9. యాదూరి వెంకటశివుడుగారు

ఈమిట్టి సమావేశపరచుటకు శ్రీయుతులు డాక్టరు బొమ్మకంటి రామమూర్తిశర్మ, రాంపల్లి రామచంద్రుడు గారు అధికార మివ్వడమైనది.

ఈమిట్టివారే అధ్యక్షులను కార్యదర్శులను ఎన్నుకొనవలసినదిగ కూడ సభికారమిచ్చిరి.

తీర్మానములనంతరము అధ్యక్షులవారు సభను ముగించుచు నీకార్యము కష్టమనియెంచక జిల్లావాసులందరు శ్రద్ధగా పనిచేయవలసినదిగ మోచుచిరి. తదనంతరము అధ్యక్షులవారికి సభకువచ్చిన సభ్యులకు శ్రీ కుటుంబశాస్త్రిగారు వందనములను సమర్పించిరి.

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధులకు ప్రాణశక్తి తగ్గుదలకు ఆమోఘమైన నివారిణి

దీర్ఘ కాలమునుండి నేను కొన్ని చిక్కువ్యాధులచే బాధ పడుచుంటిని. స్వప్నస్థలనము, కండ్లు, అరచేతులు, కాళ్ళు మున్నగుస్థలములందు మంట, మూత్రము, రంగుమాదుట మొదలగునవి నాకుండిన వ్యాధులు. నానరములు మిక్కిలి బడలికగాను, నిస్సత్తువగాను యుండెను. గనుక నేనిరాకజేందితిని. అదృష్టవశమున తిరునల్వేలిజిల్లా, కష్టాపురనివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము, మైలూపురు, శక్తిశోమ, లిక్ పెరారియాపీథిలో నున్న ఆల్బర్ట్లాడ్జియందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే అద్భుతముగా బాగుచేయబడిన వ్యాధులప్రకటనను "హిందూ" పత్రికలో చూచితిని. కాన వారివద్ద చికిత్సను ప్రారంభించితిని. ఔషధము నేవించుటకు ప్రారంభించినకొన్ని వారములలోనే నావలువ్యాధులును నన్ను విడిచిపెట్టి. ప్రస్తుతము నేను నూతనముగా మారినట్లు తలంచుచున్నాను. స్వప్నస్థలనము పూర్తిగా నిలిచినది. మంటకూడ తగ్గినది. నానరములను దుంచి బలముకలిగినది. పండితులవారికి వారోగులయందు మంచితోగగలరు. వారి ఔషధములు మిక్కిలి ప్రశస్తమైనది, నిలువగలది. వారి ఔషధములచే గలుగు అద్భుతగుణములనుబట్టి చూచిన వారి కట్నము ఎక్కువయని తలచి నవసరముండదు.

ఆర్. వెంకటరాఘవాచారి, బి. ఏ. తరగతి (7) తిరువేండిపురము, దక్షిణార్కాటుజిల్లా.

మీకు తెలియునా? 211

హిందూదేశమునను, తదితరదేశములందును గూడ యీ పుస్తకము ప్రతిగృహమును ఆలంకరించుచున్నది.

ఇదియే కామశాస్త్రము:— ఇది ఆయురారోగ్య విశ్వర్థములను సంపాదించుకొనుటకు చదువదగిన అపురూపమైన గ్రంథము.

మీరు ఇదివరలో ఈ గ్రంథమునందలి యంతములను రీతూగ చూచియుండల వెంటనే తెచ్చించి చూడుడు. మీరు ఒక కార్డు ప్రాసినంత మాత్రముననే గ్రంథమును బండ్లయగలరు. ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వైశ్యసంఘ సంస్కరణ సంఘము-బందరు

విశంతూర్వాహ ఆహ్వానము స్వస్తిశ్రీ అక్షయ సం॥ జై శాఖ కు ౨ గురువారము (18-5-26) నూర్వోదయాది కు ౬-౧౦ వి (8 ఘం 30 ని) లకు రోహిణి నక్షత్ర యుక్త విధునలగ్నమున ఓరుగంటి తా మయ్యశ్రేష్ఠిగారి పుత్రిక చికిసా|| కమలమ్మను, మంచినీళ్ల ము నెయ్యిశెట్టిగారి పుత్రుడు చికి కృష్ణయ్యశెట్టికి ఇచ్చి గుంటూరు అరండంపేటలో మధ్యహంబున పాణిగ్రహణ మహోత్సవ మొనర్చ పెద్దలునుమూర్తం నిశ్చయించిరి గాన తమకు పక్షటుం బ బంధుమిత్ర పరివారముగ విచ్చేసి వధూవరుల నాశీర్వదించి మత్స్యత్ర చందన తాంబూలాది సత్కారముల నంది నన్నానందింప జేయ జేతుచున్నాడ.

దరిశి చెంచయ్య అధ్యక్షుడు.

* విజ్ఞాపన *

శ్రీమతి కమలమ్మ అనే వధువుకు 11 ఏండ్ల వయస్సు పదవయేట వివాహము జరిగిన ఒక నెలలోపల విశతువాయెను తల్లిదండ్రులకు ఒక్కటే బిడ్డ. రజస్వల గాక పూర్వమే, తండ్రి గారైన శ్రీయుత ఓరుగంటి తామయ్య శ్రేష్ఠిగారు యీపున ర్వివాహము చేయుచున్నారు.

ఈలాటి వివాహములు శాస్త్రసమ్మతములని మత స్థాపకులును, దేశనాయకులును సమ్మతించిరి. కీర్తిశేషులైన ఆశ్వాథిరి లక్ష్మీనరసింహసోమయాజిగారును, వైదా రామకృష్ణయ్యగారును ఈలాటి పునర్వివాహములను వైశ్యకులమందు చేయించిన వారిలో ప్రప్రథములు. అటుతరువాత వైశ్యులలో యీలాటి వివాహములు కొన్ని జరిగియుండెను.

1921 సం॥ వైశ్య మహాసభలో విశాఖపట్టణములో యీలాటి శ్రీ పునర్వివాహములు చేయ వచ్చునని తీర్మానింపబడినది. 1925 సం॥ డిశంబరులో ఆదయాదులో వైశ్యనాయకుల నేకులు కలిసి విశంతూర్వాహము చేసికొనిన వైశ్యులతో కలిసి భోంచేసి తమసానుభూతిని చూపించిరి. 1926 సం॥ జనవరిలో మద్రాసులో జరిగిన వైశ్య యువజన మహాసభకు వచ్చిన 573 ప్రతినిధులును విశంతూర్వాహము చేసికొనిన వారితోకలిసి మూడుదినములు భోంచేయుటేగాక, వారిచ్చిన ఆతిథ్యమునకు సమ్మతించి విందును ఆరగించిరి.

శ్రీయుత ఓరుగంటి తామయ్యగారివలెనే తమ అనాగ పుత్రికలయందు ప్రేమగలవారు తమ కర్తవ్యమును నెరవేర్చుదురుగాక.

పెద్దలు యీవివాహమునకువచ్చి, వధూవరులను ఆశీర్వదించి తమ సానుభూతిని చూపినయెడల, అనాగబాలికలకు యెంతో మేలుచేసినవారగుదురే.

దరిశి చెంచయ్య

నూజవీడు తాలూకాబోర్డు దిగబడినసర్కిల్సుకు ఎన్నికలు

- 1. ఎన్నికలు జరగవలసిన సర్కిల్సుపేర్లు 1. గొల్లపల్లి
2. దిగవల్లి 3. ముస్తాబాదా 4. గొడవల్లు
2. ఏ తారీఖున, ఎన్నిఘంటలకు, ఎచటనామిదేమిగుల చాఖులు చేయవలసినది. నూజవీడులో, నూజవీడు తాలూకా బోర్డు ఆఫీసులో 1926 సం॥రం 20 మెయి పుడయం 8 గంటలు లగాయతు మధ్యాహ్నం 12 ఘంటలలోపల.
3. పోలుపున్నయెడల ఎలెక్టర్లవోట్సు పుచ్చుకొనుటకు యేర్పర్చిన తేదీలు ముస్తాబాదా దిగవల్లి 10-6-1926 గొల్లపల్లి గొడవల్లు 11-6-1926.
4. ఏ తేదీన ఎచట ఓట్సు లెక్కింపబడెడి, 1926 సం॥ రం 12 లాక్ తేదీన నూజవీడులో తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులో
ఒ క వి లే ఖ రి

మదన కామేశ్వరిదేహ్యము

బలహీనుల సంజీవి, మేహము, నిత్యాత్మనిష్ఠుడైన నవ్వును, అతిమాత్రము మోలి పాటిని హరించి బలమును, వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతానప్రాప్తిని గలిగించే 2 డోర్లీలు చాలును. 18751
20 ఘ. డబ్బీరు 1-4-౧౧ వి. బి. ౧౦-౧౩-౧౧
పి. కి. పి. ఆండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, (నెల్లూరు.

పండిత మోతీలాలు వివరణము

పండిత మోతీలాలు

ఒడంబడిక మూలము

సేవంతు సబ్బుతికి చరాసాహిత్యం. స్వరాజ్యమును మన
సేవను లాభా లభివృత్తాయుమాత్ర ముండును. నా ప్రయాణ
మధ్యమన విశ్వానమం దిట్ల తయారుచేసెదనె. అయ్యది బిల్లి-0

కనీసము డిమౌండు

రాయబారములు

భై దీపవిడుదల

"నానీ నూచినకంగీరెందటను యేమియు నెనుకాడలేదు.
 నాలో నే నిట్లునకొంటిని:—“ నేను మిత్రులలోను, కాలగెను
 కాదులలోను పెద్ద స్థానములలోను సబంధముంచుకొని పని

విశ్వాస దోహనేరము

సబర్యుతి ఒడంబడిక యీవిధముగ సంకుచితముగను క్లిష్టముగను దయారూపేయబడెను. స్వరాజ్య, రెస్పాన్సివు పక్ష సభ్యులందఱును తమ తమ నాయకులు తమ యనుచరులను మోసబుచ్చి ద్రోహముకేసినని గొల్లునునిరి. నేను మొట్టమొదట ఒడంబడికయందలి భావార్థముల విశ్రుబరచితిని. అయితే రహస్యపుటు త్రురవులగూర్చిమాత్రము సరాసరి యేమియు జెప్పలేను. చర్చయంతటియందును ఉన్న సరోజినీదేవి అలహాబాదు మండలసభయందు సబర్యుతి ఒడంబడిక యేమాత్రమును కాన్పూరు తీర్మానమును దాటిబోవుటలేదని చెప్పెను. మే 2వ తేదీని నేను బొంబాయికి వచ్చితిని. ఇచటస్వరాజ్యపక్ష నాయకులలోను వర్క్రింగు కమిటీ సభ్యులతోను సంప్రతించితిని. ఒడంబడికను ధృవ పరుపవలసినదిగ వర్క్రింగు కమిటీ సలహా నీయజాలవనియు తృప్తికరముగ రెస్పాన్సు అన వెట్టిదియో నిర్ణయించుననియు నిర్ణయింపబడెను. దానిమీద నేను ఏప్రిలు 20 వ తేదీని సభయందు చర్చకై తయారుజేసిన చిత్తు తీర్మానమును వారు బైటికి దెచ్చిరి. దానికి తోడు నిర్బంధ కాపనముల రద్దును గూర్చిన నిబంధనలను జేర్చుచు రాజకీయ ఖైదీలు విడుదలైన పిదప కాపనసభలకు అభ్యర్థులుగ నిలువ నర్హత యుండవలెనని గూడ కోరబడెను. మే 2 వ తేదీ సాయంత్రము నేను సబర్యుతికి బయలుదేరుటకు ముందు జమకరుగారితో వర్క్రింగు కమిటీ ఒడంబడికను ధృవపరుపక రెస్పాన్సును తృప్తిగ నిర్ణయించు విషయమును దెప్పితిని. 3 వ తేదీని వర్క్రింగు కమిటీ అంగీకరింప నున్న తీర్మానమునకు స్వరాజ్యపక్ష నాయకులకా ఆకృతిని గల్పించిరి. మే 4 వ తేదీ ఉదయమున వారు చిత్తు తీర్మానములను జయకరు గారి కంపిరి. రెస్పాన్సివు పక్షమువారిని వర్క్రింగు కమిటీ సమావేశమునకు రావలసినదిగ కోరగా వారు రావటము లేదనిరి కమిటీ ఉదయం 10 మొదలు సాయంత్రము 4 వరకును గాంధీజీ ఆశ్రమములో వేచియుండెను ఉభయలకును ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగెను. రెస్పాన్సివిట్టులు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభకుగూడ రా లేదు పోవీ గాంధీజీనై సామాతామన్న దౌదార్యము వారికి గలుగలేదు ఆయన యీ పరిష్కారము నేట్లోగుదిర్చే వారు. గాంధీజీ సభాకార్యక్రమమునందు పాల్గొనుటకు వీలగునటుల అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము సాయంతరము 4 గంటలకు సమావేశమునటుల నిర్ణయింపబడినను రెస్పాన్సి లిట్టునన్నో, సరోజినీదేవిని, యిద్దరు వర్క్రింగుకమిటీ సభ్యులను ప్రత్యేకముగ గలుసుకొనిరి. ఉద్యోగము లంగీకరింపబడుట మౌతులేమియును తోడుజేయ నంగీకరింపలేదని యెక్కువకు సూచింపలేదు. కేల్కరుగారు గారు 4వ తేదీ సాయంత్రము చర్చసందర్భమున నేను మొదట తెట్టుకొన్న మరతుల విడవాడితినినిదెప్పెను. కాని ఆయన అవిషయమును గట్టిగా పట్టుబట్టలేదు. 4వ తేదీ సాయంత్రతిము సమావేశమై ఒడంబడికనుధృవ పరుపవలెనని నిర్ణయించినపుడు ఉభయ పక్షములలో నెవరుగాని నమ్మక స్పాన్సుద్రోహము జేసినటుల నేరముమోపబడలేదు. జమకరుగారు చర్చయైన పిదప పోబోయ్యేయుండు ఒక్కమాటగూడనంతయు జెప్పిరి. ఆయనసాతో నిట్లు జెప్పెను:—“ఒడంబడికపై సంశకముజేసినపుడు మీకొక అభిప్రాయమును నాకొకటియు నున్నటుల నిపుడు విశదమైనది. ఇట్టిపరిస్థితులలో ఒడంబడిక భగ్గునుగలు దప్పమరివేరేమియు జరుగజాలదు. “స్వాయతాస్రప్రకారముఒక రాజీకుదుర్పుకొన్నపుడు రాజీగా నుండవలెనన్న ఒకేవిషయము ఒకేభావముతో రాజీజేక్షిని కొనియుండవలెను ఈ ఒడంబడిక విషయమున ఉభయ పక్షములవారును ఒక విషయమును గూర్చి రాజీకేసికొనిరిగాని ఒకభావముతో జేసికొనకపోవుటసలన అంతయుభగ్గుమయ్యెను. రెస్పాన్సివిట్టులు బొంబాయికి తిరిగి నమ్మువరకును నాపైవిశ్వాసము

ప్రచారము జేయవచ్చును గానియెందులకగురాదు. రెస్పాన్సివు సమాకారము పేరుపెట్టి రెస్పాన్సివిట్టులు లోకమాన్యునిపేరు పాడుచేయవలయుగాక అంతయు మునుస్సాహసముగా గాని మాటలలో లేదు.

టి. సి. గోస్వామిగారు

అంతట టి. సి. గోస్వామిగారు మాట్లాడుచు వివరించిన భగ్నమైనందుకు విచారమునుదెల్పి వేరేవరు భావనలు గల్గియుండుటచలన ఈభగ్నము దప్పదనిచెప్పి రెస్పాన్సివిట్టుల దేశభక్తినిగొని యాడిరి.

నరోజినీదేవి

తుదకు నరోజినీదేవి భగ్నము ముగించుచు ప్రజలు కాంగ్రెసు పతాకమును గిట్టున దిప్పవలెనని విజ్ఞప్తిజేసెను. పరిశిత నైప్రహాణిపైన అంశముల నామెబలపరచెను. కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలు, స్త్రీ అందులో భారతదేశస్త్రీ. వర్కింగుకమిటీ సమావేశమునకు రావలసిందిగ ఆహ్వానించినపుడు రాకుండు ధూర్జత్యము తుంతవ్యముగాదు. (సిగ్గు, అనికేకలు) వాతపూతలవలనగాక, మాజువాణిగా మాట్లాడుకొన్న మాటలే యెక్కువభాగమును గలుగజేయునను విషయమును రెస్పాన్సివిట్టులు గమనింపలేదనిగూడ ఆమె విచారించెను. (స్త్రీ ప్రెస్)

మొయిలు నీమర్లు

బొంబాయి, మే 8:— నేడు రాజపుతానా ఓకలో 600 పాసెంజర్లు బయలుదేరిరి. ప్రయాణికులలో ఆల్వారము హోరాజా, మి మెన్సింగు మహారాజా, మహారాణి డాక్టరు బిసెంటు, గౌ. రతన్జీమురార్జీ, నాన్పూరరాజా, మద్రాసు ప్రభావ న్యాయమూర్తి కొట్నాటరు, మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు సైన్సర్, ఆడ్వర్సరీ, వాశేసు, వాలరుగార్లును కాశీ పురరాజుగారును రాణిగారును పురుషోత్తమ దాసు టాకుర్దాసుగారి సతియు, వాచా గాంధీగార్లును ఉన్నారు. చాలమంది డాక్టరు బిసెంటుగారిని సాగనంపుటకు వచ్చి యుండిరి. (అ. ప్రె.)

క్విలాసు మహాసభలు

శాంఘిక, కార్మిక, స్త్రీ, విద్యార్థి ఆర్థికమహాసభలు

శ్రీ శ్రీ శ్రీస్వామిబోధానందగారుఅధ్యక్షత వహించిరి

క్విలాసు మే 10:—యస్. యన్ డి. పియోగము సమావేశము ఇక్కడ కనివారము మధ్యాహ్నము శ్రీ శ్రీ శ్రీ స్వామి బోధానందగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రారంభమై నిన్నముగిసినది.

తిరువాన్కూరురాష్ట్రకార్మికసభయు, శ్రీలసభయువిద్యార్థిలసభయుగూడ సమావేశమయ్యెనుఆర్థిక మహాసభయు, కె. సికర్నాకారక్ గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. ఆమోదింపబడిన ముఖ్య తీర్మానములో వ్యవసాయదారులను వృత్తులను సహాయము చేయుటకు ఒక బ్యాంకును ఏర్పరచుటకు తీర్మానింపబడినది. సాంఘిక ఎన్నికవర్గములను ఏర్పరచవలెననియు, ఎజువాలకు ఎక్కువ ఉద్యోగములను ఇప్పించవలెనని ప్రార్థించుచు తీర్మానింపబడినది. (అ. ప్రె.)

ముష్టియుద్ధమునకై సాద్రెంటు దేనుపర్వతించి సరిగానున్నదని చెప్పివానిమరణమునకు కారణమైన దాష్టమిగారు తగిన సాత్వము లేకపోవుటచే ఆత్మీయ పోలీసు మేజిస్ట్రేట్ చే విడుదలచేయబడెను.

నాటక పోటీపరీక్షలు

ఎల్లరు చూడదగినవి

కాకినాడలో

పోటీపరీక్షలు

“ఓరామ పాదుకానాటక”

శ్రీరామసమాజము (రామరావుపేట, కాకినాడ) వారి చూడదగిన జరుగును. రేట్లు, సామాన్యము.

15-5-28 తేది రాత్రి ప్రారంభము. శ్రీ సంగీతనాట్యంధలివారు (బెజవాడ) సుప్రసిద్ధులగుటచే ప్రదర్శింపబడును.

డాక్టరు లంక రామారావు ఎన్. ఎం. పి.

బుద్ధవరపు జగ్గరాజు, నెక్రిటరీలు.

శ్రీ ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారి హరికథ

వహాకవి, గాయక వైదిక నటశిరోమణి, హరికథాపితామహుడు, సంస్కృతాంధ్రాంగ్లేయ ఘోరశికాది బహుభాషా విభారముడు, విజయనగర ప్రభు సంస్థాపిత గానకళాశాలాధ్యక్షుడునగు బ్రహ్మశ్రీ ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారు నిన్నటి సాయంత్రం సర్. పి. త్యాగరాజచెట్టిగారి పాఠశాలభవనమున స్వగృహచిత్రము “సీతాకళ్యాణ”మును హరికథగనాడి వినిపించిరి.

శ్రీ నారాయణదాసుగారి రిటీవలనెన్నడు చన్నపురి శేతెంచియుండలేదు. నిన్నటిదినము హరిహరికథ నాలకించుటకు అరుదెంచిన వందలకొలది ప్రేక్షకులనుబట్టి దాసుగారి యొడ చన్నపురియాంధ్రులకుండు భక్తిగౌరవములు, ప్రేమాభిమానములు వెల్లడియగుచున్నవి. టిక్కెట్లు బెట్టినను భవనముంత యూనిండి ప్రేక్షకులు వెలుపల నిలువవలసి వచ్చినను సరకుజేయక కథపూరియగువరకు సత్యుత్సాహముతో వేచియుండుటయే దాసుగారికి గల సర్వజనానురాగమును, హరి హరినామ సంకీర్తన ప్రతిభను విశదము జేయుచున్నది.

దాసుగారిపుడు 60 సంవత్సరములకు పైబడినవయస్సు గలవారైనను హరివదనముకాంతగంభీర రసములకునికి పట్టు ధీరోదాత్తభావ ప్రకటన కనుకూలమైయున్నది. చెడదయైన పక్షులముపై పుష్పమాలలు చిందులుద్రొక్క కృష్ణవర్ణమును వీడినను మెలిదిరిగిన బిరుసు కోరమీసములు వదనప్రధూతలావణ్యమునకు వస్త్రేదెచ్చుచుండ, కరుణాహాస్య రసము లుప్పతిలంకేయించు జమత్కారగతుల జలించు నయనములకు పైనుండు రెప్పలతో నుదుటిపైకి బడెడు ముంగురులు లాస్యమాడుచుండ, ఫాలభాగమందలి గంధపురేఖచే నావృత మగు కుంకుమరేఖ వదనమండలమునకు వింతకోభ నమర్చుచుండ నిన్నటిదినముదాసుగారు ధీభవించిన రసాధిదేవతవలె గన్పట్టి చూపణులను నిజమనోహరమూర్తిచే గట్టివైచిరి. గాయకశిఖా మణులొటయేగాక, సహజపండితులును, కవులు నౌట, నాయా సమయములందు తత్తదుచితముగ, రసాభాసముగానీక వేదాంతి, తర్కశాస్త్రముల జర్పించిరి. నిత్యానిత్యవస్తువిచారము, ఆత్మ్యా నాత్మసంబంధము, పురుషార్థము, వర్ణాశ్రమధర్మము, యుగధర్మము, పశుపక్ష్యాదులకును మానవులకునుగల పరస్పరసంబంధము, మున్నగు ఆధ్యాత్మిక, తత్వవిచారములను ఉపమానపహితముగ, భౌతికవిషయములతో మేళవించి గువిదితముగావించిరి. అనువగు చోట్లనెల్ల సంస్కృతాంధ్ర, ఆంగ్ల, హిందీభాషలయందలి సుప్రసిద్ధ కవిపుంగవుల మహావాక్యములను రసవంతముగ జదివి అన్వయముజేష్టు చు భిన్న రుచులు గల ప్రేక్షకులనెల్లర బహుగతులరంజింపజేసిరి. ముదిమిచేతను దగ్ధవలనను స్వరమందొకించుక పట్టుతప్పినను, ఎలుగెత్తిపాడినపుడు ముసలిదైనను సింహగర్జనవలె గంభీరనిన దమిడుచుండెను. వీనియన్నిటికంటెను ముఖ్యముగ కాళ్ళగట్టిన గజ్జయలు “ఘల్ల”ని మ్రోయుచుండ ఆయాతాళముల కనుగుణ్యముగ నృత్యమొనర్చుచు, మృదంగికునకు శబ్దమొసంగునపుడు ప్రేక్షకులు బ్రహ్మానందపరవశులైరి. హరికథమండదగిన ఉపాంగములగు హాసభావ, నృత్య గీతాది విశేషములన్నియు నొకచో నధివసించుట జేసి వీరి హరికథయందు వయసుతప్ప కోరతగిన దేమియును లేదని చెప్పవచ్చును. వాల్మీకి, కాళిదాస, భవభూతి మున్నగు సంస్కృత కవీశ్వరులయొక్కయు, ఆంధ్రాంగ్లకవీంద్రుల యొక్కయు శ్లోకముల నతిమనోహరముగ వర్ణించిరి.

విజయనగర సంస్థాన గానకళాశాలయందే ఉపాధ్యాయులుగనున్న బ్ర|| పేరి రామమూర్తిగారు వీణను వాయించుచు, రాగాలాపన, స్వరకల్పనలందు హరిదాసుగారి కెంతయుతోడ్పడి సభ్యులకు తమ గానకళాశీల్యమును ప్రదర్శించిరి. మిగిలినవారెల్లరు ఉచితరీతి సాయపడిరి.

హరికథా సంతరము పీట్టివారి కుటుంబము పక్షమున నోక బంగారు పతకమును, సభ్యులవలన రాబడిన రు. 200 లను హరిదాసుగారిని ప్రశంసించుచు భక్తి పురస్కరముగ సమర్పించుకొనిరి. శ్రీ బాగ్గర ఆదినారాయణగారు దాసుగారి శక్తి సామర్థ్యముల గొనియాడిరి. మంగళాశీస్సులచే సభముగిసెను.

నారాయణదాసుగారి వంటి పరమభాగవతోత్తములను రావించి చన్నపురి యాంధ్రులనువారి వాగమృతధారలచే దని నెడిభాగ్యము లభింపజేసినందుకు శ్రీ పిట్టి కుమారసామిచెట్టి, సజ్జా మునుసామిచెట్టి ప్రభృతులు అభినందనీయులు.

దాసుగారు రెండుమాడు దినములలో కామేశ్వరము వెళ్లనున్నారు.

నిన్నటిసాయంకాలము వై. యం. సి. ఏ. భవనమంది
క్రొస్తవ మతజోధకులగు రివరెండు పాస్టెగారు “విజయవో
డని” కథను మారికథాకాలతేపముగ జెప్పిరి. విదేశీయులైనను
పిరు తమిళభాషయం దనర్గతముగ యాట్లాడగల శక్తిగలవారు.
భారతీయ సాంప్రదాయముగుణ్యముగ, భారతీయవాద్య విశే
షములపేరనే, సృత్యగీతములతో భక్తి పురస్కరముగ కథను
జెప్పిరి. భారతీయరాగములను దెక్కింపిని ప్రవర్తించిరి. తమిళ
కవుల ఊత్తమకావ్యములందలి ప్రమాణముల ననేకముల గేల్పాన్.
నిరి. విదేశీయులను, పరమర్థములను నొకరీతిన న భారతీ
యులస్వదేశ, స్వదేశ సాంప్రదాయముల కనుమారుముగ రస
వంతముగ సత్కథాకాలతేపము జేయుట నిజముగ మాడవల
యుండెను.

రహస్యపు మరతులు

శ్రీశ్రీశ్రీ

లోకాన్ని ఒడంబడికయందువలె నబర్మతి ఒడంబడికయందును, కొన్ని రహస్యపు మరతులు గలవని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. లోకాన్ని ఒడంబడిక భగ్నముగనుట కెట్టి కారణములు తోడ్పడెనో నబర్మతి ఒడంబడిక భగ్నముగనుటకును అట్టి కారణములు తోడ్పడెను. ఇకమీద రహస్యపు మరతులను లేకుండజేసిన గాని, సత్వరాభివృద్ధి గలుగజాలదని యూరపునం చెట్టుల కనుగొనినో, హిందూదేశమునందును అటులనే గ్రహించుట ముఖ్యము. ఇంతవరకును, డిప్లొమేసీ నువయో గించుటకు భారతీయుల కవకాశము గలుగలేదు. పరాధీనజాతి డిప్లొమేసీ నవలంబించుట బలహీనతకు హేతువగును. బాముగల జాతీయే డిప్లొమేసీ జయప్రదముగ కొనసాగింపగలదు. అందుచే పాశ్చాత్యపద్ధతుల ననుసరించుట, భారతరాజ్యాంగ వేత్తల కేమాత్రము పాడిగాజాలదు. ప్రస్తుత సమయమున, స్వప్రమును, మనస్ఫూర్తియు నగు ఏర్పాటు లుండవలయును. నబర్మతి ఒడంబడిక కేవల శబ్దములబట్టి జూచిన, సేషనల్ డిమాండుకు చాల కొరవడి యున్నదనుటకు సందియము లేదు. కాన్పురు కాంగ్రెసు తీర్మానమున కన్న ఒడంబడిక వెనుదగలేదని సరోజినీదేవిగా రెంతదృఢముగ బలికవను, అయ్యది నమ్మకము బుట్టించజాలదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు నాయకులపై తిరుగబడినటుల కన్న పొరబాటు వేరొకటండదు. నాయకుల నుండి వీరు సమాధానము దెలిసికొన గోరిరి. తుదకు అనుచరుల అనుమానములే వత్తమని జేలెను.

ఒడంబడిక భాష ఎటులున్నను, ప్రభుత్వము వారియొద్దనుండి రిస్పాంసువచ్చినగాని, ఉద్యోగములను చేపట్టుటకు వీలులేదనిమాత్రము స్పష్టము గా గలదు. ఉద్యోగస్వీకారము, వెంటనే జరుగవలయునని ఒడంబడిక ఎంతమాత్రము సూచించదు. ముందుగ ప్రభుత్వమువారు కొన్ని సంస్కరణముల సధికముగ ప్రసాదించవలయునని మరతుగలదు. ఇటులున్నను, కేల్కారుప్రభృతులు సంస్కరణములను వెంటనే చేపట్టవలయునని వ్యాఖ్యానము చేసిరి. వీరి వ్యాఖ్యానము కాంగ్రెసుసభ్యులలో భీతిబుట్టించెను. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు బొంబాయిలోజేసిన ప్రసంగముప్రకారము, నబర్మతి ఒడంబడిక వెనుక కొన్ని రహస్యపు మరతు లింకను గలవు. ఉద్యోగస్వీకారము బనికొరాదని, డిప్లొమేసీ మొదటినుండియు పట్టుబట్టియుండిరి. ప్రభుత్వమువారు, కనీసము రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమునయినను నిచ్చినగాని మంత్రిపదవుల సంగిక

రింపగూడదని, రహస్యపు మరతులలో గలదట. ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిర్వహించుట యనంభవమని ఉభయపక్షములవారును అంగీకరించుటచే, దానిని ప్రత్యేకముగ నుదాహరింపలేదట. ఇట్టి సిద్ధిలో నెహ్రూగారు ద్రోహబుద్ధితో ప్రవర్తించి రనుటకు వీలులేదు. కేల్కారు ప్రభృతులిట్టి పరిస్థితుల నవకాశముగ గైకొని మంత్రిపదవులను చేపట్టుటకు నెహ్రూబోలు నాయకులంగీకరించినటుల, కడు విచిత్రము.

ఆవిషయ మెటులున్నను, ఏనలుగురు నాయకులొగలసి ఒడంబడికజేసికొన్నంతమాత్రాన, అయ్యది కాంగ్రెసును బంధించునా? దానియందు మార్పుల గావించుటకు కాంగ్రెసుసంఘమువారి కధికారము లేదా? ఒడంబడిక సందిగ్ధముగ నున్నపుడు దానిని విపులపరచుట, ధర్మముగాదా? ఉభయలమధ్య గుదిరిన రాజీ నియమములను స్థిరపరచవలదా? వర్కింగు కమిటీవారు రమ్యమని పిలిచినను, ప్రొద్దుప పది గంటలు మొదలుకొని సాయంకాలము నాల్గు గంటలవరకు వేచియున్నను, రిస్పాంసీవు సహకారవాదులు రాకుండుట గమనతనము దప్ప వేరుగాదు. పిమ్మట జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభకు సయితము వీరు హాజరుగాకబోయిరి. గాంధీమహాత్మునితో సయినను సంప్రదింపరయిరి. మీదుమిక్కిలి "ఒడంబడికపై సంతకము జేసినపుడు మీ కొకరితి అర్థమయ్యెనని స్పష్టముగ చున్నది. నేను సంతకము జెట్టినపుడు నాకొకరితి అర్థమయ్యెను. ఇట్టిపరిస్థితులలో ఒడంబడిక యంత రింపకలేవ"దని జయకరుగారు నెహ్రూగారికి చెలిపిరట. జయకరుగా రీవిధముగ బలుకుట దేశమునకు నయమేయనినది. నబర్మతి ఒడంబడిక అమలులోనికి వచ్చినపిమ్మట, ఎవరికి దోచినవిధమున వారు ప్రవర్తించ మొదలిడుచో, కాంగ్రెసు సభ్యులూట క్రింద పరిణమించెడిది. జయకరు నెహ్రూగార్ల కమిటీ నిర్ణయ మెటులుండునో జెప్ప నక్కరలేదు. ఒకరు తూర్పుదిశకు లాగిన మరియొకరు పడమరదిశకు లాగుట తటస్థించెడిది. అప్పుడు గండ్రగోళము గలుగుటకన్న ఇప్పుడే నిజవందర్యములు బయల్పడినందుకు వంతసించవలయును.

జరిగినదేమో జరిగినది. దేశప్రముఖు లందరును అనవసరముగ సబర్మతికిబోయి డబ్బుదండుగ జెట్టినందులకు చింతించబనిలేదు. ఇకముందెన్నడును రహస్యపు సంఘటన జరుగకుండ, నబర్మతి చక్కని గుణపాతమును నేర్పవది. వీరు బాధ్యులూ, వారు బాధ్యులూ యని వితర్కింపబనిలేదు. పరస్పర నిందలతో కాలము గడువ నక్కరలేదు. రిస్పాంసీవు సహకారవాదులు కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగ బనిచేయుకున్న ఎంతయు బాగుండెడిది. దేశభక్తులగు లోకమాన్యుని శిష్యుకోటి కాంగ్రెసుకు బలము గలిగించుచో, రాజోపు ఎన్నికలలో సులభముగ విజయము గలిగెడిది. అన్ని పక్షముల వారును ఏవగించుచున్న ద్వంద్వప్రభుత్వమును చేపట్టి తద్వారా స్వరాజ్యగమ్యస్థానము జేరుట కీపక్షము వారు బూనుకొందురని పలువురు తలచి యుండదు. ఈవిషయమై యింతపట్టుబట్టి కాంగ్రెసును రెండు చీలికల క్రింద విభజించుటకు వీరు వంతముబట్టుట,

విచిత్రములలో కల్ల విచిత్రము. మితవాదు లిటుల దలపెట్టినన ఆశ్చర్యముండదు. రిస్పాంసీవు సహకార వాదులమని పేరుబెట్టుకుని, రిస్పాంసు లేకుండనే సహకారము నలువ ప్రయత్నించుట, లోకమాన్యుని గౌరవించుటకు మార్గము గానేరదు. అయినను కాంగ్రెసు ఉద్యమము న్యాయమయివది. స్వరాజ్యము గోరువారు, ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిరాకరించుట ద్రోహమని, రిస్పాంసీవు సహకారవాదు లయినను చెలువ సాహసించబోరు. మంత్రిపదవులపై మక్కువగల వీరుద్వంద్వ ప్రభుత్వమును నిర్వహించిన నిర్వహితురు గాక! చింతామణి ప్రభృతులవలెనే, వీరును ఆశాభంగులై బయటకు రాకమానరు.

అందుచే కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమువారు నిరుత్సాహముజెంద నక్కరలేదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు అనవాయద్యకృషి మేముయివ మిగిలియున్నయెడల, అయ్యది ఉద్యోగనిరాకరణమే. దానినిగూడ దీసివైచుచో, కాంగ్రెసు విచ్ఛిన్నమగును. బొంబాయిలో శ్రీనివాసయ్యంగారు చెలిపినటుల, దేశ మికమీద నబర్మతి ఒడంబడిక గూర్చి విచారించ నక్కరలేదు. నబర్మతికి బిమ్మట నేమిచేయవలయుననియే యోచింప వలయును. కాంగ్రెసునందు సూచించబడిన నిరోధకార్యక్రమమును జరుపుటకు, శాసనసభలను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులతో నింపివేయవలయును. ఇందుకొరకై కాంగ్రెసుసభ్యులు యావచ్ఛక్తిని వినియోగింపవలయును. నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొనసాగింపవలయును. తదర్థమై కృషిసలుపునపుడు, ప్రతి పక్షులయొద్దనుండియేగాక మిత్రులయొద్దనుండి గూడ ఆటంకములు గలుగవచ్చును. కాని వీనిని దాటుట కష్టముగాదు. కాంగ్రెసుసంస్థకున్న పలుకుబడి మరియేనంపకునులేదు. కాంగ్రెసు నిదివరకు విడనాడిన ప్రముఖులు లేకబోలేదు. వీరు దేశమున కెట్టి మేలుచేయకబోగ, ప్రజల విశ్వాసమును కోల్పోయిరి. రిస్పాంసీవు సహకార నాయకులయినను కాంగ్రెసును ధిక్కరించి, దేశమునకు పకారమొనర్పజాలరు. ప్రజల ప్రధానకర్తవ్యమేమి? కాంగ్రెసును ప్రమాణముగగైకొని, కాంగ్రెసు గౌరవమును కాపాడుటయే. స్వరాజ్యసిద్ధికింతకన్న ఉత్తమమార్గము లేదు. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠనీసమయమున కాపాడుటకు నడుముగట్టినవారెల్లరు ధన్యులు.

కిలాఫాత్ సమావేశము

కిలాఫాత్ యుద్ధమును ద్రోశ్చినమార్గము ఏ మాత్రము ప్రోత్సహకరముగ దోషదు. మహమ్మదాలీగారి ప్రకటనము బట్టి, కిలాఫాత్ యుద్ధమును రాజకీయ వ్యవహారములను చేపట్టి ప్రత్యేక సాంఘికాభివృద్ధికై పనిచేయుటకు బూనునని స్పష్టమయ్యెను. మతబద్ధముగ యుద్ధములు, మతసంరక్షణను ప్రధానముగ జెట్టుకొనక, రాజకీయ వ్యవహారములలో జోక్యము గలిగించుకొనుట దేశాభివృద్ధికి భంగకరమని జెప్పవచ్చును. హిందూ యుద్ధముముగాని మహమ్మదీయోద్ధముముగాని, కాంగ్రెసుస్థానము నాక్రమించి, ఎన్నికలలో పాల్గొనుటవలన తీరని మనస్సర్దులుదయ్యుచుట సహజము. ఇట్టి సందర్భములలో డిల్లీలో

జరుగుచున్న కిలాఫాత్ సమావేశపు ధోరణి దేశాభివృద్ధి గోరువారికి విచారము గలిగించుట సహజము. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము నాశించెడి హాకిం అబ్దుల్ హనుగారి ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్ష పన్యాసము సయితము, కటువుగ నుండుట శోచనీయము. సభాధ్యక్షుల ప్రసంగము పరుషముగ నుండుట వింతగాదు. మహమ్మదీయులు శుద్ధ ఉద్యమముగూర్చి భయపడుచున్నారని వీరు చెలిపిరి. కాని మహమ్మదీయ మతము సం దితులను గలుపుకొనుచున్నపుడు, అట్టివారిని తిరిగి హిందూమతమున జేర్చువారు ద్రోహులని నుడువుట పాడిగాదు. నిజమాలోచించిన, మతములను మార్చిన ప్రయోజనము లేదు. మారవలసి నవి హృదయములు. ఇప్పుడు జరుగుచున్న మత ప్రచారము హృదయపు మార్పుకు ప్రయత్నింప కుండుటచే తీవ్రమగు విరోధములకు కారణమగు చున్నది. మతమనిన రోత గలుగుచున్నది. మత సారము, జీవితమునందే గనుపడవలయు నని గాంధీ మహాత్ముడు నిదర్శనపూర్వముగ జూపినను, పలువురింకను తమప్రాత యభిప్రాయములను విడువ జాలకున్నారు. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము నకు తిలోదకముల నిచ్చుటకు తాము సమావేశ మయితమని, అధ్యక్షులు చెలుపుటవలన సమావేశపుధోరణిని గ్రహింపవచ్చును. హిందువులలో బాసిన తత్వము అంతర్గతమై యున్నదని, మహమ్మదీయ స్వాతంత్ర్యమునకు వాకు సహింపరనియు, అధ్యక్షులు తెలుపుట కన్న కృతఘ్నత వేరుండదు. ప్రస్తుత సమయమున ఉభయసంఘములవారును దాస్యము ననుభవించుచున్నారు. ఒకరినొక రధిక్షేపింపబడినారు. కాని దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పాటుబడుచున్న కాంగ్రెసుసభను నిర్వహించుటకు హిందూనాయకు లగ్రహణము వహించుట జూచిన, వారు స్వేచ్ఛావిముఖులని జెప్పటన్వాయము గాదు. హిందువులలో కెల్ల నుత్తములని వేరొందిన గాంధీ మహాత్ముడు, మహమ్మదీయ మత ముషడవస్థితి యందున్నపు డెంతసహాయము జేసెనో, వారి ఆదేశము ననుసరించి కిలాఫాత్ యుద్వమము నకు హిందువు లెటుల తోడ్పడిరో, జగమెరిగిన విషయమే. తుర్కీపునరుద్ధరణమునకును, మహమ్మదీయ పవిత్రస్థలరక్షణమునకును, భారతదేశము తోడ్పడుటకు హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమే కారణభూతమయ్యెను. ఇట్టిస్థితిలో, ఏరుదాటగనే తెప్ప తగులబెట్టుమను సామ్యమున, హిందువులతో పనితీరగనే వారొనర్చిన సహాయమును చులకన జేయుట, మహమ్మదీయ నాయకులకు గౌరవము గానేరదు. ఇటుల గావించుట గాంధీమహాత్మున కపచారమొనర్చుట యగును. మహమ్మదీయులు తమ బలములతో బయటకువచ్చుచో, లాలాలు మున్నగువారు పాదాక్రాంతులగుదురని అధ్యక్షులు నుడువుటవలన, ఎంతటిసందిగ్ధస్థితి ఏర్పడునో దెలుపనక్కర లేదు. కలకత్తా అల్లరులు జరిగిన కొలది దినములకే యిట్టి దూషణములను గుంపించుట, దేశశ్రేయమునకు దోహద మొనగ నేరదు. ఉపన్యాసకు లొకరు హిందువులను సోదరులని జెప్పినంతమాత్రమున, కిలాఫాత్ సమావేశ సభ్యులలో పలువురు ఆశ్చర్యమును వాడగూడదని

కేకలిడి గోలచేసిరట. సోదరశబ్దమే తప్పయినపుడు, సుశబ్దములన్నియు అపశబ్దములే యగును. కిలాఫాత్ సంఘమువారు స్వరాజ్యము సంపాదించుట తమ యుద్దేశ్యమని చాటినను, ఇట్టి ద్వేష భావమువలన గమ్యస్థానము జేరజాలరు. సాంఘికద్వేషమును పెంచుసభలలో జాతీయనాయకులు పాల్గొనుట నిరుత్సాహకరము. మాలానా కలం అజద్ గారు, కిలాఫాత్ సమావేశమున కధ్యక్షత వహింపకుండుటలో దూరదృష్టిజూపిరి. దేశ సేవనే ప్రధానముగ భావించుట, నిజమతధర్మము. తదర్థమై కృషిసలుపువా రెల్లరును, ప్రస్తుతపు చీకటులను బోద్రోగలరు.

డాక్టరు బిసెంటుగారు : కాంగ్రెసుసభ

ఇంగ్లండుకు పయనమగు సమయమున డాక్టరు బిసెంటుగారు కాంగ్రెసునుగూర్చి జెప్పిన సంగతుల నెల్లరును గమనించుట యుక్తము. ఇతర పక్షములు ప్రవేశింపకుండ కాంగ్రెసుసభ తన తలుపులను మూసెనని చెప్పట మితవాదుల కాచారమయినది. ఇది యసత్యమని, బాలురయినను గ్రహింపగలరు. నాల్గణాల చందానిచ్చి కాంగ్రెసు క్షేమ సంగీకరించినవా రందరకును కాంగ్రెసుమహాసభలో జేరుట కర్వతగలదు. ఇంతకన్నను అనుకూల సౌకర్యము వేరుండునా? ఆడలేక మద్దెల యోడనునటుల, తమ యభిప్రాయములను సభ్యుల మనములలో నాటునటుల జెప్పజాలక మితవాద నాయకులు కొందరు కాంగ్రెసులో ప్రవేశించుటకు తమ కాటంకము గలదని చాటుచున్నారు. కాంగ్రెసుతీర్మానముల కిష్టములేనివా రెల్లరును యిట్టి యసత్యారోపణనే వ్యాపింప జేయుచుందురు. నిజమేమనిన ప్రజాభిప్రాయమును కాంగ్రెసు వ్యక్తపరచుచున్నది. నేడు అసహాయమును బోధించును. మరియొకమారు సహాయమును బోధింపవచ్చును. షరిఫ్తుల ననుసరించి కాంగ్రెసు తీర్మానములు మారుచుండును. వ్యక్తులు కొందరు స్వాభిమానమునే ప్రధానముగ బెట్టుకొని, తాము జెప్పినరీతిని కాంగ్రెసు ప్రవర్తింపనియడదా నియంతు జేరమని చాటుచో, అట్టివారిని ప్రజలు లక్ష్యపెట్టజాలరు. డాక్టరు బిసెంటుగారు సయితము కాంగ్రెసు సభయందెల్లరును ప్రవేశించుటకు వీలుగలదని గ్రహించినది. సబర్బతి ఒడంబడిక తొలగిపోయినను, స్వేచ్ఛాప్రవేశమున కెట్టి యభ్యంతరము లేదని బిసెంటుగారు కనుగొనిరి. బిసెంటుగారిసంగతి నివ్వడు గ్రహించిరేమో గాని, కాంగ్రెసు సభ్యుల కీసంగతి మొదటినుండియు దెలియును. అయినను బిసెంటుగారి ప్రతిపాదనమువలన, అసత్యారోపణ నిరాధారమని స్పష్టమగుచున్నది. అందరును కాంగ్రెసుసభలో జేరవలయు ననియు, స్వల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నవారు అధిక సంఖ్యాకులను తమవైపుకు ద్రిప్పకొన బ్రయత్నింపవలయు ననియు, బిసెంటుగారు జేసిన హెచ్చరిక నెల్లరును గమనించుట యుక్తము. కాంగ్రెసునందు కార్య నిర్వాహక పదవులను నిర్వహించుటకు మెజారిటీ పక్షము వారికి హక్కు గలదని బిసెంటుగారింగీకరించుచున్నారు. మెజారిటీ తీర్మానములు మన స్సాక్షికి వ్యతిరేకముగ నున్నపుడు, వానిని అవలంబింపక అందువలన కలుగుకష్టముల ననుభవించ

వచ్చునని బిసెంటుగారు దలచుచున్నారు. మనస్సాక్షి పేరుబెట్టుకుని, ప్రజాభిప్రాయమును ధిక్కరించుటకు పలువురు బూనుకొనుటచే, తిరుగుగారు చెలిపిన సూత్రము అసాధారణ మును లలో మాత్ర మవలంబింపదగు నని గ్రహించుట మేలు. ఇటీవల కొందరు మితవాదులు కద్దరు భారణము సయితము మనస్సాక్షి ప్రేరణకు విరుద్ధముగా చాటుట యందుకు నిదర్శనము. ఇంగ్లండులో మునునను, మెజారిటీపక్షమువారి తీర్మానములను ఇతర పక్షములవారు తరుచుగ ధిక్కరింపరు. అట్టి తర్క, స్వపరిపాలనములేని హిందూదేశమున, ప్రజాసభ్యుగావించిన తీర్మానముల గౌరవించుట తమవిధియని యేద్రజలు భావింపవలయును. కాంగ్రెసువిధిని గూడ నిరాకరింపవలసిన విశేషమయిన గనుపించి, అప్పుడాలోచింపవచ్చును. అంతియగాని చీటికి మాటికి కాంగ్రెసుపై ఒంటికాలిమీద తేలుటయు, ఏమాత్రము సందుజక్కినను అధికారవర్గమునకు దోసిల్పొగ్గుటయు, భావ్యము గాజాలవు. అధికారవర్గముతో నెటులనయినను నరిబెట్టుకొన నెంచెడివారు, కాంగ్రెసును చులకన జేయుటయు, ధిక్కారమవసరమని బోధించుటయు, అంతా తృవాదమును బైకిచెచ్చుటయు, మరింతవిచిత్రము. వీరు దేశదుస్థితికి తోడ్పడుచున్నారనుటకు సందియములేదు.

భావికర్తవ్యము

ప్రస్తుతస్థితినిగాంచిన, విన్నికలద్వారా అభిం చెడి యుద్యోగముల నయినను స్వీకరించుటరక్తుని తమకు రూఢియయినటుల, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు బొంబాయిలో జెప్పిరి. అనుకూల మగు రిస్కాసు లభింపనిచో, అస్సాం కాంగ్రెసు సభలో నెహ్రూగారిసూచనను కాంగ్రెసు తీర్మానములో జొప్పించుట యవసరము. శాసనసభాధ్యక్ష పదవినిగూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు స్వీకరించుట పాడిగాజాలదు. రాబోవుకాంగ్రెసుసభ వెనుకకు బోవుటకుమారుగ, ముందుకుజని సత్వరప్రజాభిప్రాయ సాఫల్యమునకు మార్గమును నిరూపింపవలయును. ఉద్యోగ స్వీకార పక్షము లేకుండుటచే, కాంగ్రెసు సభ త్వరితగతి నడుచుటకు అనుకూలావకాశ మేర్పడివది.

మైనూరు విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధి

ప్రత్యేక ఉద్యోగముడు

తెలంగాణ, మే 8:—తన యావత్తుకలకు విశ్వవిద్యాలయ అభివృద్ధికిని దానికి సంబంధించిన ఇతరవిషయములకు వినియోగించుటకుగాను విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులకు, శాసనసభలో అవసర సభ్యుడును నైన రామమంత్రి ప్రతినిధులు బ్రజేంద్రనాథ సీనిగారికి ఉపాధ్యక్ష పదవిని మాత్రముంచిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రదేశ పుస్తకభాండాగార

సంఘము

14వ తేదీ మధ్యాహ్నము దేశోద్ధారక భవనమున సమావేశమగుట

తెజవాడ, మే 10:—ఆంధ్రదేశ పుస్తకభాండాగార సంఘకార్యదర్శి ఇటుల చెలువుచున్నారు. ప్రైవేటు సమావేశము దేశోద్ధారక భవనమున 14వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఆంధ్రదేశ భాండాగార మహాసభను పెడచెరుకులలో సమావేశ మయిన గూర్చి చెప్పించును. అందరును రావ్రాగితులు. (త.తి)

సమైక్యము అంతముందింప వలయునని ప్రేక్షయ్యాని యను నాయకులే రాయబారములను జరుప ప్రయత్నించుచు న్నారనవార్త ఎంతమాత్రము సత్యము కాదు. సమైక్య దేశము నందంతయు వ్యాపించినది. కార్మికులు ప్రేక్షు యూనియను కాంగ్రెసువల్ల అద్వితీయమును భక్తిని గౌరవమును ప్రకటించుచున్నారు. రాజీరాయబారములు జనరలు కాన్సిలు ద్వారా జరుగవలెను. ప్రభుత్వముపారిషద్దనుండి జెనరలు కాన్సిలునకును ఇంతవరకు ఎట్టి సూచనరా లేదు. ప్రేక్షు యూనియనులు దేశమును ప్రభుత్వ నిర్మాణమును ఎదిరించుచున్నవని ప్రధానమంత్రి గారు తలచుట ఆశ్చర్యము కలదిగ జేయక మానదు. గవలయంద పనిజేయువారు గౌరవముగ జీవించుట తగినంత జీతము పొంద వలయునను ఉద్దేశముతోనే ప్రేక్షుయూనియను కాంగ్రెసు వారు బాటుపడుచున్నారు పాల్ల మీటర్ల ప్రభుత్వనిర్మాణమును ధ్వంసముచేయ వలయుననిగాని (పూర్వ మీటర్ల సాంగ్రహ

యమలందలి గౌరవమును క్షీణింప చేయఁగలయననిగాని మాకట్టి ఉద్దేశములేదు.

కామన్యునభివృద్ధి

ప్రభుత్వమువారి పక్షపాతబుద్ధి ఖండింపబడుట

లండను, మే 7:—నేటిదినము కామన్యునభివృద్ధి ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటించబడుచున్న బ్రిటిషు గజెటు పత్రికపై కొంతచర్చ జరిగెను. ఈపత్రికకు విన్నటును చర్చలుగారు సంపాదకులుగ నున్నారు. కార్మికపక్షమునకు చేరిన కమాండరు కెన్వర్లీ గారు పత్రికయందు ప్రకటించబడు పక్షపాతముతో కూడిన విమర్శనలను ఖండించుచు ఈ పత్రికయందు కేవలము జరిగిన విషయములు జరిగినట్లు ప్రకటించుట యుచితమనియు ఆట్లుకాక ప్రజల ఆగ్రహమును పురికొల్పు విమర్శనలను వ్యాఖ్యలను ప్రకటించిన ఆల్లరులు అధికముగ ననియు ప్రభుత్వమువారు పక్షపాతము చూపుట వస్త్రప్రదమనియు చెప్పిరి.

కన్వర్లీగారిని బలపరచుచు జాకోబోస్సుగారిట్లు చెప్పిరి—ప్రజలభవముతో లేదు యూనియను సంఘములపై ప్రభుత్వమువారు యుద్ధముచేయుచున్నారు. ఈ విషయములను తయారచేయు యంత్రకాలను కార్మికులు రద్దు చేయుదురు.

నభ ఆపుదల చేయబడదు

కలనలు గ్రట్టునగారి ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పుచు 'అధ్యక్షుడు ఇట్లుచెప్పెను— కామన్యునభ యథాప్రకారము జరుగు చుండును. ఎవరో కొందరు మనకు అసాకర్యములను కలుగజేసినంత మాత్రమున నభను ఆపుదల చేయుటకు నేను అంగీకరించను. అవసరమైనచో విద్యుచ్ఛక్తి దీపములుగాని అచ్చు కాగితములేక నభను నేను జరిపెదను'

ఆక్సుఫర్డు ప్రభువుగారి ఉద్బోధనము

ఆస్పిస్ట్ ఆక్సుఫర్డు ప్రభువుగారు ఈక్రింది సందేశమును బ్రిటిషు గజెటుపత్రికకు పంపెను:—

సాధారణముగ నమ్మెలు కొన్ని కార్మిక సమస్యల పరిష్కారంప అవసరమైనవి కాని ప్రస్తుతము కార్మికులు అవలంబించిన వైఖరి తేరువిధమైనదని ప్రజలు గుర్తొనగవలెను. సాంఘిక జీవితమునకే ఇబ్బందికలుగజేయు ఈసమ్మె ఉద్దేశమై యున్నవి. ప్రజలందరు ఈసమ్మెవల్ల ఇబ్బందిపడుచున్నారు. కేవలము పెట్టుబడిదారులు మాత్రమే ఇబ్బందిపడుచున్నారని చెప్పటకు విలులేదు. నష్టమంతయు అనుభవించునది సామాన్యప్రజలు. ఎవరో కొందరుకలిసి జాతియొక్కపారిశ్రామిక సాంఘికజీవితమును నిరోధించుటను ఆత్మగౌరవముగల వారెవరు సహింపజాలరు. అల్లయిన స్వాతంత్ర్యమేలేదు. ఇది బ్రిటిషువారెన్నటికి సహింపజాలరు. కాన రాజీప్రయత్నము త్వరలో ప్రారంభమగుట అవసరము. సంఘమును ఇబ్బందిపెట్టవలయునను ప్రయత్నములు తక్షణము అంతమొందవలయును.

శ్రేణుయూనియను కాంగ్రెసునాయకులు

శ్రేణుయూనియను కాంగ్రెసు నాయకులు విశ్రాంతికి విరోధాఖండమునకు వెళ్లవలయునని ఉద్దేశించి యుండిరి గాని సమ్మెవల్ల వీరు తమ ప్రయాణములను మానుకొనిరి.

నిన్నటిదినము వాలంటీరులను రిజిష్టరుజేయు స్థలమున మాడు వాలుగువేలమంది ప్రజలు గుంపులుకూడి వాలంటీరులుగ చేరవచ్చిన వారిని నిరసించుచు ఆల్లరచేసిరి. పోలీసువారు ఆయుధములతో గుంపును చెదరచేసిరి. 7 మందికి గాయములు తగలెను. కొందరు నిర్బంధింపబడిరి.

మొత్తముమీద కార్మికుల ప్రవర్తనము తృప్తికరముగ నున్నదని చెప్పవచ్చును. సమ్మెకట్టిన కార్మికులలో పలువురు ఆల్లరిచేసిరను సేరముపై కారాగృహములకు ప్రవేశపడుచున్నారు.

సానుభూతి

మాస్కో, మే 7:—సోవియటు శ్రేణు యూనియనుల జైవరలు కాన్స్టెలువారు 2000 000 రూబుల్లను ఇంగ్లండుశ్రేణు యూనియను కాంగ్రెసువారికి పంపిరి.

జర్మను, మే 7:—జర్మని శ్రేణు యూనియను సంఘములు విరాళములను వసూలుచేసి బ్రిటిషు కార్మికులకు పంప తీర్మానించుకొనిరి.

కోపనుహేగను మే 7:—బ్రిటిషు కార్మికులతో సానుభూతిగావుటకు డేవిడు శ్రేణు యూనియనులు సమ్మెకట్టటము తీర్మానించుకొనిరి.

కాంటరుబరీ ఆర్మిబిఎస్ గారి ఉద్బోధనము

లండను, మే 7:—శ్రేణు యూనియను కాంగ్రెసు వారు సమ్మెను ఆపవలయుననియు బొగ్గు పరిశ్రమకు ప్రభుత్వమువారు మృగింతకాలము సహాయ మొసగవలయుననియు, కొత్తగ ఏర్పాటుచేసిన జీతముల పద్ధతిని గమల యజమానులప సంగారించుకొనవలయుననియు ఇట్లుచేసి అన్నిపక్షములవారు

రాజీవడి ఈసందర్భావస్థను అంతరింపజేయఁగలయననియు కాంటరుబరీ ఆర్మిబిఎస్ పుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

మరియొక రైలుబండిపై రాళ్లు రువ్వబడుట లండను, మే 7:—బర్మింగ్ హ్యామ్ కాలిఫోర్నియా నిన్నరాత్రి మాడువాలగువందల మంది నిలిపి బండిపై రాళ్లురవ్విరి. డ్రైవరుకు గాయములుతగిలెను.

వార్తాపత్రికల జాతీయసంఘమువారు తాత్కాలికముగ ప్రకటించబడు వార్తాపత్రికలయందు పనిచేయవచ్చునని తీర్మానించుకొనిరి.

గ్రేప్రభువుగారి సందేశము

గ్రేప్రభువుగారు ఈక్రిందిసందేశమును బ్రిటిషుగజెటు నందు ప్రకటించుచున్నారు:—గనులపనివారి జీతములు ఎంతయుండవలయునను విషయము ఇప్పడు ముఖ్యమైనదిగ కనుపడుటలేదు. పార్లమెంటు సాంప్రదాయములతోకూడిన ప్రజాతత్వప్రభుత్వ ముండవలయునా లేదా అనువిషయమే ముఖ్యమైనదిగ కనుపడుచున్నది. పార్లమెంటుప్రభుత్వము అంతమొందిన కమ్యూనిజము బలపడును. అనగా ప్రజాస్వాతంత్ర్య అంతమొయను. ఈసమ్మె ప్రతిదినము భావిస్థితిని వివరింపచేయుచున్నది. సక్రమముగ ప్రభుత్వము కొనసాగుటకు విప్లవమును ఎదిరించుటకును అందరు ప్రయత్నించుట అవసరము."

రాజీకుదురునా!

శ్రేణుయూనియనువారి పట్టుదల

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, మే 9:—రాయబారములు మరల ప్రారంభమగుటకుపూర్వము సమ్మె అంతమొందవలయునని ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించుకొనిరి. ఈనిర్ణయమును శ్రేణుయూనియను కాంగ్రెసు వారెంత మాత్రము అంగీకరించుటలేదు. కడచిన శనివారమురాత్రి బార్లొనుగా రీక్రింది సందేశమును వైరులెను ద్వారా దేశమునందంతయు ప్రకటించెను:—పనివారి జీతములను తగ్గింపవలయునను ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వమువారు పనిచేయుటలేదు. రాయబారములు మరల ప్రారంభమగుటకు సమ్మె అంతమొందవలయును. ఈసమ్మె గొప్పనష్టమును కలుగజేయుచున్నది. నేను ఎల్లప్పుడు కాంతిని కోరువాడను. కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వ నిర్మాణ పట్టుత్వము దౌర్జన్యముతో భగ్నపరుచు ప్రయత్నముల సెంతమాత్రము సహించను.

శ్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు జైవరలు కాన్స్టెలు వారు ఈ సందేశమునకు నిన్నరాత్రి ఈక్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తరమును ప్రకటించిరి:—

ఏప్రిలు 30 వ. లేదని రాజీప్రయత్నములు వదిలివేయబడినప్పుడున్న స్థితిని ఆధారముగ గైకొని ప్రస్తుతముకూడ ప్రధానమంత్రిగారు రాయబారములు సలుపవచ్చును. ఈసూచననే మంత్రిగారు అంగీకరించిన గనుల యజమానులు లాక్ ఆవుటు నోటీసులను శ్రేణుయూనియను కాంగ్రెసు వారు సమ్మెనోటీసులను ఉపసంహరించుకొనవలయును.

రాజు నేటిదినము బకింగ్ హాం పాలెసునందు బాల్బగు (ప్రభువు) అటర్ని జనరలు హోంసెక్రెటరీలతో కలసి మాట్లాడిరి.

జైనివా రాయబారము

లండను, మే 7:—నానాజాతి సమితిని సంస్కరింప నియమింపబడిన ఉపసంఘమునందలి ఇంగ్లండుప్రతినిధులగు సిసిలు ప్రభువుగారు మరొకందరు రేపటిదినము జైనివాకు ప్రయాణమయ్యెదరు.

రీడింగప్రభువుగారు నేవనలు ప్రావిన్షియలు బాంకి డ్రైక్టరుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

రిపులయద్దము మరలప్రారంభమగుట

రాబల్, మే 7:—సంధిప్రయత్నములు భగ్నమగుటచే రిపులయద్దము మరల నేడు ప్రారంభమయ్యెను. ప్రెంచిసైనికులు వాయువిమానములనుండి రిపులపై బాంబులను విసరివైచిరి.

వర్షియా-టర్క్ సందెకుదురుట

టెహరాను, మే 7:—సంధికుదిరినది. రెండుదేశముల పార్లమెంటులు ఈసంధిని ఆమోదించినవి. ఈరెండు దేశములను మైత్రి ఆధికమగుటకును వేరొకరాజ్యముతో ఉభయులలో ఎవరికైనను యుద్ధము సంభవించిన రెండవరాజ్యము తటస్థముగ నుండవలయుననియు సంధిసూచించుచున్నది.

పోర్చుగలులో విప్లవము

సైనికులు పార్లమెంటు సభ్యులను వరుముట

పారిసు, మే 5:—లిస్బనులో పొగాకు మహాదగి విప్లవ సంఘర్షణమున గొప్ప ఆల్లరులు జరిగినవి వార్తలు విచ్చుచున్నవి. రిపబ్లికను పక్షపు సైనికులు పార్లమెంటు భవనమును ప్రవేశించి సభ్యులను బెడలగొట్టిరి. విప్లవము జరుగు సేమాయుని భయము కలుగుచున్నది. ప్రభుత్వమును భగ్నపరుప ప్రయత్నించుచున్న సోవియటు ప్రభుత్వపు ప్రతినిధి పట్టుబడెను

భోపాలుర్లోగము ఈ నెల 7 వ లేదీ సార్వ భామ దంపతులను సంధర్శించెను.

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ మేనెల 10-వ తేది సోమవారము

Table with 6 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము, గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము, గత 24 గంటలలో వర్షము, ఏప్రిల్ 1-వ తేదినుండి నష్టము, సామాన్యవర్షముగ సంవత్సరమునకు మొత్తము. Rows include గోపాలకృష్ణ, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ, మచిలీపట్టణము, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, నంద్రావ, కడపూరు, సీలము, కోయంబుత్తూరు, తిరుచనాపల్లి, నాగపట్టణము, మధుర, పాంజివ్, తిరునల్వేరి, తిరుజేందవూ, కొచ్చిర్, కాకతల్లు, ముగిళూరు, రెంగుళూరు, మెరకార, కొడెకనాపి.

సర్కారులలో ఆకాశము కుభ్రముగనున్నది. కొన్ని ప్రదేశములందు మాత్రము మేఘవృత్తమై యున్నది. ఒందరులో శీతోష్ణస్థితి 4 డిగ్రీలు తక్కువగ నున్నది.

కడపలో ఆకాశము కుభ్రముగ నున్నది. కర్నూలులో 5 డిగ్రీలు బెల్లూరిలో 3 డిగ్రీలు శీతోష్ణస్థితి ఆధికముగ నున్నది.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

వాతావరణము

సిమ్లా, మే 9:—పంజాబులోను కొమానుగట్టలలోను సామాన్యముగను, పశ్చిమోత్తరపర్వతాల పైలాచిస్థానములందు అక్కడక్కడను,సింధు బీహారు ఒరిస్సా,అస్సాము,బెంగాలు సంయుక్త పర్వతశాలలో స్వల్పముగను వర్షముగురిసినది

! సూచన:—పశ్చిమోత్తర పర్వతశాలలోను పంజాబు సంయుక్త పర్వతశాలలో తగ్గదలయు వంగదేశమందు ఎక్కువగ బరడు గలుగవచ్చును. (అ. శ్రీ)

ఖిలాఫత్తు కాన్ఫరెన్సు

ప్రత్యేక ఢిల్లీ సమావేశము

మహమ్మదీయులు హిందువులపై కాలుదువ్వట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు తంజి)

ఢిల్లీ, మే 9:— ఢిల్లీ కోటసమావేశమున గల మైదానములో ప్రత్యేకముగ నిర్వహించిన పెండాలులో నేటి ఉదయమున ఖిలాఫత్తు కాన్ఫరెన్సు ప్రత్యేక సమావేశము జరిగెను. స్వరాజ్యముల ప్రతినిధులు సుమారు 800 మందిని ప్రేక్షకులు వెయ్యిమందిని సమావేశమునకు వచ్చిరి. ఆలీసోదరులు, మాలానా అబుల్ కలామ్ అజద్, హాకీము అజ్జుల్ ఖాను హాకీ హాసన్ నిజామి, మాలానా సులేమానుగాన్లు హాజరైన వారిలో సుప్రసిద్ధులు.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

కారానుండి పాడబడిన ప్రార్థనలతో కార్యక్రమము ప్రారంభమయినది. తదనంతరము సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు హాకీము అజ్జుల్ ఖానుగారు లేచి డెలిగేటుల సన్మానించిరి. ఖిలాఫత్తు కాన్ఫరెన్సు హిందూ మహాసభపటి కులసంస్థగాదనియు, సాంఘిక కార్యక్రమ మొనర్చు ఖిలాఫత్తు కమిటీ ఆవలంబింపలేదనియు సాంఘిక తగాయిదాలకు కార్యకర్తలను సమస్యలందు ఖిలాఫత్తు ప్రచారము పోల్చిన మాట వాస్తవమేయనియు హాకీము అజ్జుల్ ఖానుగారు వచించిరి. ప్రతిభారతీయుని జన్మస్థానంత్వమున స్వేచ్ఛనట సాంఘిక పోరాట ములన దేశీయులు మరచుచున్నారు.

మాస్టికా కోహటుదురంతముల ప్రతిఫలము

మలబారు మాస్టికా, కోహటుదురంతములు హిందువులకు దిగులుకలిగించినదియు హిందూసంఘము దీనివహారముల నవ్యభావముల నుదయింపజేసిసంఘటనముకుది ఉద్వేగములకొనిచుట కవకాశములగలిగించెను. ఆరా, కటారుపురములం దిట్టి దురంతములు కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము సంభవించలేదాయనియు, అప్పుడు చాలమంది మహమ్మదీయులు హిందువులకు బంగారేదాయనియు, తత్కారణముచే మహమ్మదీయులు హిందువులపై ఆగ్రహమునువహించి సాంఘిక ప్రయత్నముల బలపరచిరాయనియు అజ్జుల్ ఖానుగారు ప్రశ్నించిరి. మహమ్మదీయులకు సాంఘిక సంస్థ యిస్లాముమతమున కుపద్రవకరముగ గృహిస్తున్నదని దిగులుకలిగించుచున్నది. హిందువులు కులవిభేదముల పురికొల్పు కార్యక్రమముగురించి మిక్కిలి విచారించవలయుననియు మహమ్మదీయుల పాంఘికబు రదగుంటలో నిక ద్రోయవలదనియు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడుహాకీమ్ అజద్ ఖానుగారు కోరిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

హరాజ్ఞానిమహమ్మదీయ కాన్ఫరెన్సునకు ఖిలాఫత్తు డెలిగేషనునాయకుడగు మాలానా సయ్యదుసులేమాను నాద్విగారిని "అల్లాహ్ అక్బర్" అనుజయధ్వానములనుధ్య ఢిల్లీ ఖిలాఫత్తు ప్రత్యేక సమావేశాధ్యక్షులుగ సభ ఎన్నుకొనెను. రెండు గంటలసేపు ఆశువుగ మాలానాసాదీగారధ్యక్షోపన్యాసమును గావించి, ప్రారంభించినదిమొదలు యిప్పటివరకు ఖిలాఫత్తు ఉద్యమోద్దేశ్యములు, ఆదర్శములు, చరిత్రను విపులముగ విరించి, జాతీయప్రయత్నముల ముఖ్యముగ ఉల్లేఖించెను. ఖండంతరములందు మహమ్మదీయమతమును సంరక్షించుటకు కృషిచేసెననియు, యిరుగుపొరుగుసంఘముల వైరముచే మహమ్మదీయమతమునకుపద్రవములు సంభవించునెడ ఖిలాఫత్తు కమిటీ తగినప్రయత్నముల సల్పితే ఉపద్రవముల నిరోధింపవలయుననియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను. భారతదేశమున ది హిందూ నాయకులలో గొందరు మహమ్మదీయులపై కి హిందువుల బురిగొల్పుచున్నారు. ప్రత్యక్షముగ హిందువులు మహమ్మదీయులకు కోపకారణములుగలిగించుచు, జాతీయైకమత్యముగావలయునని కాంగ్రెసుపక్షమునుండి బోధించుట చురక గుర్తించుచుండ మానదు. స్వరాజ్యముగావలయునని, భారతదేశమును కాంతి, సోదరభావములు, ప్రవర్ణింపవలయుననియెడ, హిందువుల చిత్తవృత్తియందు మార్పుచేవలయును. భారతదేశీయులది మహమ్మదీయులు సంఘటనోద్వేగమునకు వెలుగుట

లేదు. కాని శుద్ధి ఉద్యమము వారలకు భీతావహుగ నున్నది. మాడవపక్షమువారి సూచనలపై, బకోదా, కాశ్మీరము మొదలగు స్వదేశసంస్థానముల ధనసహాయముతో యిటీవల శుద్ధి ఉద్యమముబయలుదేరెను. స్వరాజ్యసంపాదన ప్రయత్నములు తొందరగ సఫలమగుటకు సంఘటనఉద్యమము స్థాపింపబడలేదు. అభివృద్ధినిొందుచున్న మహమ్మదీయుల వెనుకకులాగుట కది స్థాపింపబడెను. మహమ్మదీయమతమునకు వైరభావములతో మెలంగుచున్నారని మహమ్మదీయులు వాదించినను ఖిలాఫత్తు ప్రచారకులు స్వరాజ్యస్థాపన ప్రయత్నముల విరమింపలేదు.

మహమ్మదీయుల కర్తవ్యము

గవర్న మెంటు ఒక్కవక్రము, హిందువులు ఒక్కవక్రము స్వజాతిని అంతమొందించుచుండ ఎంతకాలము మహమ్మదీయులు చూచుచు నూరకొనవలయును అను సమస్యయే మహమ్మదీయుల కేధించుచున్నది. విశ్వర్యమున, భూములను, మడిమాన్యముల, సామ్రాజ్యములగుడ మహమ్మదీయులు బోగొట్టుకొనిరి. సర్వమును నశించినను మహమ్మదీయులు మతభ్రష్టులుగాలేదు. వారి మతఆచారములందు మహమ్మదీయులు యితరుల బోక్యమును గలుగజేసికొనుట కెంతమాత్రమును అంగీకరింపజాలరు. ప్రబలశక్తువుతో పోరాడవలయుననిగాని నిరాయుధులగు హిందువులతో పోరాడుట సమంజసముగాదని మహమ్మదీయులు చలించిరి. కాని సోదరప్రేమతో మెలంప వారిమైత్రిని తృప్తికొనించినచో హిందువులు మహమ్మదీయులతో పోరాడవలసిన సమయము రావచ్చును. మహమ్మదీయ సామ్రాజ్య పతనానంతరము మహారాష్ట్ర డెంగాలీ హిందువులు ఖడ్గములకు బదులుగా కలములబట్టి హిందువుల హృదయములందు మహమ్మదీయుల ద్వేషము గర్భించుటకు విమలీజముల నాటుచున్నారు. ఒక్కమహమ్మదీయ రచయితయైనను హిందువులపై వైరమును బురికొల్పుటలేదని అధ్యక్షుడు కంకోక్రిగ బల్కెను. ఆంగ్లేయులపైగాని హిందువులపైగాని మహమ్మదీయులు ఆధారపడియుండరాదనియు, వారు స్వతంత్ర నమ్మకొనవలయుననియు, మహమ్మదీయు లెల్లరునుగలసి వికమత్యముతో పురోభివృద్ధినిరకు పాటుపడవలయుననియు అధ్యక్షుడు హెచ్చరించెను.

హిందువులపై కయ్యమునకు కాలుదువ్వట

వాటిసాయంత్రమున హాజియాత్రవెడలనన్న అబ్దురహిమాను దో జన్ వి గారు ప్రసంగించిరి. హిందూ మహమ్మదీయ వికమత్య ప్రేతకర్మ జరుపుటకు ఎల్లరును సమావేశమైనదియు, హిందువుల రక్తనాశములందు జానిసత్వము తరతరములనుండి సంకపారపర్యముగ ప్రవహించుచున్నదనియు, మహమ్మదీయులు స్వేచ్ఛ సమభవించుట హిందువులకు సంకటముగ నున్నదనియు అబ్దుర్ రహిమాను దోజన్ విగారు వచించిరి. మహమ్మదీయుల స్వరాజ్యము గొరకు సల్పుచున్న ప్రయత్నముల వేరుదారిని బట్టించుటకు హిందువులు సంఘటన శుద్ధి ఉద్యమముల స్థాపించిరి. గత 12 శతాబ్దముల నుండి అనుభవించిన దాస్యము సంపూర్ణముగ హిందువుల చిత్తవృత్తిని మార్చెను. ఇటీవల వారి చర్యలు ప్రత్యక్షము జేసినటుల స్వరాజ్యమునకు అర్థము స్వేచ్ఛగాదు. స్వేచ్ఛ నిరోధించునట్టి ప్రతిమమును నాశనము గావించవలయును. కఫీరులపై దయగాని; గౌరవముగాని జూపరాదని ప్రతి మహమ్మదీయుడును జ్ఞాపకముంచుకొనవలయును. హిందువులతో మైత్రి సల్పుటకు ప్రయత్నించుట గూడ మహమ్మదీయులు దుర్బలము జూపుటకు సంజ్ఞయనియే యెంచవలయును. వారి యిష్టము వచ్చినట్లు వారు సంపరించవచ్చుననియు, తమ యిష్టము వచ్చినట్లు తాము జేసెదమనియు మహమ్మదీయులు స్పష్టముగ హిందువుల కెరింపవలయును. కలకత్తాలో జరిగినటువంటి అల్లరులు జరుగకుండ జాగ్రత్త వహించుటకు మాలానా మహమ్మదాలి గార్ యా జమాన్యము క్రింద పడి జేల విచ్చి కభలుల ప్రాణజేయవలయును. బలముగల దళముతో మహమ్మదీయులు యుద్ధరంగములోనికి దుమికనయెడ, చేతులుగట్టుకొని, సంధికారకు వేడుటకు తక్షణమే లాలు వచ్చేదరు అని అబ్దుర్ రహిం దోజన్ విగారు తీవ్రముగ హిందువుల నెదుర్కొనవలయునని ప్రబోధించెను.

12 గంటలకు కాన్ఫరెన్సు ఆవుజేయబడెను. రాత్రి 9 గంటలకు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. రాత్రియందు బాండిము, బట్లీసు, హిందువులయెడ భావించు అవలంబింపవలసిన భావముల గురించిన తీర్మానములు చెప్పింపబడును.

తీర్మానములపై చర్చ

ఢిల్లీ, మే 9:— నిర్వహించిన 9 గంటలకు ఖిలాఫత్తు కమిటీ తీర్మాన సమావేశమయ్యెను. యాసమావేశమునకు గూలముంది

వచ్చిరి. పెండాలు సభ్యులతో కిటికీలూచుచుండెను. కొందరు ప్రేలుకూడ సభకువచ్చిరి. ప్రత్యేకసభయందు తెరచాటున వారు గూర్చుండిరి. కార్యక్రమము తమాషాగానుండెను. తెల్లవారుజామువరకు సభయందు చర్చలు జరిగెను. రెండు తీర్మానములపై చర్చజరిగెను. తుద కీ తీర్మానము లామోసింపబడెను మొదటి తీర్మానమునందు ఖిలాఫత్తు కమిటీ క్రిమిలో మార్పు జేయబడెను. మహమ్మదీయుల తేమములగురించి యిందుమూలమున ఖిలాఫత్తు కమిటీ బాధ్యత సంపూర్ణముగ వహించెను మహమ్మదీయులు హిందువుల యెడ వహించవలసిన ప్రేమని గురించి రెండవ తీర్మానము గావించబడెను.

ఈ తీర్మానముపై చర్చ జరుగుచుండ, హిందువులు మహమ్మదీయుల సోదరులని ఒక పెద్ద మనిషి వచింప హిందువులు సోదరులుగారని సభ్యులు గోల చేసిరి. సోదరులని వచించిన పెద్ద మనుష్యుని సభ్యులు ఎగతాళి జేసిరి. సమావేశము జూపవలసినదని అధ్యక్షుడును మాలానా హాకీతాలియు సభ్యులను జేమవరకు సభ కాంతింపలేదు.

మాలానా మహమ్మదాలి తీర్మానము

(1) కేంద్ర ఖిలాఫత్తు సంస్థ స్థాపింపబడవలయును (2) అరేబియా యందలి వచిత్ర స్థానముల స్వేచ్ఛక సంకుటమును, హెజ్జా, జేజిరుల్ అరమల్ అభ్యున్నతికిని, పరిశ్రమల బట్టి ఆస్థానములందు సంస్కరణముల గావించుటకు కేంద్ర ఖిలాఫత్తు సంస్థ పాటుపడవలయును. (3) భారతదేశ స్వరాజ్య స్థాపనము కొరకే సంస్థకృషి సల్పును. (4) మహమ్మదీయుల మతకవిద్యా, సాంఘిక, ఆర్థిక రాజకీయ తేమము కొరకును ఎల్లప్పుడును ప్రయత్నముల సల్పుచుండును అని ఖిలాఫత్తు క్రిమిను విస్తృతము జేయుచు తీర్మానమును మాలానా మహమ్మదాలి ప్రతిపాదించెను.

గత మహమ్మదీయ పరిపాలన గురించి కొందరు హిందూ ప్రముఖులు నూతన చరిత్రల సృష్టించుచున్నారని మాలానా గారు వచించిరి. ఆరువందల సంవత్సరముల కంటే అధికముగ వారు నిర్వహించిన సామ్రాజ్యము లుండెననియు, హిందువుల నిందారోపణములకు ప్రత్యుత్తర మింతకంటే ఒకసంకట అనవసరమనియు మహమ్మదాలిగారు చెప్పిరి. హిందువులు చెల్లునట్లు భారతదేశమందు ఆప్తమ పరిపాలన గావలయునని మహమ్మదీయులు గోరుటలేదని స్వరాజ్యము గావలయుననియే వారు గోరుచున్నారనియు మాలానా మహమ్మదాలిగారు వచించిరి. నిర్మాణకర్తలకే చెల్లాచెదలై మహమ్మదీయులండుటకు మహమ్మదాలిగారు విచారించి, మహమ్మదీయసంఘ ముద్ధరించుటకు ధనమును ప్రచారకులును గావలయుననిరి. ధనమును దుర్వ్యయముచేసినవారిని తన్నవలయునని మాలానా చెప్పెను.

మహమ్మదీయులు సల్పినరీతిని హిందువులు విదేశసంఘములవారితో ఒడంబడికల జేసికొనుటకు హిందువులు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, హిందూమహా సభాధ్యక్షులతవహించుటకు నేపాళమహారాజును ఆహ్వానించుట కిది తీర్మానమున మాలానా హాస్సాన్ ఆహ్వానుడుగారు చెప్పిరి. తీర్మానమును షఫీమహమ్మదు సిద్దిక్కుగారుగూడ బలపరిచిరి. తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. ఒక్కడెలిగేటు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసెను.

హిందూ మహమ్మదీయసమన్వయ

దిగువ వివరింపబడిన తీర్మానమును మాలానా కఫీరులతోగారు ప్రతిపాదించిరి:—

తగవులవలనను పోరాటములవలనను ప్రకృతముందుగల పరిస్థితులగురించి, హిందూమహమ్మదీయుల వధ్యగల పరస్పర వైషమ్యములను, తగవులను బిష్కరించుటకుగాని, నిరోధించుటకుగాని యంతవరకెట్టి ప్రయత్నములు సల్పబడియుండక పోవుటబట్టి, మహమ్మదీయుల పాణిస్థానముల గావాడుటకు అవసరముగ స్థానికచర్యలవలంబింపవలయునని ఖిలాఫత్తు కాన్ఫరెన్సు ప్రత్యేక సమావేశము తీర్మానించుచున్నది.

(1) హిందువులకు మహమ్మదీయులకు వైరములు సంభవించునని తోచినచోటులంట్లు లేక సాంఘిక వైషమ్యములచే పోరాటము సంభవించినచోటులం డెల్లను విభేదముల తరస్పరసఖ్యముతో బిష్కరించుటకు వైరభావములు భటులకు మధ్యవర్తులద్వారాగాని లేక తగవలగు హిందూమహమ్మదీయ నాయకులద్వారాగాని ప్రయత్నముల ఖిలాఫత్తు కాంగ్రెసు కమిటీ జరుపవలయును (2) ప్రయత్నములు వ్యర్థమైనయెడల మహమ్మదీయుల రాజకీయ సాంఘిక, ఆర్థిక, మతకబాళ్ళు సంరక్షించుటకు ప్రాణములకుగాని, ఆస్తిగానీ, తేమములకుగాని ఆఫద సంభవించునని దోచు మహమ్మదీయులకు

అర్హులగు నైతిక భౌతిక శ్రేణులు గాపాడుటకు భిలాభము కమిటి కృషి జేయవలయును (3) పోరాటములకు పూర్వమును మహమ్మదీయ స్వప్రయోజనముల గాపాడుటకును కొంతని సంతోషించుటకును మహమ్మదీయ విచ్చిక్ పటాలముల ప్రతివోటను స్థాపించవలయును (4) ఎచ్చట మహమ్మదీయులను న్యాయ సానములందుండికాని పోలీసు నిరంకుశమందుండి గాపాడవలయునో ఆస్థానములందు అవహయోగ్యులు అభిప్రాయముల వ్యత్యక మహమ్మదీయుల గాపాడుటకు సర్వ ప్రయత్నముల పోని క ఖ లీ ఖ త్త స ం ఘ ము గా విం చ వలయును. 5. సాంఘిక వైమనములచే జరుగు పోరాటములకు పూర్వముగాని పరమందుగాని మహమ్మదీయులరక్షింపవలసిన బాధ్యతగల ప్రతిభిలాభము కమిటియు నిధుల పోగుజేసి, అవసరమైనయెడ శ్రేంద్రభిలాభములను ధనసహాయము గోరవచ్చును 6. యాకాన్త్యరెండునందు నిర్ణయింపబడినరీతిని రాష్ట్రీయభిలాభములకు లోబడిన కమిటీలు కార్యముల నిర్వహింపవలయును. ఈ కమిటీలకు ధనముగాని, ప్రచారముగాని గావలసిన యెడల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీలు తోడ్పడవలయును.

రెండుసంఘముల మధ్య తగవు బయలుదేరినచో ముందు జాగ్రత్తగర కీర్తిరూపము గావించబడినదని మాలానా మాలిక్ గారు చెప్పిరి. హిందూసోదరులతో సఖ్యత నొడగుర్చు పాఠ్యములను సభ్యులకు విశ్వసించుచుండెను.

హిందువుల "సోదరు" లని సభ్యుడు వచించి నందులకు సభయందుగోల బయలుదేరినను. వెక్కు డెలిగటులు నిలువబడి "సోదరు" లనుమాటను సవరించవలసినదని సభ్యుని డిమాండు జేసిరి ఈ విషయమై కొర్రానునందు విచారించవలసి యున్నదని గొందరు చెప్పిరి. అభ్యర్థుడు మాలానా పోతాలిగాడ్డు బహు కష్టముచొద సభ్యుల సమాధానపరచి కాంతివాతావరణముగలగ జేసిరి.

గౌరవముగ మరతులమై హిందువులతో రాజీచేయుటకు తీర్మానముయొక్క ఉద్దేశ్య మనియు, మహమ్మదీయులభావములయెడ హిందువులు సుముఖత జూపనియెడల మహమ్మదీయులు యిష్టముయెడ నవలంబించిన కర్తవ్య మెరుగకపోక. మాలానా మజారుద్దీను క్యాబాహస్సాన్ నిజాము మొలలకు వారు తీర్మానమును బలపరచిరి. సురాజుద్దీనుగారు తీర్మానమును బ్రతిఘటించెను. అధికసంఖ్యాకులచే తీర్మాన మామోదించబడెను. సల్లరుసభ్యులు మాత్రమే ప్రతికూలముగ వోటు జేసిరి.

ఆదివార ముదయముకరకు కాన్ఫరెన్సు ఆ పు జే య బడెను

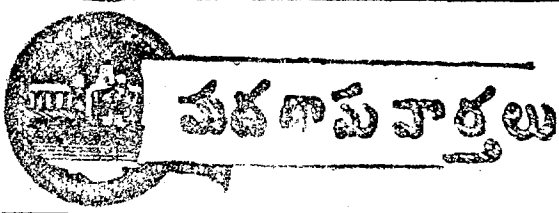
బ్రిటిషున మైదారులకు సహాయము

జోషిగారి విన్నపము
బొంబాయి, మె 8:—యస్. యమ్. జోషిగారు ఆఖిల భారత ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసు సంఘకార్యకర్త ప్రేమయూనియనులకు సానుభూతిగల యితరులకును బ్రిటిషుప్రేమయూనియను కాంగ్రెసుకు సహాయము చేయవలసినదని విన్నపమునంది. పూర్వము భారతకార్యకర్తలకు వారుచేసినసహాయమును జ్ఞప్తియందుకుకొమ్మని కోరెను. ముఖ్యముగా వశ్చిమోత్తర రైల్వేసమ్మెలోను బొంబాయిబట్టుమిల్లుల సమ్మెలోను బ్రిటిషు ప్రేమయూనియను చేసినసహాయము అవరిమిరెను. ఇప్పుడు మిత్రవైరమునంతగా సహాయముచేయవలసినదని అందరికిని బహిరంగముగా విన్నవించెను. (అ. ప్రె.)

ఫైదీని హింసించుట

మువ్వరు పోలీసు ఉద్యోగులు
పనినుంఘితాత్మాలికముగ తీసివేయబడుట
రంగూ, మె 8:—ఈమధ్య ఫైదీనిహింసజేటికందల సగాను మగ్గుపాలీసు ఉద్యోగస్తులును, ఉద్యోగులనుండి తాత్కాలికముగ తీసివేయబడిరి. వారు పోలీసు డిప్టీ సూపరిం టెండెంటు, పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు డి.ఎ.అఫీసరుగార్లు. సదరన్ రేంజి డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారుచిరాయచేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

తనాయకును నేతపరివానిని చంపినందుకై గొ విప్రుల జ్యూటుమిల్లు అగ్నిపైలు స్పెండుపైచేబడిరి కేసులో శిక్షమునుపరిక్షించిన చిన మూరాసియ్యర్లును కలకత్తాగాడుగారి క్రానుపరీక్ష పూర్తియైనది. కేసు గురువారమునాటికి వాయి ప్రాప్తయబడినది.

ఒకతొటమాలి ఆత్మహత్య:—చెట్టునకు త్రాడుకట్టి ఉరిచేసికొని ముణించిన తొటమాలి మరణమువిషయమై ఇన్స్పెక్టరు మాన్ గారు విచారించిరి. ఆత్మహత్యయని తీర్మానించిరి.

తపాలకటన:—దక్షిణఆఫ్రికాకు పోవు ఉత్తరముల మెయిలు మే 10 తేది సాయంకాలము 6-25 గంటలకు మద్రాసు జనరల్ పోస్టాఫీసునందు నూయబడును. మెయిలు కొలంబోనుండి దక్షిణాఫ్రికాకు పంపబడును.

చెట్టుపై నుండి పడిమరణించుట:—నిన్నరాత్రి సుంగంబాకంట్లో నొక తొటలో కల్లును దొంగిలించుటకై 40 ఏండ్ల వయస్కుడగు కుప్పకొ అనువాడును మరొక మహమ్మదీయుడునుపోయిరి. కుప్పకొచెట్టుపై నుండగా స్వంతదారుడు దొంగతనమును కనుగొనెను. కుప్పకొ క్రిందదుమికి మరణించెను.

వెంకటరమణరావు పంతులుగారి ప్రయాణకర్తము:—సెల్లూరు, గంటూరు, చిత్తూరుజిల్లాల హిందూ మత ఎండోమెంట్లబోర్డు ఇన్స్పెక్టరు వి. వెంకటరమణరావు పంతులుగా క్రిందవిధమున పర్యటన మొనర్తురు:— 10-5-1926—వొంగోలు. 11-5-26 మొదలు 15-5-26—తెనాలి

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము: సెనేటుసభ్యత్వము:—శ్రీమతి రాజాగారి హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఇబ్రూరి గౌరీపతిరావుగారు బి. ఏ. యచ్. టియచ్. రెజిస్టర్డ్ గ్రాడ్యుయేట్లగు రిక్కిజ్జ హైస్కూళ్ళ ప్రధానోపాధ్యాయులుకును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు సెనేటులో నేర్పడిన స్థానములలో నొకదానికి అభ్యర్థిగానిలుచును.

మాధవతీరస్వామి:—హరిద్వార మద్రాసీ ధర్మశాలకు చందాలను గొనిపోవుటకై ఇచ్చటికివచ్చియుండిన మాధవతీరస్వామిగారు మే 6తేదీన మద్రాసు సాంఘికప్రతినిధుల సమక్షమున ఉదయము 7-80 గంటలకు జంపడే పురమునందొక మద్రాసీ కట్టడమునకు పునాదినిజేసిరి. ఆకట్టడమునకు 5000రూప్యములు సెలవు కావలసియుండునని నిర్ణయింపబడినది.

శ్రీశంకరజయంతి:—జార్జిటవుక్ ఆదర్శనా యశోవిధి, అన్నామలై మొదలియార్ మందిరమున 12 మొదలు 16 తేదీలవఱకును శ్రీశంకరజయంతి జరుపబడును. నాగవట్నము వాస్తవ్యులు పండిత అరుణాచల శాస్త్రిగారు రామైదుదినములును ఉదయము 7గం. మొదలు శ్రీశంకరుని జీవితమును ఆయన సందేశమును గురించి యుపన్యసించురు.

హరినారాయణ పురపున ఇల్లుకాలుట:—చాకలపేట దగ్గరనున్న వీధినివాసస్థానమున హరినారాయణ పురమున నేడుదయమున నొకగుడిసెలోనుండి యజమానుడు బయటికిరాగా మువ్వరుమహమ్మలగుపడిరి. అందొకడు కాలు చుండినగుడ్డును విసిరి గుడిసెపైవైచెను. యజమానుడు కిగ్గరగా అరచినందున పోలీసులు నిప్పుచల్లార్చువారునువచ్చి మంటను చల్లార్చిరి. ఇన్స్పెక్టరుహంకొనకోగారును, సబ్ ఇన్స్పెక్టరు కృష్ణదాస్ గారును ఇద్దరు ముద్దయ్యలను పట్టుకొనిరి.

దక్షిణ ఇండియా డక్టర్ మహమ్మదీయపక్షము:—జనాబ్ హల్దీఖాజీ మహమ్మద్ హబీబుల్లాసాహెబుగారి యధ్యక్షత క్రింద మే 8 తేదీన "దక్షిణ ఇండియా డక్టర్ మహమ్మదీయపక్షము" అనుసంఘమేర్పడినది. దానికార్యాలయము రాయపేట ముబాయ్యురోడ్డు 127వ గృహముననున్నది. మిర్ అమీన్ సాహెబుగారు సెక్రటరీగాను మిర్ గులామ్ మహమ్మద్ ధనాగారాధికారిగానుఉందురు. ప్రస్తుతరాజకీయపరిస్థితులను విచారించి మహమ్మదీయుల హక్కులను రక్షించుటకును రాబోవు ఎన్నికలయందు హరిఅభ్యర్థులను నియమింతుటకును తొద్దినములో వారిప్రధరసమావేశము సెలబ్దించును.

సెనేటు ఎన్నికలు: అభ్యర్థి
ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సెనేటు సభ్యత్వమునకు రిజిస్టర్డ్ గ్రాడ్యుయేట్లగు నేర్పరుపబడిన 15 స్థానములలో నొకదానికి సే సభ్యర్థిగానుండెను.
కొండవల్లి శ్రీరామచంద్రరావు, హైకోర్టువకీలు, రెజిస్ట్రార్.

అడయూరులో శ్రీరామనవమి మహోత్సవము:—అడయూరులో కృష్ణమందిరమున 22-4-26 తేదిమొదలు 2-5-26 తేదీవరకును 11 దినములు కాలక్షేపములతో ది వ్యోమ్న వ ములు జరుపబడెను. చుట్టుపట్టు గ్రామములనుండిసములు పెక్కుండ్రు విచ్చేసియుండిరి. క్రడపటిదినమున శ్రీమత్ పార్థసారథి భాగవతులుగారు "బృందావనము"ను ఉదయము 9:30 గంటలకు మొరలుపెట్టిరి. 9:30 గంటలకు ఉత్సవము ముగిసెను. నాడు 9:30 పంటలకు శ్రీరామనవమి యుత్సవములు సంపూర్ణము చేయబడెను. ఇదంతయు ఎ. కృష్ణస్వామిమొదల్గి మారుగారిచే జేయబడెను.

నగరమధ్యమున దారుణకృత్యము:—రావిక్ సకా పార్కువద్ద సిమెంట్రోడ్డుమీద ప్రభుత్వ గౌరవ వేతనమును పొందుచుండు పీటర్ జేవిడ్సునును నతడు పోవుచుండ పాతాల్ గా నొకడడుమువచ్చి డబ్బునడిగెను. ఇతడులేదనిచెప్పగా వాడుకత్తితో తలపై పలుప్రదేశములలో పోసిచెను. జేవిడ్సుక్రిందబడియుండెను. దోవనడమవారతడు రక్తసిక్తుడైయుంటుండుచి దగ్గరకువచ్చి తెలివిపెప్పియున్నాడని గ్రహించి ఆస్పత్రికి తీసికొనిపోయిరి. ఇప్పుడతడు కొనయూరపిరితో నున్నాడు. ఇన్స్పెక్టరు హంకొనకోగారు నొకీపట్ట ప్రయత్నించుచున్నారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు

పాటూరి పట్టాభిరామయ్య ఎమ్. ఏ.
మచిలీపట్నము నోబుల్ కళాశాల ఫీజిక్సుప్రాఫెసరు పాటూరి పట్టాభిరామయ్య గారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున రిజిస్టరు గ్రాడ్యుయేట్లనుండి ఎమ్మ. కొనవలసిన 15 సభ్యర్థిస్థానములందొకదానికిభ్యర్థిగా నిలచుచున్నారు.
కొంపల్లికోటిలింగం పంతులు
హైకోర్టు వకీలును, గంటూరు బెంక్ హైస్కూలుక మిట్రి అధ్యక్షుడును ననకొంపల్లి కోటిలింగంపంతులుగారికస్థానమునకభ్యర్థిగానిలచుచున్నారు.
భమిడిపాటి సత్యనారాయణ
రాజమహేంద్రవరపు వాస్తవ్యుడు శ్రీజితు భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు బి. ఏ., మాడ నొకస్థానమున కభ్యర్థిగా నిలచుచున్నారు, అని ఖంపవల్లి రాజారావుగారు రాజమహేంద్రవరమునుండి తంత్రివార్త నందియున్నారు.

రాకపోకలు:—4మాసముల 4దినములు సెలవుపుచ్చుకొని ఇంగ్లాండునకు పోయియుండిన స్థానికస్వరసిపాలన కాఖ ప్రభుత్వ సెక్రటరీ సి. బి. కోటెరేగారు ఇంగ్లాండునుండి ఆదివారమునాడుదయమున మద్రాసునకు వచ్చిరి.
లోకల్ ఫండు లెక్కలతనికీవారు జె. ఎమ్. హూపర్ గారు ఆదివారమునాడుదయమున మద్రాసుకువచ్చిరి.
న్యాయపతి సర్, సి. వి. కుమరస్వామి శాస్త్రిగారు శనివారమునాటిరాత్రి ఉదకమండలమునకు బోయిరి.
గౌ. న్యాయపతి, డి. బి. కృష్ణకాగారు శనివారమునాటిరాత్రి కన్ననూకి పోయిరి.

సర్, పి. రాజగోపాలాచారిగారు బొంబాయికి పోవుటకు గడచినరాత్రి గుంతకల్లుకుపోయిరి.
పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరల్ ఎఫ్. ఆర్. టెన్ గారు గడచినరాత్రి వానింపొడికిపోయిరి.
కారాగారముల ఇన్స్పెక్టరు జనరల్ జి. పి. క్లౌసు రాజగారు గడచినరాత్రి కాట్యాడినుండి ఉదకమండలమునకు వెళ్లిరి.
కో ఆపరేటివ్ సంఘముల రిజిస్ట్రార్ జె. గౌరను, మేజరు సి. న్నరుగారు గడచినరాత్రి ఉదకమండలమునకు పోయిరి.
స్వరాజ్య పక్షాధ్యక్షుడు ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారును, హమీద్ ఖాన్ గారును అహమదాబాదునుండి నేకుదయమున వచ్చిరి.
మచిలీపట్నపు జిల్లా జడ్జి ఎ. జి. మౌల్ జజ్ గారు నేడు దయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

రాగవిభజన - గణితపద్ధతి

పి. సాంబమూర్తి అయ్యరుగారి ఉపన్యాసము

రాగముల వేర్వేరుగా విభజించుటనుగూర్చియు, రాగముల మేళకర్తల గణితమునుగూర్చియు గతకవచారము సాయంత్రం పి. సాంబమూర్తి అయ్యరుగారు వై. యం. సి. ఏ. భవనము దుపయోగించిరి. రివరెండు పాట్లగా రధ్యత వహించిరి.

అధ్యక్షులగు పాట్లగారు ప్రథమమున మాట్లాడుచు రాగ విభజన చాలపురాతనమైనదనిరి. జాతీయవిలసనమునకుగాన కళ లోడ్వడవలయుననిన కాలక్రమమున సర్వదా అభివృద్ధియై, పెరుగుచుండలేదుగాని, ఒకేరీతిని బంధింపబడి యుండ రాదనిరి. (ప్రాచ్యుగానప్రపంచమందును, ప్రాచ్యుత్వగానమందునుగూడ నిష్టి వానుకరణముగాక, నూతనసృష్టి బయల్పడలేన కాలము గలదు. త్యాగరాజుగారుకాలములో దక్షిణ భారతదేశమందు గాన మట్టిసిద్ధిలో నుండెను. పిదప నీసంచలనము, ఈయభివృద్ధి యరికట్టబడి కేవలముకరణము బయలుదేరెను. భారతవర్ష మానేతుమనువత్సర్వత పర్యంతము భారతీయులెల్లరును నీకీభవించుటకు ప్రయత్నములు జరుగు నీసమయమున గానకళ నుగూడ భారతదేశమందుంట్లను సార్వజనీకముగజేయుటత్యాగవశ్యము. దేశమందు వేర్వేరు భాగములందున్న వేర్వేరు గాన పద్ధతులందును, అన్నిటికి సామాన్యమగునట్టియు, ఎల్లరచే నామిదింపబడు నొకవిధానము నభివృద్ధిజేయవలెను. జీవితమందలి తాళితర కాఖిలమున, కళలకును సర్వభారతసమన్వయ మేట్లవ సరహా గానమందును అట్టి యా వ శ్య క త గ ల దు. దక్షిణదేశమున భారత క్రైస్తవసంఘ మిపుడిపుడే భారతీయ గానమందు శ్రద్ధ గైకొనుచున్నది. త్వరలో గానకళాశాలస్థాపించు ప్రయత్నములు పశులమగునని విశ్వసించుచున్నామనిరి.

సాంబమూర్తి అయ్యరుగారు

మాట్లాడుచు రాగమున "సామాన్యముగ క్రాన్యముగనుండు మనోహరములగు స్వరములకూడి" యని జెప్పవచ్చుననిరి. మానవసృష్టికి పూర్వమే గాన ముద్భవించినది. పక్షుల కలకలధ్వను లందును, గాలి వీచుటయందును, ప్రవహించెడి నీటితరగలందును సంగీతము గలదు. ప్రప్రథమమున ఇన్ని రాగములు లేవు. మనుజుడు మరికొన్ని రాగములను కనుగొనినవిదవ వీనిని విభజించునవస్థ బయలుదేరెను. ఆదిని రాగములనెల్ల, స్త్రీ, పురుష, పుత్రరాగములు అను మాడవిధములక్రిందవిభజించిరి. ధీర, గంభీరగుణములు గల రాగములు పురుష రాగములగుననిత భావములుగలవానిని స్త్రీరాగములుగను, రెంటికీని శేరనవానిని పుత్రరాగములుగను వీర్వరచిరి. ఆకాలమునం దీవిభజనము జనానుమోదమున బడసెను. మొట్టమొదట స్కాందపురాణముం దీ విభజననుగూర్చి చెప్పబడినది. పిదప భారతవంశమున నారదీయ మందునుగలదు. పిదప ఈరాగములను ఉత్తమ, మధ్యమ, అధమరాగములుగ విభజించిరి. మరికొంతకాలమునకు "దూతి" రాగము లని వీర్వరచిరి. 500 సం॥ లకు పూర్వము జనక, జన్య రాగములుగ రాగములన్నియు రెండువిధములుగ విభజింపబడినవి. నాటినుంచి—ఉత్తర దేశమునందు స్త్రీ, పురుష, పుత్రరాగవిభజన మింకను వాడుకలో నున్నను—జనక, జన్యరాగ విభజన దక్కనిమిగిలినవి వెనుకబడియెను. భాషాంగ, దేశాంగ, క్రియాంగ మున్నగు రాగవిధులను "త్వాకర" గ్రంథకర్త వేర్వేరి యున్నాడు. లోచనకవియొక్క రాగతరంగిణియందే ప్రధానముగ రాగవిభజనగలదు. "వెంకట మఖి" తో జనకజన్యరాగముల విభజన ప్రారంభ మగుచున్నది. ఆతడే 72 మేళకర్తలను కన్పొనెను. ఈ మేళకర్తలన్నియు సంపూర్ణరాగములు. ఇచట ఉపన్యాసములు 72 మేళకర్తలను సప్తస్వరములనుంచి ఎట్లుద్భవించెనో వివరించిరి. సంపూర్ణ సాడవ, సంపూర్ణశౌడవ, శౌడవసంపూర్ణ, సాడవసంపూర్ణ శౌడవ శౌడవ మున్నగువానివలన ఒక్కొక్క మేళకర్త నుండి 483 జన్యరాగములు గలిగెననియు 72 మేళకర్తలకును (483 x 72) = 34776 జన్యరాగములు గలిగెననిరి. కొందరు సంపూర్ణ, సంపూర్ణ రాగములను గూడ తెక్కంతురు. అది తప్పు. పిదప ఉపన్యాసములు మోహన, హరికాంభోజి, మున్నగు కొన్ని రాగముల జంటలందు గల భేదమును వివరించిరి.

సరిగమ పదన,
సరిగమ పదని,
సరిగమ పదమ,
సరిగమ పదిని,
సరిగమ పదిను,
సరిగమ పదును,
ఇటులే క్రమముగ రగ, రగి, రగు, రిగి, రిగు, రుగు. ఇంక తదితర స్వరభేదములు, సమ్యేకనములుచే విభజన జరుగు

చున్నదనిరి. సాడవ, సాడవ, సాడవశౌడవ, శౌడవసాడవ, శౌడవ శౌడవ రాగమాడికలలో మాత్రమే వచ్చుకతే తిరుగ వచ్చుచున్నది. రెండు మూడు విధముల వర్ణము స్వరములున్న పుడే జన్యరాగము తిరిగి జెప్పబడును. ఈవిధము గ 7008 రాగములు తిరిగి చెప్పబడుచున్నది. ఈ 7008 ప్రధానరాగముల నుంచి తీసివేసిన నిజముగ జన్యరాగములు లేలును. అనగా 34776 లో 7008 పాగ 27768 లు. మిశ్రరాగము లీకలయిక క్రింద రానేరవని పక్కిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు పాట్లగారు మాట్లాడుచు గానముం దింతవరకును గణితముపై సభికులుగ కత్తి వినియోగించితి మని యు, ఈ గణితనియమముల వేర్వేరుచుటలో వెంకటమఖి ఆ మూల్య మరు సేవ యొనర్చెననియు కాని ఈ గణితనిబంధము ప్రథమమున అతనరయైనను ప్రస్తుతము వానివిక కట్టిపెట్టి సామాన్యకపద్ధతి నొకటి గనిపెట్టవలెననిరి. పాటకులందరు ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించిన పద్ధతియొక్కటి ఇంతవరకు లేదు. 6 ప్రధానరాగములు గల ఒక్కొక్క మాడిక నొక్కొక్క పాటకును గలిగియుండును. భైరవ, శ్రీ, శంకరాభరణరాగము లాదిగా, గలవన్నిట గలవు. వంగదేశమువారు రాగ, రాగిణి, పుత్రరాగ విభజనపద్ధతిని నిలిపియున్నారు. సాధారణ అంతరగాంధారముల మధ్యనుండు భేదము 100 కి 90 మంది సభ్యులకు తెలియదు. కావున స్వల్పభేదము లున్నను వీని నొక సామాన్యమాత్రముక్రిందను దీసికొని రాకుండుటకు కారణమేమియు లేదు. కాన సామాన్యజనుల దృష్టిలో వీక్షించి ఆలోచించవలయునే గాని ఏ నలుగురు విద్వాంసులకొరకు గాదు. ప్రతి విద్వాంసుడును ఒక నూతనవిధానమును స్వయముగ సృష్టించుకొనజాలియుండును. కాని ప్రజాబాహుళ్యమున కొక సార్వజనీ మగు పద్ధతి యొందుండవలెను. కాన దేశమందు దంతటను గానసభలను, గానసంఘములను స్థాపించి ఈపద్ధతి నభివృద్ధి జేయవలెనని గోరిరి.

పిదప కొందరు ప్రశ్నలకు జవాబు జెసిన యనంతరము సభ ముగింపబడెను.

ఓట్లప్రచారము

ఓట్లప్రచారము ప్రారంభింపబడినది. మోటారుకారులు పల్లెటూళ్లలోకూడ ప్రదర్శింపబడుచున్నవి. మాగంపలగూడెం గ్రామమునకు వీలై పునుంచికూడ మోటారుకారులు రాదగ్గూర్ల సౌకర్యములులేకున్నను, శ్రీ మిర్జాపూరం రాజాగారు మైలవరం, చీమలపాడు, గన్నవరం జమీందారులు వరకొండలు బంబంధుకోటితో రెండుమోటారుకారులైన ది 5-5-26 తేదీన వేంచేసి మాజమీందారుగారి దేవిడిలో విడిదిచేసినారు. గంపలగూడెంకుమారరాజాగారి యద్దేశ్యములు, పట్టుదలలు, మార్గములు ప్రత్యేకము వెల్లడింప నగత్యములు. జగమంతయునెరింగిన కుమారరాజాగారి ఆశయములు శ్రీ మిర్జాపూరం రాజాగారికికూడ అపరిచితములుకావు. కాని కేవలము ప్రత్యేక సంఘాభిమానమును దోషించి యొక సామాన్య నిపగిది కుమారరాజాగారినికూడ లోబలుచుకొనవచ్చుననియు వారికిగల స్వార్థరహితమైన నిష్కళంకదేశాభిమానము, కాంగ్రెసు మహాసభపట్లవారికున్న స్థిరబాధ్యతలును సునాయాసముగ నీసంఘాభిమాన సంప్రక్రమహాప్రాయముచే వెడలగొట్టి కాంగ్రెసుపక్షమునకు వ్యతిరేకు లగు తమకు మదరాసు కాననసభయొన్నికలందు ఓట్లరిప్పించుటకు నొప్పించుకొనవచ్చుననియు దలంచి యుండనోవు. కాని యిందు శ్రీవారిప్రయాసమాత్రము వృధాయైనది. కుమారరాజాగారు రాజకీయములకు ప్రత్యేక సాంఘికాభిమానములకు సంబంధము గలుపగూడదనియు, కాంగ్రెసు పక్షముపై తమకున్న బాధ్యత సంఘాభిమానము తగ్గింపజాలదనియు" నరమరలేక జెప్పెరని, తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాను. పెద్దరాజాగారుకూడ తమకంతగానందు ప్రవేశములేదని నట్లు తెలియుచున్నది.

పేట భాషయ్య.

మంటాబుబేగం.

మేజిస్ట్రేటుయెదుట దరఖాస్తు

అవ్యుత్తరం, మే 7:—తనతల్లియు సవతిత్తండ్రయు తన 12 మాసములకుమార్తెను తీసికొని బొంబాయి పారిపోయి రని ఫిర్యాదుచేయుచు అడివనలో జిల్లామేజిస్ట్రేటుయెదుట మంటాబుబేగము దరఖాస్తును దాఖలుచేసెను. (అ. ప్రె.)

జెడ్డుపాపాపు హాజియాత్రికుల పెద్దగుంపు మరయొకటి యన్. యన్. "షాజా" అను స్త్రీమరు నెక్కి కలకత్తానుండి బయలుదేరెను. (అ. ప్రె.)

సాంఘిక వైమన్యముల బెంచు విద్యను నిరసించుట

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు సేనేటునమా వేశము

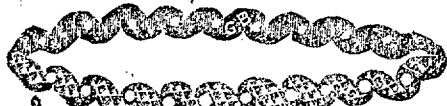
కలకత్తా, మే 8:— సంఘ వైమన్యముల పెంచునట్టి విద్యావిధానమును సేటి కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు సేనేటు నమావేశమందు చాలమంది సేనేటురు నిరసించిరి. ఇ స్లా మి యా కళాశాలను విశ్వవిద్యాలయమందు చేర్చుకొనుటనుగూర్చి విచారించునపుడు ఈ సమస్యపై చర్చప్రారంభమైనది. 5 గరు విశ్వవిద్యాలయపు ఇన్స్పెక్టరు ఈ కళాశాలను పరీక్షించి విశ్వవిద్యాలయమందు చేర్చుకొనవలసినదని సలహాచ్చిరి గాని వారికిని ఆ కళాశాలను మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకింపబడు ఇష్టపడలేదు. వారు ఏ విద్యాసంస్థయైనను ప్రజల సామ్యుపై నాధారపడియుండునపుడు సాంఘికముగ ప్రత్యేకింపబడరాదని తలచుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయ యాజమాన్యముక్రిందను తీసికొనవలసిన దని కోరుచు ఖానుబాహాదర్లు అసానుల్లాగారు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈ సంస్థ మాకు మా పూర్వపు చరిత్ర ఆశయములు నాగతకత తెలిసికొనుటకు కావలెను. అక్కడనే ప్రపంచభాష లన్నిటిని మస్లిమువిద్యార్థులు నేర్చుకొనగలరు. ఒక సవరణ ఉపపాదించబడెను. మహమ్మదీయులకు ఎక్కువ స్థానములు ప్రత్యేకింపబడినను మహమ్మదీయేతర విద్యార్థులను చేర్చుకొనకుండరు. ఈ సవరణ అంగీకరింపబడలేదు. రివరెండు ఊపహార్డు మరొక సవరణను ఉపపాదించెను. ఏ ప్రత్యేక సంఘమునకుగాని ఈ సంస్థప్రత్యేకింపబడరాదు అనునది అంగీకరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

సాదులో దర్బారు

భారత ప్రభుత్వము మియాను గుల్జా హాయిగారిని రాజుగా నంగీకరించుట

సిహా, మే 9:— పశ్చిమాత్తర పరగణాల చీఫ్ కమిషనరు ఉత్తర స్వాతు సయ్యులో కల్లులు కేసుగారు దర్బారుచేసిరి. అక్కడ ఆదర్బారునందలి స్వాతుకు మియాను గుల్జా హాయిగారిని రాజుగా భారతప్రభుత్వము అంగీకరించిరి. ప్రధాన కమిషనరుగారు వైసుచేరునపుడు 18 తుపాకులు వారి గౌరవార్థము ప్రేర్చిరి. మియాను గుల్జాగును మాల్ఖండు పాలిటీ కల్ ఏజెంటుగారును వెంటరాగా దర్బారు గుడారములో విశాలముగు మంటపము నెక్కిరి. కల్లులుకేసుగారు మాట్లాడుచు ఇంతవరకును గలిగిన సాంఘిక వైమన్యములవలన ప్రతి ఒక్కరును కాంతిని గోరి ఏవిధముగా జాలినంతయు ఏలగలిగిన నాయకులకొరకు పరిణమించిన దోతెత్తెను. అప్పుడు వారందరిదృష్టియు మత్తెగురువును రాజకీయనాయకుడునై పూర్వము తే మ్యేగిన అఖిందుగారిపై పోయెను. తరువాత వారిదృష్టి ఆయనమునుడైన మియాను గుల్జాబాదా మిదకుమరలెను. ఆయన చక్కనినడతలనను, శక్తియుక్తులవలనను మియానుగుల్జా హాయిగారు కొలదిసంవత్సరములలో అసలుస్వాతుకున్న రాజ్యమువిస్తరింపజేసి రాజ్యమును శాశ్వతముగ స్థాపింపగలిగెను. సో వార్తకుబోల్తునుగారి సలహాప్రకారము భారతప్రభుత్వమువారిని స్వాత్తువారి (రాజు) గా నంగీకరించుచున్నారు. తరువాత వారి ఉద్యోగవిహ్నుముగ మియానుగారి తలకు తలపాగచుట్టెను. భుజములపై చక్కని దుస్తులనుంచెను. వావాగారును యుక్తమగు జవాబునిచ్చిరి. కమిషనరుగారికిని భారతప్రభుత్వమునకును కృతజ్ఞత తెలిపెను. (అ. ప్రె.)

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరీ రు 4-0-0 మాత్రమే

దైవండు కట్టింగుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన పని తనము. అనేక రకములలో గలవు. నవరను బంగారును గారంజి, యెప్పుడయినను పకే మీ కవసరము లేనియడల సవరణగూర్చి ప్రకారం సామ్యు వాపసు యివ్వబడును. కోరువారికి కేటాను వుచితముగా ఫంపబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్చరింగ్ కో

8 జనరల్ ముత్తయ్యమొదలిది, సామ్యు "రు"పేట ముద్రాను.

వృక్షవర్గమునకు జీవనాధార దండము: బొగ్గుపులుసుగారి

మనకట్టెదుట నృత్యముచేయు పితౌచము

(మైమేగజీవనమండి)

భూతములను సీసాలలో బంధింపజేయు గావించునని మన మందరము వినియున్నాము. కాని మనభోజనములవల్ల సీసాలలో నిర్బంధింపబడినను అవి అదృశ్యబలమును కలిగియుండి మనకన్నులయెదుట నృత్యమాడు పితౌచములన్ని బలవత్తరము లగు భూతములను ఏమంతగాడుగాని పూర్వము బంధింపజేయు గావించియుండలేదు. ఒక అరబియన్ దావాబుద్దీన్ బద్దములైన యీభూతములు కోటానకోట్లుండును. ఈబుద్ధిగలు బొగ్గుపులుసుగారి ఆణుమంజరై యున్నవి. ఒకొక్క ఆణువు (molecule) నందును బొగ్గు (carbon) పరమాణు వొక్కటియు (atom) ప్రాణవాయు పరమాణువులు రెండును మేళముకట్టి చూడును నిరంతర కాళ్యంత సంవలన సంపన్నములై అనునట్లు సాబ్యమాడుచుండును. ప్రతిపరమాణువును ఆతిసూక్ష్మములగు ఫ్లోగింముల (electrons) మయమైయుండును. రామభజనదీపపు నెమ్మెరుట్టును భజనకేయివారు నర్తన మొనర్చుకొని యీస్ఫలింకము లన్నియు సాక్షాత్కమగు శేంద్రస్థానములును అతిరయమున పరిభ్రమించుచుండును. ఆణువులతిసూక్ష్మములు. ఇంతచిన్నవి అని చెప్పిన నమ్మరు. ఒక్కబుద్ధుడమలో నివి కోటానకోట్లుండు నంతటి చిన్నవి ఇవి.

సోదావాటరు అరసీసానుండి యివి వెళుచును కొక్కటి చొప్పున బయటకు వచ్చుటకు పదిలత్తుల సంవత్సరముల క్రితమే యివి ప్రారంభించినను, ఆసీసాయందు నేటికిని ఈఆణువులసంఖ్యాకములై క్రిక్కిరిసియుండును. ఈఆణువులు మనకు చర్యచక్షుర్గోచరము గాకున్నను, బుద్ధులు విటిసత్యమును వ్యక్తకరించుచున్నవి. నేత్రముల కదృశ్యములగునంతటి యీచిన్న కణికలు (particles) చలనమును నిర్బంధించుటకు ప్రతిఘటించుటకు తగినంతటి శక్తిని కలిగియున్నవని విశ్వసింపట బహుశః సులభముగాదు. మన మెంతోబలము వినియోగించి ఉడదీయు పీపామాత లగు కార్బులను ఇవి అతిసులభముగ పైకి బలాత్కారముగ నెట్టివేయుచుండును. కాని యంతశక్తి విటికి విటికి అసంఖ్యాకత్యములనను, విటివేగాతిశయములనను సమకూరుచున్నది. అర్బుదములు నర్బుదములుగ నీయిబువుల నిర్బంధనీయమును ఆప్రమేయమును అగ్రయమును సర్వతోముఖముగ పరిభ్రమించుచుండును. ఇవిఅన్నియు ఏకముఖములై కార్బును లక్ష్యముగావించి గురిజేసి ధర్మించినయెడల ఆకార్బు తుపాకి నుండువలె పైకెగయును. ముదాహరణముగ మిత్రునివలె మనభోజనకాలకు వచ్చునదైనను బొగ్గుపులుసువాయువు అన్నివాయువులలోను మిక్కిలి బలిష్ఠమై యున్నది. ఇది సమస్తవృక్షలో కమనకు జీవనాధారము సకలతరుగుల్యలతాదుల ప్రాణమునకు నిదియే మూలకారణము. తద్వారా సమస్తజంతువర్గముయొక్కయు సర్వేంద్రియవ్యాపారరూపక మగు శక్తికి నిదియే కారణముననున్నది. గనుక నీవాయువు ప్రకృతిసిద్ధముగ మనవాయుగోళమున (atmosphere) లభించుట మనయదృష్ట్యఫలమని చెప్పవలెను మనవాతావరణమంది అతిస్వల్పమాత్రముగ లభించును 10 వేలగేల వాయువులో నిది 3 గేలవలె చొప్పున మున్నది భూమికర్పరమునుండి అనేకవందల మైళ్ల ఎత్తుగ వాయువుగలదు గనుక ఒకచదరపుమైలు జాగాకుపైగా నిట్లు విూవుగనుండెడి వాయువునందు బొగ్గుపులుసువాయువు 18 లేక 14 వేలగేలలు బయటగుండును. ప్రతిమనుజుని జీవితముపై నింతప్రభావము గల ఈఅదృశ్యవాయువునుగూర్చి ప్రకృతిశాస్త్రవేత్త యగు మావిలేఖరి వ్రాసినదానిని ప్రకటించుచున్నాము.

బొగ్గుపులుసువాయువు

అదిచేయు అద్భుతకార్యము

బొగ్గుపులుసుగారివరితము అందు ముఖ్యముగ నది మన వాతావరణమందు ఎట్లు స్థానమును లభించి ప్రవేశమును పొందినదో అనువిషయము ప్రకృతిశాస్త్రమున దతిరమ్యమగు నొక అద్భుతముమై తనరారుచున్నది. అవేద్యచరిత్రలగు పూర్వకాలములవాటి మహాగ్నిపర్వతవిజృంభణలయందు, సముద్రములజలములును, వాయువునందలి బొగ్గుపులుసుగారియుగూడ ఏకమహారత్నమున బహుశః ఉద్భావములై యుండవచ్చును. వేదమున కోటాపేక్షియను నగ్నిగిరి అనదినమును ఏడున్నర

లక్షల ఘనఅడుగుల అంగారజ్వరవాయువును విసర్జించుచున్నది. అదిమకాలమున భూమి నావరించుకొని యుండెడివాయుగోళమందు కేవలము ఇట్టి అగ్నిగిర్బద్ధమైన వాయువే ఉండెడిదని నమ్ముటకు హేతువులున్నవి. అట్టి వాతావరణమందు మనకును శక్తి నొసంగుచున్నదో మన మిక విచారించెను. అంగారము జలవాయువు [hydrogen] సమ్మిళితములై జనించి తద్వికారరూపములైన గంజి పంచదార ఎట్లొ నేడగమ్యగోచరముగానున్న కొన్ని రాసాయనిక పరిణామవిధానములకు బాటక్రమముగా మాంసాస్థిచర్మరూపంబగు జంతుశరీరద్రవ్యరూపము నొందుచున్నవని మనము సులభముగ నూహింపవచ్చును గాని ఏవిధముగా ఏకారణముచేత నివి మాంసమునకు శక్తినిసంపించుచున్నవి? చేపలు నీటిలో ఈడుటకును, పక్షులు ఆకాశమున నెగురుటకును, మనుష్యులు మాట్లాడుట వ్రాయుట మొదలగు నవి చేయుటకు నెట్లు శక్తికలుగుచున్నది? సూర్యరశ్మిసంయోగముచేత హరితవర్ణ పర్ణమందు జనించిన గంజి ఈమహాశక్తిని తనయందెట్లు బంధింపజేయు గావించ గలుగుచున్నది? ఈరహస్యము మనము కనుగొనినాము. గంజియందలి శక్తి కేవలము దానియందు బంధింపబడిన రక్తవర్ణరవికిరణములశక్తియే. రక్తకిరణములు పర్ణమందలి రాగకణికల సాన్నిధ్యమున తద్వారా అంగారజ్వరవాయువును తీహ్యులద్రవ్యము లగు అంగారము గను ప్రాణవాయువుగను మిల్చుచున్నది. ఇట్లు భేదించుటకు అంగార పరమాణువులయందును ప్రాణవాయు పరమాణువులయందును ఈయరుణకిరణములు ఉష్ణమునుగాని, నూతనసంచలనమునుగాని లేక మరెయేరూపమునో శక్తివికారమునుగాని నిక్షేపించుచున్నవి. ధనుష్వంతారసమయమున ధనుస్సు రెండు ముక్కలుగా విరిగినయెడల అభిగ్నధనుఃఖండద్వితీయము నాద మొనర్చుచు సంచలించుకొని అంగారము ఘోషించుచు కంపించును. చేపలుపట్టే గాలపుమవ్వయొక్క చివరను చేతకొరికివేసి నప్పుడుగూడ అచ్యుత ఇట్లేవేపమానముగను ధ్వనిచేయును. ఇవి స్థూల దాహారణములుగాని వీటివల్ల పరమాణువులను బలాత్కారముగ భేదించుచు తమని తామ్రకిరణతరంగములు ఆపరమాణువులకు నవశక్తి కల్పి ప్రసాదించుచున్నదో మనము గ్రహించుటకు విలంబించుచున్నది. బొగ్గుపులుసుగారి ఉన్న సీసాలలో మెగ్నీషియము దైరును వెలిగించి కెట్టినయెడల ఇట్లే బొగ్గు న్ను, ప్రాణవాయువున్నా విభిన్నమగుచున్నవి. గాని యీ విషయములో తేగ మంటునండి బొగ్గునకు సంక్రమించెడి శక్తి మనకు నేత్రగోచరమేగాక, జావ్యమును పరిభ్రమించుచు తాండవమాడెడి బొగ్గుకణికలవలన కర్ణగోచరముగూడ నగుచున్నది. మెగ్నీషియము దైరుచేత నిట్లు వేరుచేయబడిన బొగ్గుసీసా అడుగునకుచేరి నిలిచినపిదప చూచినయెడల చల్లగను, నల్లగను చచ్చినదానివలెను. కనబడును. వాయుగోళమందలి అంగార జ్వరవాయువును దీనితోపోల్చి చూచినయెడల ఎంతో సజీవము గను మహాబలయుక్తముగను ఉండును. సోదావాటరు సీసాలలో గూడ నిది కళవేశమగుచున్నది రీతిని బుడగలను పుట్టించుచుండును గాని ఏదోవిధమున ఏదోరూపమున నిది సూర్యనిశ్చితే తనలో బంధింపజేయుగావించి తచ్చక్తి నమితముగ తనయందు కూడెట్లు చున్నది. ప్రతిఆణువును సూర్యకిరణములను సంచయము చేయుటకు చిన్న నేపింస్సభ్యాంకువలె నున్నది. నిర్ణీతముగను నల్లగను బొగ్గు కనబడునప్పటికిని దానియందు అంతర్గతమైన మహాశక్తి ఉన్నది. ప్రాణవాయుసంయోగము లభించినప్పు డిది ఈశక్తిని ప్రదర్శించును. తాండవమాడుచున్న తన మితమండలమును అత్పడు చేరుచున్నది. ప్రాణవాయువున్న సీసాలలో ఎర్రని బొగ్గు నిప్పుకెట్టినయెడల అది వెంటనే మహాకాంతిశక్తితో ప్రజ్వలించుచున్నది. నిర్బలశుద్ధద్రవ్యరూపమున నున్న అంగారము యంత్రములకు పంటచెరుకుగా నుపయోగించు నేగాని జంతువులకు శక్తినిసంపించుటకు పనికిరాదు. కార్బునైయాక్సైడునుండి విడదీయబడిన కార్బును ఒక్కటి మాత్రమే అహారపదార్థములుగా పరిణామమొంది జంతువులకు శక్తి మూలకారణముకలుచున్నది గాని కేలాంగారము శక్తిప్రథముగాదన్న సిద్ధాంతనూత్ర మిక్కడను పర్తించుచునేయున్నది. మనము నల్లని బొగ్గుండకు బదులు తెల్లని గోధుమిండిని తినవచ్చును గాని యీ గోధూమచార్మయందలి అంగారమునకును రక్తమందలి ప్రాణవాయువునకును అత్యంత సంయోగము కలిగినప్పుడు యీ అంగారము దహింపబడి ఉష్ణము పుట్టును. కుంపటిలో బొగ్గులు కాల్చి నెల్లు వేడిచేయుచున్నవో యిదియును అట్లే అయియున్నది. ఈరెండు ప్రక్రమములందునుగూడ మొట్టమొదట అంగారము వాతావరణమందలి కార్బునైయాక్సైడు నండియే ప్రాప్తమైనదై ఎర్రని సూర్యకిరణములచేతనే విభిన్నమై శక్తిమతము గావించబడినది. మన ఆహారమునుండి మనము పొందెడి యావచ్చక్తియు నేతమూలద్రవ్యమగు నంగార

మందు పూర్వము సూర్యుడు తనరక్తవర్ణకామునై పుంశీకృతము గావించియున్నాడు. తాను నిట్లునిలువుగా సూర్యు జంతుజీవ మసంభవము. ఏజంతువును జీవింప లేదు గాని యీ వాయువు అనుపచ్చని మొక్కలకు ఆహారపదార్థము. భూతత్వ శాస్త్రనిదర్శనలవల్ల పూర్వము భూలోకమున జంతుజీవమునకు ముందు వృక్షజీవముండెడిదనియు, ఆయాదిమకాలమున భూమి మహావృక్షసంభవమై యుండెడిదనియు సిద్ధాంతీకరించబడినది. కాని పచ్చని మొక్కలు బొగ్గుపులుసుగాలిని ఆంకించుకొని దానిని, తిండిగా తినుటకు మొదలిడినతోడనే వింతలగు రాసాయనికపరిణామములు పుట్టును. సూర్యరశ్మియు హరిత వర్ణములగు మొక్కలను కలసి అవిదితముగ నీసాగ్గుపులుసు గానిని తత్ప్రకృతిపదార్థముగల బొగ్గు ప్రాణవాయువుగను భేదించుచున్నవి. ముడుచున్న మెరుపుతీగ (magnesium wire) బొగ్గుపులుసు గానిలో ప్రవేశింప పెట్టబడినయెడల ఇట్లే యీ వాయువునకు మూలద్రవ్యములైన బొగ్గును, ప్రాణవాయువును వేరుచేయబడుచున్నవి. విలే మెగ్నీషియము ప్రాణవాయువుతో సంయోగముగల్గి బొగ్గును విడిచిపెట్టుచున్నది. దీనికి వ్యతిరేకముగ, పచ్చని మొక్క బొగ్గును స్వీకరించి ప్రాణవాయువును విడిచిపెట్టుచున్నది. స్వీకరించిన బొగ్గును తన శరీరపోషణార్థ మేగాక పంచదార, గంజి మొదలగు జంతువుల శరీరమునకు కావలసిన వస్తురూపములుగా పరిణామ మొనర్చుచున్నది ఈ విధముగా జంతుజీవనాధారమై ప్రాణవాయువుజంతువులు పీల్చుటకును, జంతువులకు ఆహారయోగ్యమైన యావరసము శర్కర మున్నగునవి లభించుటయు ఒకేకార్యములన నొకేపర్యాయము సంప్రాప్తమగుచున్నవి. సూర్యకిరణములునుపచ్చికయును మేలగించి వహ్ని మంతములగు భూధరములఉచ్ఛ్వాసమును ప్రాణరక్షణదక్షమగు ప్రాణానిలముగా పరిణమించుచున్నవి. పచ్చని ఆకులయందు బొగ్గుపులుసుగాలి ఎట్లుపచన మగుచున్నదో ఆ విధానమును మనము కొంత నిదానించి చూచెదము దీనివలన ఏకారణముచేత ఏవిధముగా బొగ్గుపులుసుగాలి మహాద్భుతమైన శక్తి వీజమగుచున్నదో కనుగొనెదము. హరితవర్ణపర్ణము అత్యద్భుతనిర్భూతకాశలము గల ఉపకరణ సమాహ మని ఎరుంగునది. పచ్చనిఆకును దేనినైనను మనము భూత అద్దము తో (microscope) పరిశీలించినయెడల దాని అడుగునైపున లక్షల కొద్ది చిన్న చిన్న రంధ్రము లగవడును. (stomafa) ఈనూత్న నాళికాముఖములగుండా అంగారజ్వరవాయు సంయోక్తముగు సాధారణ సమీరణము పర్ణాంతర్యాగమునకు ప్రసహించును. ఆకులోపల భాగమందు చిన్న చిన్న గదు లుండును ఆ గదులకుమధ్య నీవాయునాళిక లుండును. బొగ్గుపులుసుగాలి అప్పుడా చిన్నగదులలోనికి వ్యాపించి అందలి ద్రవపదార్థములో కరిగి తత్ సారూప్య మొందుచున్నది. ఈవిధముగా నా చిన్నగదులు అంతర్గతవాయువులకు వాతోదకకాపకత్రులవలె నుండును. (aerated water bottles) పిమ్మట సూర్యరశ్మి సంపర్కమువలన అద్భుతపరిణామ మారంభమగును బొగ్గుపులుసుగాలి బొగ్గుగను, ప్రాణవాయువుగను విభజింపబడును. పర్ణము లిందలి అంగారమును స్వీకరించి తాము పెంపొందుచు, ప్రాణవాయువును విసర్జించును. ఈనూర్పు ఒకచిన్న సులభమైన మార్పువలె కనబడును. కాని ప్రకృతియందొంతటి అద్భుత రహస్యాచ్ఛాదితమైనట్టియో, మహాస్తమైనట్టియు మరియొక పరిణామమెద్దియును లేదు. రసాయనసంబంధముగ అత్యంతసంయోగపరిణామ మెట్లు కలుగుచున్నది? (chemical change) ఈపరిణామములను సమస్తజంతులోకము శక్తి నెట్లు సంక్రమించుచున్నది? అంగార పరమాణువులును ప్రాణవాయు పరమాణువులును అత్యంతసంబంధములు గాన వీటిని వేరుచేయుట సులభమైన సామాన్యరసాయనిక(chemical) విషయ మనరారు. సూర్యుడును ఓషధులను కలసి ఈపనిని ఇంతచల్లగను ఇంతమెల్లగను ఎట్లు చేయగలుగుచున్నాడు? అంగారము జల సంయోగమున నెట్లు చిక్కినిగంజిగను, పంచదారగను పరిణమించుచున్నది? ఈవిషయములు మనకు తెలియవు గాని పర్ణములకు వర్ణమొసంగెడి రజస్సునకు అంగార జ్వరవాయువును భిన్నము గావించుటయందును, గంజిని తయారుచేయుటయందును ఏదోసంబంధము గలిగియుండవలెనని మట్టుకు మనకు తెలియును. ఏలనగా గంజిరంగమాక లండే [chlorophyll-granules] పుట్టుచున్నవి. రాగకణికలు లేనప్పుడు గంజితయారుకాదు. ఈవిధానమునకు వెల్లురు అవసరమనిగూడ మనకు తెలియును. సూర్యకాంతిలో ముఖ్యముగ రక్తవర్ణ కిరణములు మిక్కిలి బలిష్ఠములు. కానియెడల ఎట్లని కిరణములు లేనప్పుడు, అంగారోత్పత్తి లేకపోవుట, గంజి పంచదార తయారు కాకపోవుట ఏలసంభవించును? మనశీర్షముట్టుకే తెలియును. ఈవిధానము సరిగా నెట్లు జరుగుచున్నదో అది అతి

రూపాయిలను మున్నది పట్టించుకొని యాభాగమును గాని మన కేసునున్నది అదియెట్లు అభిలక్ష్యమున 14 మైళ్ల దూరము లేదును చెలయనంతకై గోరువపిండి రూపాయి కలదు. మనమందరము అగ్నిభుక్తులము. సూర్య శక్తి ప్రభావమునములను చిన్నయంత్రములై యున్నాము. నేడి వ్యాసమును వ్రాయుటకు కలమును కదలుటకు చేతికిగ్గిన శక్తి పూర్వము సారితవర్ణమును బండ్రికృతమైన అంగారముం దిమిడియున్న సూర్యశక్తియే. గింబర్నేటు అనునది పూర్వము బలముగ్గి విశేషముయొక్క దంతములతో చేయబడిన ఘోరము (త్రాగను. అట్లు త్రాగినప్పుడు వాస్తవముగా నతడు చేసిన జేమనగా, ఆకరాశదంష్ట్రులచే పూర్వము లక్షలకొలది సంవత్సరములకు క్రిము సంపాదించబడిన పచ్చికయందును, ఆమ అలములందును, అంతర్లీనమైయుండిన సూర్యరశ్మి శక్తిచే తన సూర్యగంధలందు పెట్టుకొనుచున్నాడు. ఆకారలందు దాగి యోగము సూర్యకిరణముల నతడు విమోచన చేయుచున్నాడు. చలించుచు అంగారముం దీకిరణముల అనేక సహస్ర సంవత్సరములనుండి లీనమైయున్నవి. జంతుజీవముల సర్వవిధ శక్తియు అంగార భాగవాయు జలపులు విభిన్నమగుటచే ఉత్పత్తియగు చున్నవి. క్లోరోఫిల్ ద్వారా కంకరముల సూర్యకిరణములు యాఅణువులను ద్వితీయ భేదించగలుగుచున్నవి. ప్రపంచమందలి పచ్చికబయళ్లును, మహారణ్యభూములు నీవిధముగా శక్తివృత్తి దశ కర్యాగారములగున శక్తికై ప భాండాగారములగున అనుచున్నవి. అగ్నిపర్వత విజృంభణమును వృథ గాదుగదా! ఏమి ఆశ్చర్యము! వాటిప్రయోజనము ఇంతంతరాదుగదా. జీవజగతిమందు ఆహారమందలి బాగు ప్రాణవాయుసంయోగము జీవ చాలభాగము చివరకు కార్బన్ డయాక్సైడుగా మారి రక్తమును ప్రసరించుచున్నది. పిమ్మట సూర్యరక్త ప్రవాహనాలి కలసందా హిమితిత్వలలోనికి చొచ్చి అచ్చట మిక్కిలి చిన్నవి యగు గాలియరలలో వ్యాపించి తిరిగి మన ఉచ్ఛ్వాసరూప మున వాయుగోళమున చేరుచున్నది. అంగార సూర్యమతిగహ నము. అగ్నిగిరి, హరితవర్ణము, మత్స్యదంతయు, సూపము, మేవోలనము, దుధిరము, వాయులనము, వాయుగోళము అను నవి దీని చక్రానుకారమార్గమునందుల మజలీలు? అంగార ఔరవాయువు రక్తాంతర్గతమైయుండి శ్వాసనిశ్వాసలను సమర్థవం దుంచుచున్నది. రక్తము తాను మేవోమయేంద్రియ ను భోగాగమం దుండెడి శ్వాసనిశ్వాసకవాడికొట్టసానుమునందా ప్రవహించునప్పుడు తనయం దంతర్లీనమైయున్న అంగార ఔరవాయునముదాయనసారముగా ఆ కేంద్రస్థానమును ప్రేరణ చేయుచుండును. ఇది ఇట్లుండుట సమంజసముగా నున్నది. ఏలననగా, మనమెక్కువ పనిచేయుకొలది, ఎక్కువ క్రిసంపాదన కెక్కువబాగును వాడుదు మనకు సృష్టము. కనుక అంగారమును పచనము చేయుటకు ఎక్కువ ప్రాణవాయువు ఆవసరమును. ఎక్కువ బాగుపులుసుగాలిని ఉచ్ఛ్వాస రూపమున విసర్జించుటగూడ ఆవసరమునుగాన సృష్టివైచిత్ర్య మహాద్భుతమును గమనింపుడు. కార్బన్ డయాక్సైడ్ ఎక్కువగా ఉండిరి తీయునట్లు వాయుగోళములను ప్రవర్తింపజేయుచున్నది. ఆ ఏకకార్యముననే రక్తమందు ఎక్కువప్రాణవాయువు ప్రవహించుచున్నది. దానివలననే ఎక్కువ కార్బన్ డయాక్సైడు వైకి విడుదలచుచున్నది. ఇట్లేకర్బన్ డయాక్సైడ్ సాధనమై యొప్పుచున్నది. ఇది మన ఇచ్ఛానిచ్చుతో పనిచేక తనంతటతానే సహజముగ నిట్లు ప్రవర్తించుచున్నది. ఏమి ఆశ్చర్యము! మన మా కష్టమైనపనిని జేయునప్పుడు మనము లావుగను తొందర గను గాలిని పీల్చునట్లు మన కిష్టమున్నను లేకున్నను, బాగు పులుసుగాలియే చేయించుచున్నది. ఈఅద్భుతమపు మనకిట్లు ప్రాణశక్తి నొసంగుటకాక ఇంకను అనేకవిధముల నుపయోగించుచున్నది. ఇది మానవలోకమునకు యంత్రశక్తి నొసగుచున్నది. రాక్షసి బొగ్గునందుగాని, వంటచెరుకునందుగాని, జోగనందుగాని, కిరణవాయిలునందుగాని ఉన్న అంగారమే ఆహారవద్యాక్రమీకరణములకు యంత్రములకు పనిచేయుశక్తిసా మర్థ్యముగను ప్రసాదించుచున్నది. ఈఅంగారము వాయువు నుండి నిష్పీడిత మగుచున్నది.

పూర్వపు మహారణ్యకృతసంఘాతము దగ్గమై నశించిన పితవ మిగిలిన అంగార ఔరవాయువునుండియే రాక్షసిబొగ్గు సం వన్న మగుచున్నది. పూర్వకాదివికాలముందు మనవాయు గోళము కార్బన్ డయాక్సైడు అత్యధికముగ నేటికంటె వెక్కుడుగనుండెడి కాలముందు మహారణ్యకృతము లగ్రమేయిస్తీర్ణముగ నల్లలునుండెడివి. అప్పుడు తరుగుల్మలతలు, సస్యాదికముగూడ నత్యధికవృద్ధి నొందుచుండెడివి. పామడు, బూజు మొదలగునవి 80 అడుగుల ఎత్తుగనుండెడివి. పనికిరాని మొక్కలం చిగిరిత మొదలైనవి 70 అడుగులు ఎత్తుగనుండెడివి. పృథ్వియే సమస్తసూమండలమున మహావృక్ష చ్యాచ్యారిత లోకమున తనమటు సారితవర్ణములపై తన సహస్రకిరణ శక్తి ప్రభావమును జూపుచు కొట్టినకొట్టి సంవత్సరముల దీర్ఘములమున నిరంతరకృత్తి సలుపగా అగ్నిపర్వతోద్గార ము

కార్బన్ డయాక్సైడు విశేష శక్తిగలవాడై ఆహారశక్తి ముందు అతిమార్ భవిష్యత్కాలమునం నున్నవింపగల మనగాల కొరకు అంగారరూపమున నిల్వజేసి ఉంచుచున్నాడు. మన ము కంపటివద్ద కామకొనినప్పుడు యథార్థముగా సూర్యుని అరుణకిరణ ఉష్ణిమును నే స్పీకరించుచున్నాము. పూర్వ మి కిరణములు మహావృక్షవర్ణములపై ప్రసరించియో లేకతరుల తాదులపై ప్రసరించియో, లేక పామడు మొదలగు వాటిపై ప్రసరించియో నేటికి యారాక్షసిబొగ్గురూపముగా పరిణ మించియున్నవి. మొక్కలను మోడులను మనము కాల్చునప్పుడు వాస్తవముగా, వాటియందు లీనమైయున్న సూర్యకిరణము లనే మనము మోచన గావించుచున్నాము. సాంధ్రాంధకార బంధురము భూగర్భముందు చిరకాలమునుండి దాగియున్న రవి కాంతినే మనము జంధవిముక్తి గావించుచున్నాము. అహో ఆ పురాతనారణ్యములు నవయుగ మనుజున కెంత శక్తిసామ్రా జ్యాజ్ఞిని సిద్ధియములై వంశపారంపర్యముభవనీయుముగ నొసంగి నవి? మనము మన జైవంజిత ఆహారములను లభించెడి శక్తి గు మారు 81 లేక 4 వేలకేలరైయున్నది. ఇందులో 81 లేక 4 వందలకేలరై మనము ఇచ్ఛాపూర్వకమైన యాంత్రికకర్మ మున యోగించుచున్నాము. ఉష్ణపరిమాణముందు అగ్ని పరమాణువన దగునవి సూర్యు అగ్నిమూలకారణమునకు కేలరీ అనిపేరు రాక్షసి బొగ్గునుండి కిరణవాయిలునుండి నవనాగిరిను అధిక తరళకైని సంగ్రహించుచున్నారు. భూగోళమందలి ప్రతిమాన పునికి సంలి 181 టన్ను రాక్షసిబొగ్గు చొప్పున సజ్జేయము టను చాలినంతబాగు తయారై యున్నది. ఒకటన్ను కొలువల్ల 80 లక్షల కేలరీలవేడి పుట్టును. అనగా మన సాధారణాహార ములన కలిపెడి శక్తికి అష్టగుణితముగ శక్తి జనించును. ఈ అద్భుతమును కార్బన్ డయాక్సైడు యొక్క ఉపయోగము లిం కనుగలవు. ఇది మహాపర్వతముల నిర్మాణనిర్మాణములకు రెం టిని చేయును. ప్రపంచమందనేక మహాపర్వతపంక్తి లీగేసు (కార్బన్ డయాక్సైడు) సుధతో [Lime] నత్యంతసంబంధ మగుటవలన మధ్యించి శుద్ధరూపమునతో లేక చలువరాలి రూ పమునతో లేక నున్నపురాని రూపమునతో ఉన్నవి. మన వాయుగోళమునంటి వాటిని 750 గోళములను చేయుటకు సరి పోవునంత బొగ్గుపులుసుగాలి ప్రపంచమందలి ఒకటన్నుపు పురాని సముదాయమందే యిమిడియున్నది. ఒకప్పుడింతకేసున్నా మన వాయుగోళముందు స్వేచ్ఛానిహరియై యుండెడి దని అను మానింపవచ్చును. ఒకప్పుడు ఈమహాపర్వతములనలి నున్న మంతయు సముద్రజలమందు కరగిపోయి ఉండవలెననిగూడ మన మనునతి జేయవచ్చును. ఏలననగా నున్న మంతయు సము ద్రజలచరకర్మమయమై యుండుటకు అన్యథా ఏలులేదు. పూర్వము సముద్రమందుండెడి చిన్న చిన్న జీవరూపములు పై కున్నమించిన భూభాగముతో పైకి లేచిపోయి నేడు తమ అస్థి పంజరములను పర్వతము స్తకములందు విడిచియున్నవి. నుధను సముద్రజలమందు కరగనట్లేది యొనర్చినది? అట్లానర్చినదగు కార్బన్ డయాక్సైడ్ ఆసుధతో నత్యంత సంయోగము లభించి నున్న ముగామారి యాపర్వతాకారమును జనింపజేసినది. జల మందు అంగారఔరవాయువంతర్లీనమై యున్నయెడల ఆ నీటిలో నున్న పురాతన పంచదార ముక్కలవలె కరగిపోవును. ఒక బాల్మీనీళ్లలో యాగేనును మనము దట్టముగా పూరించిన యెడల ఆనీటిలో నుమారు 2 పాడు బరువుగల నున్న పురాతన కరగిపోవుచున్నది. కేవల పర్వతము పర్వతపాదములను బా డలుగ కరగించి సముద్రములోనికి సరిద్రావమున కొట్టుకొని పోనేరదు. పర్వతముం దీగేసు ఉండుటచేతనే దాని కాశక్తి కలుగుచున్నది గాని వర్ష జలపాతము కార్బన్ డయాక్సైడు యీ రెండును మేళగించి ఎంతటి మహాపర్వతపాదములవలనను కరి గించి, చూర్ణీకృతముగావించి, వాటి రూపుమాపి వాటిని సము ద్రములో కలిపిచేయుచున్నది. ఇట్లనేకసారులు జరిగినది. నే డును ఇట్లు జరుగుచునే యున్నది. భూమ్యుపరితలపరిణామ మందు నిర్మాణ, విగ్ధంసన, పునర్నిర్మాణాదికములకు కర్మల నెన్నిటి నెట్లుగా కార్బన్ డయాక్సైడు చేయుచున్నదో చిం తింపను, నుడువను వలనపడదు. ఇది కేవలము వర్ణనాతీతము గానున్నది. ఇది ఓపగుటకు ఆహార మొసగుచున్నది. జంతువు లకు కైని ప్రసాదించుచున్నది. ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసలను సమ త్వమందుంచుచున్నది. ఇదియంత్రములకు జవసత్వముల ననుగ్ర హించుచున్నది. పర్వతములను సృజించుచున్నది. పర్వతము లను నిర్మాణించి పిష్టపేషణ మొనర్చుచున్నది. క్షోణ్ణాది కమును సౌమ్యసామ్యస్థితియందు నిలుపుచున్నది. స్థూలవృద్ధోచ రమున సూర్యకిరణకాంతిరేఖల కిది నిర్మలమై సుప్రవేశముగ నుండినను ఆకిరణములే భూమి స్వీకృతములై తిరిగి ఉష్ణకిరణ ములగ అన్యతరూపమున ప్రత్యాయాతములగునప్పుడు వాటి నీగేసు కబళించి వాటిబొగ్గుమనమును నిరోధించును. ఈవిధ ముగా భూమి వేడిమిని కొల్పోకుండునట్లు కాపాడబడుచున్నది. వాస్తవముగా ఈగేసు భూమి కప్పకొనే దుప్పటివలె నుపచ రించుచుండును. ఈఆహారనాంతుక మెంతముఖ్య మనగా నిది లే కున్నచో భూమియొక్క ఉష్ణిను అనేకడిగ్రిలు తగ్గిపోవును. భూమి యిట్లు చల్లదనయెడల వాయుగోళమందలి ఆవిరూప

మనము నలగగూనుగా, ఈ సాధన ద్వారా భూమ్యుష్ణి ము మరింత తిరిగి తగ్గిపోవును దీనికి ఫలితముగా భూమిమీద ప్రతికోటనుగూడ ప్రసముండల సమీపముందలి హిమనిరు భూభాగములందువలె అతిశీతలము ప్రవర్తింను. పూర్వము సం భవించినట్టియు చరిత్రగతములైనట్టియు శీతోష్ణస్థితి మహాద్భుత పరివర్తనములకు కారణభూతములయిన కార్బన్ డయాక్సైడు సూర్యాధిక సముదాయ ప్రమాణవిభేదములు మన వాతావరణ మందు అనేకపర్యాయములు జరిగియుండవచ్చును. భూస్థితి ప్రారంభదశయందు మహాశీతలములు అన్యములందు విచ్చల విడిగా సంభరించు సమయమున నిష్పటికంటె నత్యధికసము దాయముగ కార్బన్ డయాక్సైడు మనవాయుగోళమందుండెడిది. అప్పు డిభూమిపై శీతోష్ణస్థితి నేటికంటె వెక్కుడువేడిమిని కలిగియుండెడి దనుటకు అనేక నిదర్శనములు కలవు. ఇంతే గాక వచ్చిగిరివిజృంభణకాలములందు భూమిపై దుర రని దాడుదాహపీడాకాలములందు సమకాలికములయియున్నవి. మరియు నగ్నిగిరి కాంతిసమయములందు, భూమిపై హిమవర్ష సంపాతసమయములందు ఏకకాలీనములై యున్నవి. మనకు అంగారఔరవాయువులను ననేకవిధము లుననట్టియు, మహాగ తిమలగునట్టియు మహాపరకారములు కలుగుచున్నవని యీ వాయుప్రాముఖ్యమును మనము కొంచెము గ్రహించినారము గనుక యిట్లుపైని యీవాయువు మనవాయుగోళమం దెంత యున్నది? దీని సమదాయము మనవాయు మండలమందు అధిక మగుచు వృద్ధిపొందుచున్నదా లేక తగ్గుచు డీనించుచున్నదా? యీగేసు మనవాయుగోళమందు శూన్యముగ కొచ్చావచ్చ ఎన్న డైన వాటిల్లునా? యనుప్రశ్నలకు సమాధాన మాలోచించెదము. కొన్నికొన్ని కాలములలో కార్బన్ డయాక్సైడు నేటికంటె మనవాయుగోళమందు చాలఎక్కువగా పుష్కలముగా నుండె డెదను మాటసర్వమగాని యీచే మహాసముదాయములు నున్న పురాతనలోను, మెగ్నీసియము పొండలలోను బండ్రికృతమైనది. నేడు కార్బన్ డయాక్సైడు మనవాయుగోళమందు అంతపెచ్చు గను గాక అంతతక్కువగను గాక సామ్యసముదాయస్థితి గలదై సముదాయమందు విపరీతమృత్యాధిక్యములు లేకున్నది. పర్వ తపాదములు ఈగేసును కబళించుప్రకార ప్రమాణములను చూచినయెడల 5 మొదలుకొని 18 సంవత్సర సమాప్రములలో ఇప్పుడున్న కార్బన్ డయాక్సైడుసంతయు కబళితమై అంతర్ధాన మగునని తోచును. ఇది యొకపక్షము. పక్షాంతరమున చూచిన యెడల, మహాగ్ని పర్వతవిజృంభణలప్పుడు, కాన్డలైలుల ద హనమువల్లను, జంతుచ్ఛ్వాస నిశ్వాసలవలనను, తరులతాదుల మననాశనాదులవలనను అపరిమితముగ నీగేసు అనుక్షణ మును మన వాయుగోళమందు జేరుచున్నది. మనవాయుగోళ మందు ఈగేసు సముదాయము విపరీతభేదములు లేకుండా సమ స్థితియందుండునట్లు జేయుచున్న వాటిలో ముఖ్యమైనది సము ద్రము. సముద్రజలమందు అంతర్లీనమై యీగేసు చాలసముదా యుచున్నది. వాయుగోళమందలి కార్బన్ డయాక్సైడు సముదా యము తగ్గినయెడల వెంటనే సముద్రజలము తనయం దంతరిత మైయున్న యీగేసును చాలభాగము విడిచిపెట్టును. ఒకవేళ మనవాయుగోళమందు ఈగేసు అత్యధికమై రెండింతలు సము దాయము గలది అయినయెడల వెంటనే సముద్రజలము ఈ హెచ్చుగానున్న గేసును తనయందు కరగించుకొని, యీసము దాయభేదము ద్వితీత మంత విపరీతముగా నుండకుండజేయును సమస్తవిధశక్తిరూపములకు మూలనీను మగు నీగేసును సముద్ర ము సర్వదా సముదాయసామ్యస్థానమందు నిలుపుచున్నది.

తుని మహాభాష్యం సుబ్బారాయుడు అనువాదము.

Grand Clearance Sale.
Artistically finished, Richly engraved
Reduced Price Rs. 6-0-0 only.
SOLID ROLLED-GOLD WRISTLET WATCH.
Very small size, fashionable
to wear by both gents and ladies.
Accurate time-keepers. Swiss
High grade mechanism. Guar-
anteed for three years. Complete
Rs. 6 (Six) only.

THE LONDON SWISS WATCH Co.,
Mount Road, Madras.

త్వరపడుడు? త్వరపడుడు?
ఫాక్టరీకలములు, ఎలక్ట్రీకలములు, సిగార్
లైట్లు, విశేషకాగితములు, పలువిధములైన వాపు సామాను
లు బహు సరసముగా అమ్ముబడును. కేటలాగు ఉచితముగా
పంపబడును. జర్మను నానబీసోర్ను, కాకినాడ.

ఆయుర్వేదావధ రత్న కరణ్
అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 3-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ జ్యోతిష శాస్త్రము రు.1.
ప్రొఫెసర్ శ్రీమద్మాన్మోహన్ రెడ్డి 2046
ప్రిన్సిపాల్ అండు సరియం బాగ్గిది, బీబినాడ.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయ సభ

బాపట్ల తాలూకా పెదచెరుకూరులో, మేనెల 25, 26, 27 తేదీలను సమావేశమగును

వై సభ బాపట్ల తాలూకా పెదచెరుకూరు గ్రామములో ఈ నెల 25, 26, 27 తేదీలను సమావేశమగునని వివరించుచున్నాము. ఈ సభలో అవసరమగు కార్యములను నిర్వహించునట్లు నిశ్చయించుకొనునది, జనమందఱు జ్ఞానవంతులుగా నుండవలయుననియు, ధనవంతులుగాను, ఆరోగ్యవంతులుగాను, యుండవలయునని వివరించుచున్నాము. అందఱును ఏకాభిప్రాయముగ నుండి తీరవలయును. మన దేశమందు జనసామాన్యముకు విద్యా ప్రవేశము చాల తక్కువ. విద్యాభివృద్ధిచేయు విధానములను గూర్చిన అనుభవమును సాధనసంపత్తియు అంతకన్న తక్కువ. ఇట్టి సందర్భములలో దేశాభివృద్ధియొక్కయు భాషాభివృద్ధియొక్కయు విద్యుత్ కర్మము కరతరామలకము.

ఆంధ్రులు తమ జాతియొక్క సర్వతోముఖాభివృద్ధి పరమలక్ష్యముగా గైకొని తీర్చిదిద్దగలరు తమ సాధనవిధానమును నిర్ణయించుకొనుటకై తీవ్రముగ చర్చలు జరిపి ఫలము సాధించుటకై ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనయు ఇట్లు నిర్ణయించబడిన సాధనములయందు దృఢగణ్యములు. నిజముగ సామగ్రియు ప్రజలు పొందవలసిన ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వమే పరమశరణ్యము. ప్రజాసామాన్యము జ్ఞానవంతులైన గాని ప్రజాస్వామికము సాధకము కావలెను. విద్యా ప్రచారము ప్రజల మాతృభాషయందు జరిగి పరిపాలనావిధాన మంతయు ప్రజల మాతృభాషయందు జరుపబడినగాని ప్రజలు తమ పనులు తామే చక్కచెట్టుకొనుటకు తమ సామర్థ్యము కలవారు కాదు ఈ మాత్రము లన్నిటియొక్కయు మూర్తిభావమే ఆంధ్రోద్యమము. ఈయద్యమము ఇప్పటికి ఇరువది సంవత్సరముల క్రింద ఆంధ్రదేశమందు జన్మించి దేశ మంతటను వ్యాపించినది. ఇప్పుడు యుద్ధమును ఇతర యుద్ధములను చే తిరోపిరిమై నట్లు బాహ్యదృష్టికి కొందఱు గోచరముననున్న నా ప్రపంచము గాదు ఆంధ్రోద్యమస్థాపనానంతరము ఆంధ్రదేశమందు వ్యాపించిన అన్ని యుద్ధములకు దోహదము ఆంధ్రోద్యమము వలననే కలిగినది. ఇతర యుద్ధములవలె గాక, ఆంధ్రోద్యమము, ఆంధ్రుల సర్వతోముఖ పురోభివృద్ధితో సమముగ అఖండ వ్యాప్తిచెంది వివిధపక్షములకు చెందినట్టియు, వివిధరాష్ట్రములయందు నివాసము కల్గినట్టియు యావదాంధ్ర జనులను లేన కొరకై నిరంతరము కృషిచేయుచున్న చేయగల్గినది. ఈయద్యమము నకు ప్రభుత్వము వారు కూడ ప్రభుత్వముగా విముఖులైనట్లు కనుపెనసిన పిమ్మట అనుకూలమైరి. మనకిప్పుడు లభించిన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఆయుద్యమ సంస్కరమున జరిగినయాందోళనఫలితమే కాదు! అవిరళమున ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము కానున్నదని వార్తలు వినినవచ్చుచున్నవి. ఆంధ్ర విద్యాలయ నిర్మాణముతోనే అభిలభారతదేశమందలి వివిధజాతులలో ఆంధ్రులు తమయర్హత సామనస్థిచిహ్నము చెప్పవలసియున్నది ప్రజాసామాన్యముయొక్క అభివృద్ధికిని మాతృభాషమూలమున జరుగువిద్యాప్రచారమునకును అవివాభావసంబంధమున్నదని ఇదివరకే చెప్పియుంటిమి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ స్థాపన వలన ఇట్టి సౌకర్యము ఆంధ్రులకు లభించినది. ఈ పరమసాధనమును ఎంతతీవ్రంగా ఎంత ఉపయోగకరముగా ఎంత జయప్రదముగా ఉపయోగించుకొని ఎట్టి ఫలమును ఆంధ్రులు పొందుదురను విషయము సమస్త ఆంధ్ర జాతియొక్క స్వకీర్తిపాదనే యాధారపడియుండును.

“ఉద్ధరేదాత్య నాత్మానం” సహాయముకొరకై ఇతరుల మీద నాధారపడిన ప్రయోజనముండదు. అట్లు సహాయము చేయువారును లేరు. అట్టివారు దొరకినను అందలిఫలమును ఆత్మల్యముగానే యుండును.

ఆంధ్రగ్రంథాలయోద్యమము ఆంధ్రోద్యమములయొక్క బాహ్యశరీరము. ఈ గ్రంథాలయముల మూలముననే ఆంధ్రోద్యమము ఆంధ్రులందఱను ఆకర్షించి దాసులగా చేసికొన్నది. ఈ గ్రంథాలయోద్యమముయొక్క పూర్వరత్న యటుండ నిచ్చి ఇకముందు ఈయద్యమాంగముగ జరుగవలసిన దేశాభివృద్ధి కరమగు విధులనుగూర్చి క్లుప్తముగా యోచింతము.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనతోనే ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సిద్ధిపడెను. అందుతోనే ఆంధ్రజనులందఱును తక్షణమే జ్ఞానవంతులును కావలెను.

మనదేశమందు ప్రాచీన కాలమునుండికూడ చదువు

రానివారికంటె చదువు వచ్చినవారి సంఖ్య బహు తక్కువ. కావున జ్ఞానాభివృద్ధికి పుస్తకములతోపాటు ఇతర సాధనములుండి తీరవలయును ఇట్టి సాధనములలో ఉపన్యాసములు మూలకములందు ప్రదర్శనములు వీధివాటకములు జంగంకథలు హరికథలు ముఖ్యముగా ఎన్నదగినవి. కేవల గ్రంథములనే గాక వైన చెప్పిన సాధనములనున్నటిగాని కొన్నిటినిగాని సేకరించి మన ఆంధ్రగ్రంథాలయోద్యమము ఆంధ్రదేశమున జ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నది.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పత్తమున జరుగబోవు విద్యా ప్రచారములో కేవల విద్యాలయలో విద్యార్థులకు చేయు విద్యాభివృద్ధితో పాటు దేశమందంతటను కరపత్రములు మలకనభాషలో వ్రాయబడిన చిన్న పుస్తకములు ఉపన్యాసములు మొదలగు సాధనములు ప్రాముఖ్యము నహించును. ఈ సాధనములను సమావేశపరచి ఆయా ప్రాంతమందలి జనులు వానివలన కట్లు సుపూర్ణలాభము పొందునట్లు చేయుటకు స్థానిక సంస్థ లుండితీరవలయును. మన గ్రంథాలయము లే ఈస్థానిక సంస్థల పూర్వముకన్న ఎన్నియో మడుగులు అధికముగా ప్రజల జ్ఞానాభివృద్ధికొరకై కృషి చేయదగియున్నది. ఈ కృషియొక్క స్వరూపస్వభావములను నిర్ణయించుకొనుట ఉద్యమప్రచారము వెంటనే యాచరించవలసినవిధియైయున్నది. కాబట్టి రానున్న సభకు భాషాసేవకులును దేశసేవకులును విచ్చేసి విద్యుత్ కర్మమును నిర్ణయించుకొనుటకు ప్రార్థింతు.

సూరి వెంకటనరసింహశాస్త్రి

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు 30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసలభము! (పాస్తాఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైశ్యకాల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అపులింతులు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వేళ్లు, అంగులు మొదలగు వానియందు గలిగెడి నొప్పిలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు నెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పిలను వెంటనే మాన్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధముగలచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా: (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణా జిల్లా

(1500 క్యాలరీలు యినాం)

ఇమిటేషన్ నవరత్న పరిశ్రమము

మే మంక దుకు 8 దినములలో నాపకుచేసిన సామ్య పూర్తిగా అంపబా. ఇమిటేషన్ పువ్యరాగములు 14 కమ్మలకు 5 క్యా 7-8. 0 కొత్తకెంపులు 72 పలకలుండినవి 8-8.0 సిల్కుతో సమానమైన మజిలీ తానును 12 గజములు 6 కి మేలనునది 7-8.0 తయారయిన కమిజాలు శిల్పమంటివి డ 1-కి 18.0-0 3 కాంటిలు కమిజా 4-14.0.

A. S. M. Chetty Co., Chicacole, Ganjam D

ఆరోగ్యపారిశుద్ధ్య గ్రంథములు

పారిశుద్ధ్యమునుగూర్చి పామరజనులకు బోధించుటకు దీక్షబూని ప్రచార మొనరింపుడు. డాక్టరు యు. రామారావు, (ఎం.ఎల్.సి.ఎఫ్.ఎం.యం.) గారు వ్రాసిన ఈదిగువ పేర్కొనబడిన గ్రంథము లీవిషయమున చాల నుపకరించును.

ఆరోగ్యోపన్యాసములకు శ్రేష్ఠమైన సహాయక గ్రంథములు

ఆరోగ్యోపన్యాస గ్రంథావళి ఆంధ్ర, ద్రవిడ, అంర భాషలలో ముద్రంబుడెను.

- 1. ఇండ్లు-ఆరోగ్యము అణాలు 2
- 2. డాక్టరు వచ్చులోపల ఏమి చేయవలెను 2
- 3. పాతకాలలలో ఆరోగ్యశాస్త్రము, (హైద్రాబాద్) 2
- 4. జలము-ఆరోగ్యము 4
- 5. గాలి-ఆరోగ్యము 2

శ్రీకృష్ణ బ్రదర్సు,

కొవిన్దు అండు ఆస్టేషియన్సు, పోస్టు బాక్సు 166, 3961 మదరాసు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1926-వ సం మేనెల 10-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు కా 1-కి ద. 85 0 0 మొదలు 46 0 0 వరకు

రిండ్లములస్తాలు

దనుమ తేనాలిని ,, వ 48 గలవి ద	11 8 0	18 0 0
నెల్లూరిని ,, దిటా ,,	14 0 0	15 0 0
శిల్లి ,, దిటా ,,	15 0 0	16 0 0
రాగులు రా. 164 జస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
శావ్వలు ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు జస్తా 1-కి ర 205 ,,	11 8 0	12 8 0
నెనగలు ,, దిటా ,,	12 8 0	18 8 0
నెనలు ,, దిటా ,,	14 0 0	15 0 0
నినుములు ,, దిటా ,,	16 18 0	0 0 0
ఉలలు ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువ్వలనూనె కా 1-కి ,,	150 0 0	152 0 0
నయ్య వ 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంకేరు నెనగవత్తుకా 1-కి ,,	58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	54 0 0	58 0 0
కేరు నెనగనూనెగానగకా 1-కి ద 125 మి.కొనూనె	122 0 0	
అమడము కా 1-కి ,,	94-0-0	96-0-0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయకనుపు కా 1-కి ,,	75 0 0	80 0 0
మారకనుపు ,, ,,	35 0 0	40 0 0
మిరకకాయలు(గుంటూరిని)కా 1-కి ,,	105 0 0	120 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి ద	45,50	
కాళహస్తపాయకట్టు ,, ,,	50,55	
చెల్లము కా 1-కి ,,	60 0 0	60 0 0
దింతకండు కా 1-కి ,,	24 0 0	50 0 0

ఇనుము.

వట్టారకం కా 1-కి ,,	81 8 0	88 0 0
చదరం ,,	82 0 0	87 0 0
రత్తండు ,,	80 0 0	82 0 0

6. లోహములు

పండి 100 కులంక ,,	68 0 0	70 0 0
జంగారము, కులము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0
పవరము 1-కి ,,		18 8 6
ఇత్తడి కా 1-కి ,,	266 0 0	268 0 0
రాగి దిటా ,,	264 0 0	268 0 0
అస్కాచక్కెర 226 హా! గలవి ,,	82 8 0	88 12 0

7. దూది

కోండాపెన్దుబారాన 1-కి ,,	ద	0
తల్నాడు దూది ,,		0 0

8. నూలు

పుక్కురు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	6 0 0	
మాళయేనుగ నెం 20 ,,	8 0 0	
నెం 20 పెన్సి సింహం యాకె ,,	8 12 0	
నెం 22 ,, ,,	8 14 0	
నెం 12 1/2 పెన్సి పర్కను ,,	6 8 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	7 0 0	
నెం 12 1/2 అలెస్సు ,,	6 0 0	
నెం 12 1/2 పాండిచేరి ,,	6 4 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	6 6 0	
నెం 12 1/2 క్విలక కృష్ణ ,,	5 15 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	6 2 0	
నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు ,,	6 2 0	
నెం 12 1/2 ,, ,,	6 4 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	6 11 0	
నెం 12 1/2 గోక ,,	6 6 0	
నెం 20 గోక ,,	7 10	

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మైసూరు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు
కోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

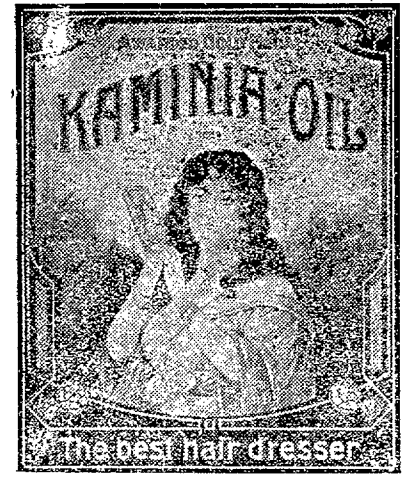
9. మ. జయంతిలాల్ అమృతలాల్ మ. సెడ్ అమృతలాల్ దామోదరదాస్, ఎల్లిస్ క్రెడ్ట్ అహ
మృదాబాద్ నుండి వ్రాసినది. తమరికస్తూరిమాత్రలను ఒకతూరి వుపయోగించ వారు ఎప్పుడునూ దానినే
వాడుదరుని తమకు తెలియజేయ చాలాసంతోషముగానున్నది. ఇంక 25 సీసాలను బంప ప్రాధకన.
10. మ. ఎ. డేవిడ్. హెడ్ మాస్టర్, హిందూరిజ్యోత్స్నూల్ దొనకొండ పి. బి. స్కూలు నుండి
వ్రాసినది. తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా బాగా పనిచేస్తున్నావని తెలియజేయ సంతోషించుచున్నాను.
ఇంక 12 సీసాలను బంపకోరినాను.
మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్బూ గుమాస్తాకూడ కవుతరాం పి. బి. కృష్ణా డి, పీరు వ్రాసినది.
తమరి కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకూ, మరియు పెద్దవారికినీ చాలా వుపయోగకరముగా వున్నది. గావున ఇంకనూ
12 సీసాలను పంపించవలెను.
11. మ. ఎ. చంగయ్య రెవిన్యూఇన్ స్పెక్టర్ చిత్తేల్ పి. కడప డిస్ట్రిక్టు తమరికస్తూరిమాత్రలు కోగముపైన ఆత్మ
మృతముగా పనిచేస్తూవున్నవి గావున, ఇంకను 6 సీసాలను బంపుము.
250 నుండి 800 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పోస్టేజీవేరే పోస్టేజీతో 6 సీసాలకు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-12-0
25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలవొప్పన అన్నిరుకాణములందును దొరకును. (8)
594

అపూర్వ గ్రంథములు

తగ్గింపు ధరలు
నాసికీతో పాఖ్యానము
శ్రీనాథకవి సార్యభాముని బావమరిది దగ్గుబల్లి, దుగ్గ
విరచితము. నాసికేతుడను విష్ణుభక్తుని కథ యిందు వర్ణింపబడి
నది. చక్కని శైలి వెల 1-0-0
ఉద్భటారాధ్య చరిత్రము
ప్రసిద్ధుడగు తెనాలి, రామలింగ విరచితము, ఉద్భట
గురుచరిత్ర మిందు వర్ణింపబడినది. వృద్ధములగు పద్యములు
గలవు. శ్రీ వేటూరి, ప్రభాకరశాస్త్రిగారి పీఠికతో, వెల
1-0-0
కాలస్థితయచంద్రిక
మిట్టపల్లి సీతారామశాస్త్రి విరచితమయిన ధర్మశాస్త్ర
గ్రంథము పంచాంగకర్తలకు, ధర్మ నిర్ణాయకులకు అమూల్య
మైన గ్రంథము, రెండు సంపుటములుగా ముద్రించినాము, సగ
ముధర సంపుటం 1 కి రు. 1-8-0
శ్రీకృష్ణభారతము
శ్రీ కవిరాజు. శ్రీపాద, కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే
రచింపబడినది. సగము ధరలకు విక్రయించువాన్నాము.
ప్రథమ సంపుటం (ఆది, సభా) 1-8-0, ద్వ
తీయసంపుట (ఆరణ్య) 1-8-0 తృతీయ (విరాటో
వ్యోగ) 1-8-0.
హోలాస్య మహాత్మ్యము కృష్ణామహాత్మ్యము,
వేదాద్రి మహాత్మ్యము లలితాంబోపాఖ్యానము-
బ్రహ్మానందచంద్రిక, మొదలగు గ్రంథములు
గూడ తక్కువధరలకు విక్రయించబడును. కేట
లాగు ఉచితము. 2774
సరస్వతి కార్యాలయము జగ్గయ్యపేట కృష్ణాజిల్లా

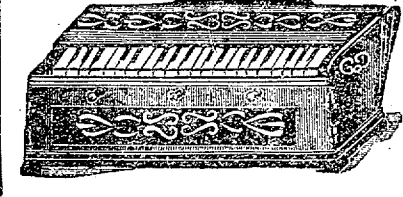
కామినియానూనె

చదువుడు యోచింపుడు కొనుడు
జగత్సృష్టిచెందిన కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)
ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వాటి
యొక్క అభివృద్ధిని, సాగనును హెచ్చించును. పుట్టెయందు గలుగుమంటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును,
రంగుమారిన వెంట్రుకలను మాములు రంగును గలిగించును.
దీనియందు మనోహరమైన నువాసగలదు. ఉపయోగించిన
తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచితోచిన
ను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలు
గు అపారమైన అత్యున్నతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి
యున్నారు.
ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.
దివాన్ చందు భండారి, అమృతసర పంజాబునుండి వ్రాసినది:-
“మీ కామినియానూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు
పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి.
మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసిపంపుడు.
దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువట్టుదు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.
1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము
8 ” ” 2-10-0 ” 0-12-0 ”
హెచ్చరిక:- కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి వాగ్వికరయుండు
రుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది సర
సము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపా
రంత్రములకుమీద లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరేదీయు వాడకూడదని,
శీరపరచుకొనుడు.
అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో దిల్ బహారు
వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు
మాలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కోసిన పుష్పములవలె మియట్లు
ప్రక్కలకు దానివాసన వ్యాపించును.
దీని ని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మిరెప్పుడును దీనినేవాడుదురు.
1 బొమ్మ బుడ్లి 1 కి ధర రు 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము
1/2 ” ” 1-4-0 ” 0-5-0 ”
కాంపెట్ బుడ్లి 1 కి ధర రు 0-2-0
సోల్ పజంట్లు :- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
285, జామ్నూమీదు మార్కెటు, బొంబాయి.

“లక్ష్మి-మోహన్ ఫ్లట్”

సింగిల్ రీ డ్యు
పారిసు ది రు 82
జర్మనీది రు 22 డ
బుల్ రీడు,పారిసుది
రు 55, జర్మనీది
రు 85 100 కి రు,
25 చొప్పున అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. 1926 సెలరం క్యాట
లాగుకు వ్రాసిన పంపబడును.
3 Ramachandra Ghose Lane
P. O. Beadon Street, Calcutta
శిరోరక్షణతైలము:- నల్లసోమంతిపూలచే శి
చేయబడినది. దీర్ఘ కాలముగానుండు తలనొప్పలను, తలపొట్టును,
కర్పాడి, కంటిలో నీరుకాటులు వీనిని మొదలంట పోగొట్టుట
కిదియే మంచిమందు. 24 తులముల తైలము రు 2-0-0 1122
సక్సన్ కంపెనీ 1, ఆలంగా త్వాపిళ్లవీధి తిరువల్లి క్షేమద్రాస్.